

Pensia facultativă poate reprezenta un instrument eficient de motivare a salariaților

2

Decizii ale Comisiei Naționale a Pieței Financiare

3

Activele de proprietate intelectuală pot mări profitul antreprenorilor

4

Ministerul construcțiilor planifică formarea unui fond de garantare a riscurilor creditelor ipotecare

Ministerul Dezvoltării Regionale și Construcțiilor planifică înființarea unui Fond de garantare a riscurilor creditelor ipotecare, pentru a susține cetățenii în procurarea și construcția locuințelor și a asigura finalitatea procesului ipotecar.

Agencia "INFOTAG" transmite cu referire la surse din cadrul ministerului că scopul acestei acțiuni este de a asigura accesul cetățenilor la sistemul de creditare și de a îmbunătăți calitatea funcționării acestuia prin crearea condițiilor optime pentru majorarea sumei creditelor, scăderea nivelului dobânzii, micșorarea avansului și crearea sistemului de garantare a creditelor ipotecare. Locuințele achiziționate pot fi finalizate, în construcție sau care urmează să se construiască.

Ministrul Marcel Răducan a prezidat o ședință la care au participat reprezentanți ai Ministerului Finanțelor, Ministerului Economiei, Băncii Naționale și Federației Patronale a Constructorilor, Drumarilor și a Producătorilor de Materiale de Construcție "Condrumat".

În cadrul discuțiilor a fost analizată experiența României, Olandei, Kazahstanului, state care vin în ajutorul persoanelor fizice care nu au posibilitatea temporară să achite da-

toria băncilor, prin achitarea datoriei de către Fond iar în cazul când datoria de plată nu poate fi achitată – prin vânzarea locuinței se acoperă datoriile față de creditor.

Răducan a opinat că este important să fie creat în țară "un mecanism credibil care să le dea încredere cetățenilor că peste 5,10 sau 15 ani vor reuși să își achite creditul pentru locuință și să aibă

încrederea că statul îi susține și le creează posibilități în țara lor". "Trebuie să stabilim sarcini concrete, reguli stricte, condiții dure pentru toți actorii implicați, astfel ca rata dobânzii să nu sperie cetățenii, iar condițiile de creditare să fie accesibile", a precizat Răducan.

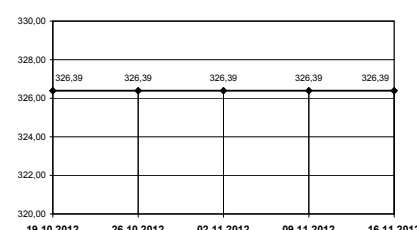
Reprezentantul sectorului bancar a estimat că fondul poate fi format

doar în urma cooperării cu fonduri de finanțare externe și surse bugetare.

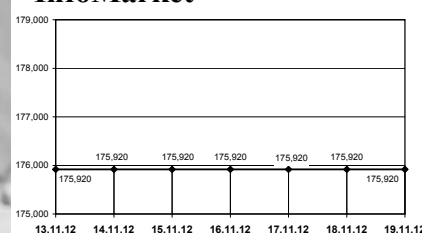
Experții pieței imobiliare afirmă că în ultima perioadă, în Moldova nu se atestă un interes sporit pentru ipotecă, nu există nici chiar noțiunea de "credit ipotecar", iar împrumuturile care se acordă pentru achiziții de locuințe denaturează sensul creditării ipotecare.

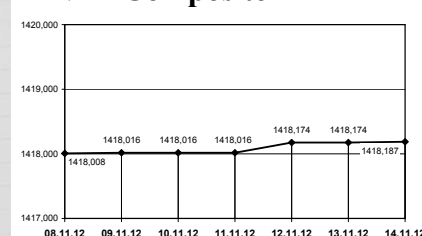
CNPF

Banking Stock Index – InfoMarket

EVM-Composite

Curs valutar
21.11.2012

Valuta	Rata	Cursul
Euro	1	15.7840
Dolar S.U.A.	1	12.3183
Rubla rusească	1	0.3935
Hrivna ucraineană	1	1.5090
Leu românesc	1	3.4797

Sumarul tranzacțiilor bursiere din săptămâna trecută

Volumul tranzacțiilor bursiere în perioada 12-16 noiembrie 2012 a constituit 630,5 mii lei, cu 189,6 mii lei mai puțin decât volumul săptămânii precedente. În total au fost înregistrate 32 tranzacții cu valorile mobiliare a 14 emitenți.

În Secția de Bază a bursei (piața interactivă) au fost înregistrate 30 tranzacții în sumă de 621,7 mii lei. Prețul de piață al acțiunilor companiei „Întreprinderea de colectare și desfacere largareni” (Leova) a crescut de la 10 până la 20 lei. Prețul acțiunilor companiei „Orizontul-Lux” (Cahul) rămâne stabil la nivelul de 2 lei.

În Secția Tranzacțiilor Directe prin intermediul licitațiilor cu strigare au fost vândute acțiunile companiei „Mapasauto” (Chișinău) la prețul de 22 lei per acțiune.

În cadrul tranzacțiilor de vânzare a acțiunilor proprietate publică primăria com. Ecaterinovca raionul Cimișlia a vândut pachetul său de 0,30% din acțiunile companiei „Micarnes” la prețul de 25 lei per acțiune.

Bursa de Valori a Moldovei prestează servicii de consulting în domeniul activității licențiate (bursiere). Informații la telefonul: 022 27-76-36.
www.moldse.md **Bursa de Valori a Moldovei**

În atenția acționarilor, Societăților pe Acțiuni și participanților profesioniști ai pieței financiare!

Ziarul Capital Market, în baza campaniei de abonare pentru anul 2013 desfășoară acțiunea „Abonează-te la ziarul Capital Market”.

Abonații vor primi o **reducere de 10 la sută** la publicarea raportului financiar și a informației privind desfășurarea adunării anuale a acționarilor.

Pe lângă aceasta, abonații ziarului vor putea, în calitate de bonus, să obțină informația despre anunțurile și dările de seamă ale Societăților pe Acțiuni publicate anterior în ziar.

AVIZ

Redacția ziarului „Capital Market” desfășoară un tender pentru instituții ce oferă servicii de tipografie. Tipografiile pot depune cereri până la 21 noiembrie.

Informații suplimentare la numărul de telefon: 022 227758.

FINACTIV CONSULTING
Licența CNPF RM, Nr.000071
EVALUAREA ACȚIUNILOR
Pentru reorganizarea (fuziune, dizmembrare, separare)
• pentru introducerea acțiunilor în calitate de aport în capitalul social;
• pentru răscumpărarea acțiunilor proprii;
• pentru oferta publică.
022, 21-26-86(85),
fax: 022, 22-88-45,
069102380, 068270011
MD2004, m.Chișinău, str.Columna, 131
S.A. «FINACTIV-CONSULTING»

Moldpresa®
Tu alegi, noi difuzăm!

Raisa ANDRONIC:

„Pensia facultativă poate reprezenta un instrument eficient de motivare a salariaților”

Proiectul Legii privind fondurile de pensii facultative, elaborat de Comisia Națională a Pieței Financiare (CNPF) menit să impulsioneze crearea și dezvoltarea unui sistem alternativ de pensii, se află acum spre examinare la Guvern. Am discutat cu Raisa Andronic, director adjunct, Direcția generală plasamente colective și microfinanțare, CNPF, despre principalele prevederi ale acestui proiect.

– Dna Andronic, care au fost premisele pentru elaborarea unui nou proiect de lege privind fondurile nestatale de pensii? De ce Legea din 1999 nu a funcționat, care au fost carențele acesteia?

– Republica Moldova se caracterizează, momentan, doar printr-un sistem public de pensii (pilonul I). Legea cu privire la fondurile de pensii facultative, în vigoare de la 25.03.1999, conține prevederi despre modul de constituire, funcționare și încetare a activității fondurilor nestatale de pensii, cu statut de organizații necomerciale. Însă, legea existentă are multe lacune, unele prevederi sunt depășite de timp și creează dificultăți în activitatea fondurilor. De asemenea, lipsesc și actele normative subordonate legii, care trebuiau elaborate în termen de 3 luni din data intrării în vigoare. Această situație generează riscuri suplimentare atât pentru fonduri, cât și pentru participanții acestora. Anume din cauza cadrului legal învechit, dar și din lipsa unui interes real al publicului, cele trei fonduri nestatale de pensii înregistrate oficial nu și-au putut desfășura activitatea.

Elaborarea proiectului de Lege cu privire la fondurile de pensii facultative a fost impusă de necesitatea reformării cadrului legal existent și conformarea la cele mai bune practici internaționale. Sperăm că odată cu aprobarea unei noi legi, care modifică radical abordarea față de acest tip de fonduri, va crește și interesul participanților pieței financiare.

– De ce Republica Moldova are nevoie de un sistem de pensii privat?

– Actualul sistem de pensii este unul distributiv, fără alte componente de acumulare, aceasta fiind limita inferioară a sistemului. Presiunile financiare asupra sistemului de pensii, cauzate de schimbările demografice din ultimele decenii generează necesitatea completării cu un sistem prin acumulare, bazat pe contribuții individuale și administrat de sectorul privat. Este o tendință firească.

Dezvoltarea pensiilor suplimentare va avea ca efect posibilitatea persoanelor în etate să-și mențină un anumit standard de viață și la vârsta pensionării. Spre deosebire de sistemul de stat, bazat pe solidaritatea între generații, unde nu există conturi individuale, iar banii sunt plătiți imediat pensionarilor actuali, fără a se face plasamente

financiare, noile fonduri de pensii urmează a fi constituite prin contribuțiile individuale ale participanților, fiind administrate de către societăți private. Fiecare persoană va primi în final atât cu cât a contribuit pe parcurs și, în plus, câștigurile acumulate prin investiția banilor. Astfel, sistemul privat de pensii are câteva avantaje față de cel public: banii participanților sunt investiți pe termen lung, în loc să fie cheltuiți imediat, iar participanții au drept de proprietate asupra contului personal în care li se acumulează bani pentru pensie.

– Ce schimbări esențiale va aduce o nouă lege?

– Noul proiect de Lege cu privire la fondurile de pensii facultative își propune să impulsioneze dezvoltarea sectorului fondurilor de pensii facultative, să promoveze încrederea publicului în fondurile de pensii facultative și să ridice nivelul de protecție a defalcărilor efectuate în fondurile de pensii facultative, cât și conformarea la reglementările Uniunii Europene.

Toate părțile interesate de furnizarea de pensii facultative prin constituirea societăților de pensii vor putea beneficia de oportunitatea de a constitui fonduri de pensii facultative. Există, de asemenea, posibilitatea de a constitui un fond de pensii prin obținerea licenței de prestatori de servicii pentru gestionarea activelor fondului de pensii de către societățile de investiții și companiile de asigurări.

– Dar este suficient să adoptăm o lege pentru a implementa un sistem facultativ de pensii? Poate e nevoie și de o reformă fiscală? Sau noul proiect de lege prevede stimulente fiscale din partea statului ca să crească participarea atât din partea angajatorilor, cât și a salariaților la fondurile private de pensii?

– Printre cauzele de imperfecțiune a cadrului regulatoriu se constată și imperfecțiunea pârghiilor fiscale, legate de activitatea fondurilor nestatale de pensii. Deși, conform Codului Fiscal, în redacția actuală este deductibilă de la plata impozitului pe venit, atât pentru angajat cât și pentru angajator, suma ce nu depășește 15% din venitul câștigat de persoana fizică în anul fiscal, aceste facilități nu sunt suficiente pentru stimularea contractării pensiilor private. De asemenea, valoarea contribuțiilor la un fond de pensii este inclusă în baza de calcul a contribuțiilor

la asigurările sociale de stat și asigurarea medicală obligatorie. Prin urmare, este necesar să existe o deductibilitate totală a contribuțiilor la un fond nestatal de pensii, astfel cum practică și alte state cu pensii facultative, și anume: scutirea contribuțiilor plătite de la plata impozitului pe venit, a contribuțiilor la sistemul public de asigurări sociale și a asigurărilor medicale obligatorii.

De regulă, în țările în care situația demografică este nefastă, iar bugetul de asigurări sociale de stat nu poate asigura o pensie decentă, facilitățile fiscale sunt existente și la etapa de plată a pensiei. Aceasta se referă numai la plățile efectuate sub formă de pensii și nu altele, ca de exemplu: restituiri din întreruperea contractului până la deschiderea dreptului la pensie. Astfel, are loc stimularea acumulărilor prin economisire și realizarea scopului de bază al Legii – plata pensiei suplimentare.

CNPF a inițiat propuneri de modificare a legislației fiscale în vederea majorării cotei deduse din contribuțiile achitate la fondurile de pensii facultative, scutirea acestor contribuții de la plata impozitului la sistemul public de asigurări sociale și asigurări medicale obligatorii (pentru persoane juridice și fizice), precum și deductibilitatea totală a plăților efectuate sub formă de pensii, așa cum practică și alte state cu sisteme dezvoltate de fonduri private.

– În opinia Dvs., cât timp ar putea lua aplicarea unui sistem multi-pilon în sistemul pensiilor?

– Este evident că nu se poate vorbi de o anumită dată, atâta timp cât Legea nu este în vigoare și, deci, nu este funcțională. Proiectul legii se află în examinare la Guvern și sperăm că va fi aprobat și remis Parlamentului în timpul cel mai apropiat.

Vreau să menționez că proiectul prenotat vizează doar fondurile de pensii cu participare benevoală (pilonul III după principiile de clasificare acceptate de Banca

Mondială). CNPF optează pentru lansarea în Republica Moldova a fondurilor de pensii private cu participare obligatorie (pilonului II după aceeași clasificare), unul din motive fiind și faptul că veniturile mici ale populației nu încurajează cetățenii să participe la fondurile de pensii facultative. În acest sens, este necesară reformarea substanțială a sistemului public de asigurări sociale, prin crearea și dezvoltarea fondurilor private de pensii cu participare obligatorie care vor gestiona o parte din contribuțiile de asigurări sociale, în condițiile unui control public transparent și eficient asupra gestionării acestora. Schimbarea sistemului de pensii de la sistemul de tip redistributiv (actual) către sisteme cu capitalizare, va genera o proporție mai mare a pensiilor plătite din economii care au fost investite în active financiare.

– Cine va putea administra un fond de pensii facultativ și ce schemă va fi aplicată pentru a plăti contribuțiile în acest fond?

– Administrarea activelor fondurilor de pensii facultative va putea fi efectuată de o societate de pensii – societate pe acțiuni constituită exclusiv în scopuri de colectare a contribuțiilor, administrare și investire a activelor fondurilor de pensii facultative sau de către o societate de investiții, participant profesionist pe piața de capital sau de către o societate de asigurări, care deține licență conform legislației în domeniul asigurărilor.

Pentru a maximiza rata profitului, toți angajatorii pot să crească productivitatea prin utilizarea mai multor instrumente de fidelizare a angajaților, dintre care cel mai modern și eficient este participarea angajatorului la pensia angajatului. Pentru angajatori, pensia facultativă poate reprezenta un instrument eficient de motivare a salariaților și de management a resurselor umane, dar și o soluție avantajoasă din punct de vedere fiscal – deductibilitatea contribuțiilor defalcate în fondurile de pensii. Astfel, statul încurajează angajatorii să contri-

buie pentru angajații proprii la fondurile de pensii facultative.

Sistemul facultativ de fonduri de pensii se va forma pe baza contribuțiilor voluntare ale angajaților și/sau angajatorilor. Cu cât contribuția la pensia facultativă e mai mare, cu atât pensia poate fi mai mare. Fiecare participant decide fondul de pensii la care contribuie, precum și mărimea contribuției, încheind un act individual de aderare la fond. Contribuțiile se rețin și se virează de către angajator, odată cu contribuțiile de asigurări sociale obligatorii sau de către participant, în contul fondului de pensii specificat în actul individual de aderare. Contribuția poate fi împărțită între angajat și angajator potrivit prevederilor stabilite prin contractul colectiv de muncă sau, în lipsa acestuia, pe baza unui proces-verbal încheiat cu reprezentanții angajaților sau negociată în mod individual.

– Care va fi siguranța pentru deponenți că aceste fonduri nu vor “dispărea” după un anumit timp?

– Există multiple păreri precum că acesta este cel mai nepotrivit moment pentru lansarea fondurilor de pensii. Unii invocă experiența tristă a fondurilor de investiții din anii ‘90, alții – prezența efectelor crizei economice declanșate care se vor resimți, conform pronosticurilor, cel puțin, încă 3-4 ani. Însă CNPF va continua procesul de elaborare și definitivare a cadrului legal necesar pentru dezvoltarea sectorului respectiv, acordând o mare atenție protecției participanților și beneficiarilor.

Astfel, în scopul limitării riscurilor și asigurării redresării situației financiare a fondului de pensii facultative, proiectul cuprinde măsuri de remediere și administrare specială, sunt oferite detalii cu privire la măsurile de supraveghere pot fi impuse linii directe și măsuri pentru corectarea neregulilor. Ca o ultimă măsură intervine administrarea specială, ca rezultat a retragerii autorizației fondului de pensii sau licenței administratorului.

Totodată, urmează a fi constituit Fondul de garantare a contribuțiilor în sistemul de pensii facultative, reglementat și supravegheat de CNPF, care va avea menirea să compenseze pierderile participanților și beneficiarilor fondurilor de pensii facultative în cazul imposibilității asigurării lor de către administratori sau furnizorii de pensii facultative. Existența unui astfel de fond este necesară pentru a asigura securitatea mijloacelor defalcate în fondurile de pensii facultative și se constituie din contribuțiile administratorilor și furnizorilor fondurilor de pensii.

– Vă mulțumim pentru explicațiile acordate!

Lilia PLATON

Decizii ale Comisiei Naționale a Pieței Financiare

În cadrul ședinței ordinare din 16 noiembrie 2012 a Consiliului de administrație al Comisiei Naționale a Pieței Financiare a fost aprobată hotărârea privind înregistrarea în Registrul de stat al valorilor mobiliare:

– Majorarea capitalului social al Societății pe acțiuni „MARKSHEIDER” cu 10000 lei din contul convertirii datoriilor creditoriale, prin majorarea valorii nominale a unei acțiuni ordinare nominative de la 1 leu la 2 lei. Societatea are înregistrat un capital social în mărime de 10 000 lei, divizat în 10 000 acțiuni ordinare nominative de clasa I cu VN – 1 leu. După majorare capitalul social va constitui 20 000 lei, divizat în 10 000 acțiuni ordinare nominative de clasa I cu VN – 2 lei.

– Excluderea din Registrul de stat al valorilor mobiliare și anularea valorilor mobiliare emise anterior de:

– Întreprinderea mixtă „FCB MOLDOVA” S.A. în număr de 100 acțiuni ordinare nominative ca rezultat al lichidării societății;

– Societatea pe acțiuni „ÎNTEPRINDEREA DE RECEPȚIONARE A CEREALELOR DIN DONDUȘENI” în număr de 163838 acțiuni ordinare nominative ca rezultat al lichidării societății.

Consiliul de administrație al CNPF a înregistrat prospectul ofertei publice de vânzare pe piața secundară a valorilor mobiliare, inițiată de insiderul societății Vicleanschi Vladimir, obiectul căreia îl constituie vânzarea a 7500 acțiuni ordinare nominative emise de Societatea pe acțiuni “Baștina”, la prețul de 15 lei per acțiune, cu termen de acțiune de 30 de zile din data anunțării.

ASIGURĂRILE ÎN ȘTIRI

Piața de asigurări din RM a crescut cu 5,3% în T3 2012

În nouă luni ale anului curent, piața de asigurări a contabilizat un volum total de subscrieri de 785,5 mil. lei (65,13 mil. USD) sau cu 5,3 la sută mai mult decât în perioada similară a anului trecut când companiile de asigurări au subscris 745,7 mil. lei (61,8 mil. USD), indică datele prezentate de Comisia Națională a Pieței Financiare.

Din volumul total al primelor de asigurare, colectate în perioada ianuarie – septembrie, cota ce revine gospodăriilor casnice a fost de 50,5% (397,07 mil. lei), 45,4% (356,9 mil. lei) au fost colectate de companiile de asigurări de la organizații nefinanciare. Din volumul total al primelor colectate, asigurările generale au fost de 94% (738,5 mil. lei), asigurare de viață – 5,9% (47 mil. lei). Tradițional, cele mai solicitate tipuri de asigurări, în 9 luni ale anului curent, rămân a fi cele de răspundere civilă auto (RCA) – 354,4 mil. lei), dintre care 160,5

mil. lei (45,2%) reprezintă “Cartea verde”. Cota de asigurări CASCO a fost de 18,3% (135,8 mil. lei). În același timp, au fost colectate prime de asigurare de sănătate de 34,9 mil. lei; asigurare de incendii și alte calamități – 71,7 mil. lei; asigurări avia – 35,3 mil. lei; a pierderilor financiare – 4,9 mil. de lei.

Daunele avizate și plătite de companiile de asigurări au totalizat 267,65 lei (22,19 mil. USD), cu 6 la sută mai mult decât în aceeași perioadă a anului trecut.

Clasamentul companiilor de asigurări alcătuit conform crite-

riului subscrisorilor este condus de MOLDASIG, care a subscris în perioada analizată mai mult de un sfert din totalul pieței – 227,1 mil. lei (29%). Pe următoarele două poziții s-au clasat ASITO – 129,7 mil. lei (16,5%) și MOLD-CARGO SA – 97,5 mil. lei (12%). Primele trei companii de asigurări dețin circa 58% din piață. În clasament urmează GRAWE CARAT Asigurari cu 84,2 mil. lei (10,7%) și DONARIS-GROUP – 61,9 mil. lei (7,8%). Topul celor zece companii lider în domeniu este completat de Euroasig Grup, Victoria Asigurări, ACORD-GRUP, TRANSELIT și KLASIKA ASIGURARI. Totodată, primele 10 companii de pe piață au realizat în nouă luni ale anului curent 93 la sută din totalul industriei de profil.

Circa 20% dintre șoferii moldoveni “se înțeleg” la locul accidentului

Aproximativ 20 la sută dintre șoferii moldoveni ar prefera să se “înțeleagă” la locul accidentului, fără să anunțe poliția pentru constatarea vinovăției și nu anunță compania de asigurări. Circa 80 la sută susțin că primul lucru pe care trebuie să-l facă în caz de accident este să anunțe poliția. Acestea sunt date deduse ca rezultat al unui sondaj de opinie realizate de ziarul Capital Market în colaborare cu Media XPRIMM, în cadrul campaniei naționale „Ce faci în caz de accident?” pe un eșantion de 50 de șoferi intervievați în trafic.

Dintre cei chestionați, 30 la sută au încredere totală în companiile de asigurări din Republica Moldova, iar pentru 50% a fost dificil să formuleze un răspuns la întrebarea: „Câtă încredere aveți în companiile de asigurări din Moldova?”, alegând varianta de răspuns: „Nici multă, nici puțină încredere”, în timp ce 20 la sută nu au încredere deloc în companiile de asigurări. În circa 90 la sută dintre cazuri, neîncrederea este rezultatul unor experiențe neplăcute ale unor cunoscuți și nu al

experienței proprii. Doar 10% au spus că au avut cazuri în care compania de asigurări nu a oferit servicii de calitate. Este vorba de despăgubiri mici, termene mari de achitare a despăgubirilor, procese de judecată cu compania de asigurare, atitudine incorectă.

100% dintre cei chestionați au poliță de asigurare RCA și doar 20 la sută dețin poliță CASCO.

Acest sondaj nu este unul reprezentativ, ci ilustrează tendința.

Telefonul de încredere

Telefonul de încredere a fost creat în scopul conlucrării mai eficiente cu societatea civilă în direcția prevenirii cauzelor de abuz în serviciu comise anterior sau în prezent de către angajații **Comisiei Naționale a Pieței Financiare**, precum și de către participanții profesioniști la piața valorilor mobiliare, la piața asigurărilor și sectorul plasamente colective și microfinanțare. Examinarea mesajelor și luarea măsurilor, în conformitate cu Legislația Republicii Moldova, sunt garantate.

Telefonul de încredere: (+373 22) 859-405. E-mail: info@cnpf.md

Nicolai Gheorghiev: Noul program al FMI cu guvernul este posibil

Potrivit Agenției “INFOTAG”, șeful Misiunii de evaluare a FMI, Nicolai Gheorghiev, a declarat la o întâlnire cu reprezentanții presei financiare că o nouă misiune a fondului va sosi la Chișinău, eventual în februarie-martie 2013, ca să discute despre detaliile unui nou program, în special, termenele și conținutul documentului.

Întrebat de reporterul “INFOTAG” cum va fi noul program, Gheorghiev a spus: “Există mai multe variante diferite ale acestuia, dar principiul programului va fi același ca și al Comisiei Europene care oferă țărilor bani în schimbul reformelor. Noul program ar putea să nu aibă suport financiar. Dacă nu va fi nevoie de bani, colaborarea va consta în asistența consultativă pentru Guvern în transformările structurale, administrarea fiscală eficientă”.

Referindu-se la finanțarea Moldovei prin programul de colaborare de trei ani, care expiră, reprezentantul FMI a declarat că misiunea de evaluare va elabora un raport care urmează să fie aprobat de consiliul de directori al fondului. După procedurile de evaluare preliminară a programului, țara va obține tranșa neselectată din creditul de \$572 mil.

FMI va ajuta Moldova să combată economia subterană și firmele fantomă

Fondul Monetar Internațional (FMI) este dispus să ajute Moldova în combaterea economiei subterane și întreprinderea măsurilor față de firmele fantomă prin care un număr mare de bani se spală în țară, le-a declarat jurnaliștilor șeful Misiunii de evaluare a FMI, Nicolai Gheorghiev, după o întrevedere cu președintele Confederației Naționale a Sindicatelor (CNSM), Oleg Budza.

“Sindicatelor sunt aproape de oamenii muncii, de aceea le cunosc bine problemele și le pot formula clar. Metoda cea mai bună pentru a crește salariile cetățenilor Moldovei este finanțarea întreprinderilor mici și mijlocii și, astfel, stimularea economiei. Anul acesta, economia Moldovei a suportat două șocuri – seceta și încetinirea creșterii economice în țările partenere – dar sunt convins că în anul 2013 republica va depăși aceste probleme și economia va putea să crească. Se impune și reforma sistemului de pensii din R. Moldova, fondul de pensii are acum un deficit mare, dar pe de altă parte, pensiile sunt foarte mici. Planificăm să abordăm această chestiune și multe altele cu Guvernul Republicii Moldova. Nu putem vorbi deocamdată despre rezultate concrete, avem sarcina să-i sfătuim pe politicieni cum să promoveze reformele economice în stat”, a spus reprezentantul FMI.

Întrebat dacă salariul mediu va crește până la 5 mii lei până în anul 2015, oficialul a răspuns că creșterile salariale, pentru unii, semnifică mai multe cheltuieli operaționale pentru alții.

Oleg Budza a afirmat că salariul minim ar trebui ridicat până la minimul de existență, până în anul 2015. “Conform legislației, salariile trebuie să crească în fiecare an, dar ultima majorare a avut loc în anul 2009, când salariul de funcție minim a crescut de la 400 la 600 lei. De asemenea, salariul mediu în sectorul real al economiei trebuie să ajungă la 1500 lei până la 1 decembrie curent. CNSM pledează pentru reducerea defalcărilor fiscale pentru majoritatea cetățenilor Moldovei și creșterea impozitului pe venit la 20-22% pentru cei care câștigă lunar de la 20 mii lei. Protestăm în continuare față de salariile “în plic” și dezvoltarea economiei subterane în republică. În economia informală au loc operațiuni de miliarde”, a afirmat liderul sindical.

INDICE DE ABONAMENT:

Moldpres: 67770

Posta Moldovei: PM21700

EDITOR: CAPITAL MARKET Î.S.

Nr. de înregistrare:

1003600114204, 27 octombrie 2003

FONDATOR: COMISIA NAȚIONALĂ

A PIEȚEI FINANCIARE

CONSILIUL DE ADMINISTRAȚIE:

Președinte: Iurie FILIP,

Elena VASILACHE, Eugeniu VIȚU,

Zoia TULBURE, Galina ȘPAC.

REDACTOR-ȘEF:

Ghenadie TUDOREANU

Tel.: /373 22/ 229-445

REDACTOR-ȘEF ADJUNCT:

Tatiana SOLONARI

Tel.: /373 22/ 229-335

Recepționarea anunțurilor și rapoartelor

anuale: capital@market.md, ziarulcm@gmail.com

TEL.: /373 22/ 22-12-87, 22-77-58

FAX: /373 22/ 22-05-03

ADRESA REDACȚIEI:

Str. Vasile Alecsandri, 115

(Colț cu bd. Ștefan cel Mare)

CONT BANCAR: 225139437,

c/c 1003600114204,

BC “Eximbank - Gruppo Veneto Banca”, SA.,

fil.11, Chișinău, BIC EXMMMD22436

În ziar au fost utilizate știrile agenției

«Moldpres» și «InfoMarket»

Articolele marcate cu semnul ■ reprezintă publicitate.

Orice articol publicat în “Capital Market” reflectă punctul

de vedere al semnatului, care nu neapărat coincide

cu cel al redacției. Republicarea textelor și imaginilor se

permite doar cu acordul scris al publicației.

Activele de proprietate intelectuală pot mări profitul antreprenorilor

Brand, marcă comercială, design industrial, indicație geografică – acestea sunt câteva elemente de identificare a unui produs, dar și instrumente de majorare a profitului pentru antreprenorii ce le utilizează. Dreptul de a folosi aceste active intelectuale poate fi protejat prin intermediul proprietății intelectuale (PI). Instituția care acordă protecția și oferă drepturile exclusive de utilizare în Republica Moldova este Agenția de Stat pentru Proprietatea Intelectuală (AGEPI). Recent, AGEPI, cu susținerea Organizației Mondiale a Proprietății Intelectuale, a organizat un seminar de informare pentru întreprinderile mici și mijlocii (IMM) cu referire la rolul și beneficiile PI. Ion Țiganaș, vicedirector general al AGEPI, ne-a acordat un interviu, referindu-se la pașii necesari pentru a înregistra un design sau o marcă, la taxele pentru aceste servicii, dar și la beneficiile proprietății intelectuale.

– Care a fost mesajul transmis în cadrul seminarului și de ce a fost nevoie de organizarea unei instruirii în acest domeniu?

– Această idee era discutată în cadrul AGEPI de mai mult timp, iar seminarul nu a fost prima acțiune de acest gen. Am mai organizat seminare, la nivel mai restrâns, în afara Chișinăului, împreună cu Camera de Comerț și Industrie. Am primit semnale de la reprezentanții întreprinderilor Mici și Mijlocii (IMM) care susțineau că duc lipsă de informații în privința protejării drepturilor de proprietate intelectuală (PI), dar și beneficiile care pot fi aduse în urma utilizării instrumentelor de PI. Astfel, au fost invitate patru grupuri de actori: membri ai administrației publice centrale, reprezentată în mod special de Ministerul Economiei, care este direct implicat în procesul de susținere a IMM, inclusiv prin intermediul instrumentelor inovatoare, care pot veni cu politici de implementare; cel de-al doilea grup de invitați au fost membrii incubatoarelor de afaceri; dar și reprezentanți ai parcurilor științifice; iar cel mai mare grup l-a reprezentat businessul mic și mijlociu cu antreprenori atât din Chișinău, cât și din centrele raionale. Așa cum spuneam mai sus, scopul de bază al seminarului a fost să-i informăm pe reprezentanții micului business. În acest scop am elaborat un ghid pentru IMM. Aici se găsește informația succintă, simplificată și pe înțelesul tuturor, fără teorii, dar cu exemple concrete, inclusiv cu strategii ce pot fi implementate. Sunt explicații pașii pe care ar trebui să-i facă pentru a-și înregistra drepturile de proprietate intelectuală și cum ar putea acestea contribui la sporirea profitului antreprenorilor.

– Ce beneficii aduc drepturile de proprietate intelectuală?

– Despre beneficii există și polemici. În cadrul seminarului un antreprenor a spus că nu simte necesitatea de a utiliza instrumentele de proprietate intelectuală. Și eu îi dau dreptate pentru că are o întreprindere mică ce oferă servicii și, în așa condiții, într-adevăr nu are nevoie. Dar din moment ce va apărea concurența pe piața din Republica Moldova, antreprenorii vor începe să se gândească la instrumente prin care ar putea să se diferențieze de ceilalți și aici proprietatea intelectuală i-ar pu-

tea ajuta. În Occident, în special pe timp de criză, oricât de straniu ar părea, antreprenorii apelează la instrumentele de proprietate intelectuală, investițiile în protecția drepturilor de PI cresc pentru că au înțeles că doar astfel își pot asigura drepturile de utilizator unic al unui design industrial sau al unei mărci. Pe de altă parte, este o posibilitate de a-și dezvolta afacerea. De exemplu, pe piața R. Moldova există 100 de antreprenori care se ocupă cu producerea vinului. Toți au un profit de care sunt mulțumiți. Însă, la un moment dat se va ajunge la o etapă când unii dintre ei vor dori să fie mai originali și mai vizibili în rândul consumatorilor și chiar să-și crească profitul. Cu ajutorul PI ei pot face acest lucru. Vă dau un exemplu. Conform studiilor internaționale, cu ajutorul indicației geografice, un obiect al PI, producătorii devin mai ușor de recunoscut pe piață, în plus, au posibilitatea să fie recunoscuți în afara țării pentru că se investește în promovarea acestei aplicații, iar profitul, în urma utilizării indicației geografice, poate fi mărit cu 10%. Depinde de ei dacă vor vrea să înțeleagă și să accepte beneficiile aduse de acest instrument. Totodată și consumatorul va avea de câștigat pentru că va fi sigur de calitatea produsului știind că există o instituție abilitată care va controla calitatea produsului din acea zonă geografică recunoscută și luată drept reper de prestigiu.

Un alt exemplu ar fi introducerea inovațiilor. Aduc un caz care poate fi relevant și pentru Republica Moldova. Compania SONY din Japonia, când a apărut pe piață după război, avea doar 10 angajați. Administratorii companiei au înțeles că fără investiții în tehnologii inovatoare nu se vor putea diferenția de concurenții lor. De aceea au investit în invenții și și-au brevetat drepturile astfel că toată lumea cunoaște ce înseamnă brandul SONY. Apoi alte instrumente în care antreprenorii ar trebui să investească sunt mărcile și designul produselor pentru că utilizând aceste instrumente, devin mai cunoscuți pe piață. Iar un produs este mai ușor recunoscut pe raftul magazinului de un consumator după forma exterioară, după numele utilizat, după indicația geografică, fiind niște instrumente ce pun în evidență un anumit produs. Noi

Ion Țiganaș, vicedirector general al AGEPI

nicidecum nu vrem să obligăm producătorii să utilizeze aceste instrumente de PI, ci doar să-i informăm despre aceste posibilități, ca ei să afle cât sunt de utilizate în Occident.

– Care este primul pas pentru identificarea PI?

– Orice solicitant poate utiliza câteva forme de comunicare cu AGEPI. Cea mai utilizată în prezent este hârtia, adică descărcarea formularului de pe internet și completarea acestuia, după care este depus, împreună cu restul actelor solicitate la ghișeu AGEPI unde se achită și taxa. A doua posibilitate este depunerea cererii prin fax pentru a rezerva un număr de înregistrare, pentru că este important să fii primul. O a treia posibilitate, cea mai avantajoasă, este cea online. Și o alta ar fi depunerea actelor necesare prin poștă.

– Din totalul IMM existente, câte și-au înregistrat mărcile sau designul industrial?

– Nu avem date statistice, dar procentul este unul foarte mic. Însă am observat că dacă acum câțiva ani, antreprenorii își înregistrau drepturile la AGEPI după 2-3 ani de activitate pe piață, în prezent există o tendință de protejare a drepturilor înainte de înregistrarea întreprinderii sau în primele luni de activitate. Aceasta este o tendință împrumutată din occident pentru a exclude riscul de a li se fura ideea.

– Numărul mic de întreprinderi care își înregistrează drepturile la AGEPI este o urmare a lipsei de informație sau antreprenorii consideră asemenea servicii costisitoare?

– Să vorbim despre politicile Gu-

vernului în acest sens. În Occident, costurile pentru brevetarea sau înregistrarea mărcilor sunt extrem de mari. De exemplu, în Marea Britanie costurile pentru brevetarea unei invenții se ridică la 20 mii de lire sterline. Pentru înregistrarea unei mărci, costurile depășesc 4 mii de lire sterline. La noi, taxele de înregistrare sunt mult mai mici. Și înțelegând importanța micului business care constituie 96% din întreprinderile din țară, înțelegând lipsa de posibilități, inclusiv financiare, am oferit facilități care nu se găsesc nicaieri în regiune. Vorbim aici de facilități cu o reducere de 50% din toate taxele la înregistrarea mărcilor. Pentru brevetarea unei invenții costurile sunt de doar 15% din toată taxa, pentru înregistrarea unui design se vor plăti doar 35% din cost. Sunt aspecte preferențiale pentru IMM. Posibil că nu toți știu de existența acestor facilități. De aceea, ne-am propus să informăm reprezentanții IMM. Dacă ar fi să vorbim de costul concret, atunci pentru înregistrarea unei mărci, pentru o singură clasă, pe un termen de 10 ani, costurile finale ar ajunge la 500 de euro. După care există posibilitatea de a fi reînnoită. Pentru mediul de afaceri, această taxă de 500 de euro va fi redusă în jumătate, adică antreprenorii vor plăti doar 250 de euro din costul total, care se achită pe etape. O altă facilitare ar fi înregistrarea designului industrial. Aici costurile nu depășesc 50 de euro pentru IMM. Mai mult de atât, aceasta este taxa pentru 100 de modele. De exemplu, un antreprenor vrea să înregistreze un scaun. Acesta poate înregistra 100 de modele de scaune sau fotolii cu o

singură taxă de 50 de euro. În alte țări este solicitată câte o cerere de înregistrare și o taxă pentru fiecare din cele 100 modele. După ce se depune cererea de înregistrare, urmează procesul de verificare a produsului pentru a ne asigura că nu este deținut deja de altcineva.

– Este dificil acest proces de verificare? Are AGEPI suficiente resurse umane și financiare?

– Toate aceste taxe plătite pentru înregistrare de către solicitanți sunt investite anume în experții calificați care verifică solicitările. Al doilea factor important este investirea în tehnologii informaționale, în mod special în baza de date. Și asta pentru că în lume sunt milioane de mărci sau designuri. De aceea, AGEPI dispune de bazele de date internaționale. Mai mult ca atât, am făcut încă un pas spre mediul de afaceri și am făcut public accesul către aceste baze de date, astfel că înainte de a depune o cerere de înregistrare, se poate verifica dacă deja există o anumită marcă sau design pe care vrea să le înregistreze. Astfel, solicitanții economisesc timp și bani și pot aprecia riscurile și posibilitățile.

– Cum se procedează în cazul în care te pomeniești că marca sau designul gândite pentru produsul tău, sunt "împrumutate" de altcineva?

– Una din variante este acțiunea în judecată pentru a demonstra acest fapt, dar este un proces de durată, destul de anevoios și costisitor. O altă posibilitate este să se investească într-o altă marcă, un alt design, ceea ce iarăși presupune costuri ridicate. Deci, cea mai bună metodă este să-ți protejezi drepturile de utilizare din timp, pentru că investițiile făcute sunt mai mici decât pierderile.

– Povestești-ne despre posibilitatea de înregistrare on-line.

– AGEPI a investit în ultimii doi ani într-un soft care permite depunerea cererilor de înregistrare on-line astfel încât orice solicitant poate efectua toate procedurile de depunere a cererii și de achitare a taxelor din birou, de la propriul computer, prin intermediul internetului. Taxa poate fi achitată prin intermediul cardului prin internet, fără a se deplasa la AGEPI, iar certificatul îl va primi ulterior prin poștă, astfel că oamenii de afaceri nu mai sunt nevoiți să se deplaseze din birou pentru asta, economisind timp. Sistemul respectiv va fi funcțional din 1 decembrie 2012. În plus, AGEPI va fi prima instituție care va oferi serviciul de semnătură electronică.

– Dacă sunt cetățean al R. Moldova dar activez în afara țării, pot apela la serviciile AGEPI?

– Desigur. Chiar am abordat în cadrul seminarului subiectul cum ar trebui să se comporte antreprenorii pe piețele străine, unde există o cultură juridică înaltă, cu reguli foarte clare. Doar printr-o cerere depusă la AGEPI, poți să-ți protejezi drepturile în altă țară, dar taxa ce trebuie achitată va fi cea prevăzută de statul în care ai afacerea. Astfel, AGEPI intermediază procedurile pentru a simplifica procesul de protejare a drepturilor.

Cristina MIRON

Cu gândul la UE, dar vrem investiții din est

Deși Republica Moldova urmează să semneze Acordul de Liber Schimb cu UE, în urma căruia autoritățile se așteaptă la o creștere a volumului comerțului, dar și a investițiilor, totuși oficialii de la Chișinău speră și la creșterea capitalului rusesc în țara noastră, potrivit declarațiilor aproape la unison ale părții moldovenești, care a participat la forumul moldo-rus.

Săptămâna trecută la Chișinău a avut loc forumul economic moldo-rus, care a avut drept scop stabilirea relațiilor de parteneriat între oamenii de afaceri ruși și cei din Republica Moldova, dar și atragerea capitalului rusesc în țara noastră. Experții însă sunt sceptici vizavi de creșterea investițiilor rusești în Republica Moldova, deoarece relațiile moldo-ruse sunt extrem de politizate.

Obiectivul principal al acestui forum investițional a fost intensificarea fluxurilor investiționale în Republica Moldova, prin atragerea atenției investitorilor ruși asupra Republicii Moldova, ca o destinație favorabilă investițiilor. De asemenea, prin organizarea acestui eveniment, Ministerul Economiei a urmărit să faciliteze dialogul între investitori și companiile locale, să promoveze proiectele investiționale de perspectivă, să focuseze atenția investitorilor ruși asupra unor sectoare concrete ale economiei naționale, dar și să sprijine potențialii investitori în stabilirea de contacte valoroase aici.

„Dezvoltarea proiectelor investiționale concrete moldo-ruse constituie o etapă nouă în evoluția relațiilor economice în beneficiul ambelor state”, a precizat Valeriu Lazăr. Ministrul a menționat că autoritățile creează mecanisme pentru realizarea cu succes a noilor metode de dezvoltare, printre care privatizarea, parteneriatul public – privat, parcurile industriale etc. Lazăr a accentuat că vede plusul succesului în dezvoltarea industriei. Potrivit ministrului, în anii sovietici ponderea industriei în PIB-ul Moldovei era de circa 39 la sută, iar către 2009 a scăzut până la 13 la sută. „Depunem toate eforturile pentru a opri acest trend negativ și a-l îndrepta într-un flux invers, adică să generăm creșterea producției industriale”, a declarat Valeriu Lazăr. Ministrul a spus că Moldova are nevoie nu atât de investiții financiare, cât de parteneri de încredere, care ar contribui la schimbarea tehnologiilor. Totodată, Valeriu Lazăr a anunțat că volumul investițiilor Moldovei în Rusia și ale Rusiei în Moldova sunt comparabile și nu este tocmai o situație sănătoasă.

Partea moldovenească prezentă la forumul moldo-rus a subliniat că este o oportunitate importantă a Guvernului de depistare a posibilităților pentru afaceri, susținere a dialogului cu antreprenorii și reducere a barierelor din calea comerțului. Totodată, Guvernul Moldovei intenționează să înlocuiască modelul de dezvoltare a țării bazat pe export de oameni și import de produse, cu atragerea investițiilor, diversificarea activității economice.

ÎNTEPRINDERILE MOLDOVENEȘTI, „LA OFERTĂ” PENTRU INVESTITORII RUȘI

Ministrul Economiei a lăsat să se înțeleagă că investitorii străini, inclusiv cei ruși, pot opta pentru plasarea capitalului într-o serie de în-

treprinderi din Republica Moldova cum ar fi Fabrica de sticlă din Chișinău, Floare-Carpet, Armo-Beton, Farmaco, care ar constitui proiecte serioase inclusiv pentru investitorii ruși. Parteneriatele publice-private sunt un alt instrument investițional la care s-a referit ministrul Economiei, notând aici exemplul Aeroportului Internațional Chișinău, care va fi oferit în curând de stat în concesiune. Valeriu Lazăr a invitat cu această ocazie companiile rusești să participe la concursul internațional de selectare a unui investitor pentru acest obiectiv strategic. Parcurile industriale, precum PI Tracom și alte platforme industriale istorice ce stagnează dar care, prin investiții, ar putea fi convertite în platforme industriale moderne sunt un alt instrument care ar putea fi folosit de investitorii străini.

„Dezvoltarea proiectelor investiționale concrete moldo-ruse constituie o etapă nouă în evoluția relațiilor economice în beneficiul ambelor state”, a precizat Valeriu Lazăr.

Ministrul a menționat că autoritățile creează mecanisme pentru realizarea cu succes a noilor metode de dezvoltare, printre care privatizarea, parteneriatul public – privat, parcurile industriale etc. Lazăr a accentuat că vede plusul succesului în dezvoltarea industriei. Potrivit ministrului, în anii sovietici ponderea industriei în PIB-ul Moldovei era de circa 39 la sută, iar către 2009 a scăzut până la 13 la sută. „Depunem toate eforturile pentru a opri acest trend negativ și a-l îndrepta într-un flux invers, adică să generăm creșterea producției industriale”, a declarat Valeriu Lazăr. Ministrul a spus că Moldova are nevoie nu atât de investiții financiare, cât de parteneri de încredere, care ar contribui la schimbarea tehnologiilor. Totodată, Valeriu Lazăr a anunțat că volumul investițiilor Moldovei în Rusia și ale Rusiei în Moldova sunt comparabile și nu este tocmai o situație sănătoasă.

Partea moldovenească prezentă la forumul moldo-rus a subliniat că este o oportunitate importantă a Guvernului de depistare a posibilităților pentru afaceri, susținere a dialogului cu antreprenorii și reducere a barie-

relor din calea comerțului. Totodată, Guvernul Moldovei intenționează să înlocuiască modelul de dezvoltare a țării bazat pe export de oameni și import de produse, cu atragerea investițiilor, diversificarea activității economice.

Ambasadorul Federației Ruse la Chișinău, Farit Muhametșin a precizat că Republica Moldova este un partener tradițional comercial al Federației Ruse. Excelența Sa s-a referit la numărul mare de companii rusești la forum, ceea ce denotă interesul sporit al oamenilor de afaceri ruși pentru dezvoltarea afacerilor în Republica Moldova. În altă ordine de idei, oficialul rus a vorbit și despre capitalul rusesc existent în Republica Moldova, dar și despre faptul că potențialul investițiilor rusești în țara noastră este unul mult mai mare. „Circa 75% din mărfurile exportate de Federația Rusă în Moldova sunt minerale, iar circa 70% din exporturile moldovenești pe piața rusă sunt produse agroalimentare. Un loc aparte în relațiile comercial-economice moldo-ruse îl are cooperarea la nivel de regiuni, printre cele mai active fiind Moscova, Sankt Petersburg, Breansk”, a precizat Farit Muhametșin.

Directorul general al Agenției moldovenești de susținere a exportului și investițiilor, Suren Vardanean, a menționat că nu toți antreprenorii ruși vin din Rusia, de aceea statistica reală a investițiilor se deosebește de cea oficială. Vardanean a menționat că pentru prima dată la forumul moldo-rus a venit un număr record de antreprenori, circa 70. Potrivit sursei citate, este foarte important că aceștia reprezintă regiunile Rusiei și businessul mic și mijlociu. „Fără IMM nu ne vom atinge scopurile și anume crearea unor relații economice stabile, precum și diversificarea relațiilor comerciale”, a mai spus Suren Vardanean.

Vicepreședintele Camerei de Comerț și Industrie din Federația Rusă Gheorghe Petrov a accentuat colaborarea intensă cu Camera de Comerț și Industrie a Moldovei, care este cel mai mare reprezentant al mediului de afaceri. „Forumul a fost organizat la un nivel calitativ foarte înalt. Prezența oamenilor de afaceri din diferite regiuni ale Moldovei și Rusiei este binevenită, deoarece întreprinderile mici și mijlocii sunt cele care vor asigura dezvoltarea stabilă a relațiilor de colaborare dintre statele noastre”.

Prezentând rezultatele dezbaterilor din cadrul masei rotunde „Operațiunile de export-import, probleme și soluții”, viceministrul economiei Octavian Calmîc a menționat că manifestarea a întrunit cel mai mare număr de participanți, iar discuțiile au fost aprinse. Întreprinzătorii au specificat dificultățile pe care le întâmpină la perfectarea actelor vamale, obținerea certificatelor, transportul mărfurilor etc. Un accent aparte a fost pus pe lista companiilor care au dreptul să facă exporturi pe piața rusă, agenții economici fiind de părere că ea trebuie exclusă.

ȘI FĂRĂ INTERVENȚIA POLITICULUI, RELAȚIILE ECONOMICE ÎNȚRE MOLDOVA ȘI RUSIA SUNT EXTREM DE COMPLEXE

Experții sunt de părere că și fără intervenția politicului, relațiile economice (în sens larg) între Moldova și Rusia sunt extrem de complexe, iar pe alocuri chiar complicate. Astfel, eliminarea politicului din această ecuație ar putea dinamiza relațiile economice și poate le-ar putea face mai inteligibile.

Federația Rusă este unul din cei mai importanți parteneri comerciali pentru Republica Moldova, în pofida neînțelegerilor din ultimul timp. În mod evident, importanța Republicii

Moldova ca partener comercial pentru Rusia este mult mai modestă decât importanța comercială a Rusiei pentru Republica Moldova. În viitorul apropiat, relațiile comerciale cu Rusia vor crește în importanță, cel puțin din 2 motive: sporirea exporturilor pentru gaze naturale furnizate în Republica Moldova de gigantul rus Gazprom. În același timp, Rusia este unul din principalii investitori în Republica Moldova, deținând în jur de 10-11% din stocul total al investițiilor străine directe în Moldova.

Relațiile în sectorul energetic. Dacă lăsăm între paranteze oportunitățile prezentate de către Centrala de la Cuciurgan, relațiile în acest sector sunt foarte simple: Moldova se află în dependență totală de importul gazelor din Federația Rusă. Prețurile la gazele importate ajung la 389 USD pe mia de metri cubi și aparent Republica Moldova nu poate face nimic altceva decât să le accepte.

Relațiile în domeniul migrației forței de muncă. Federația Rusă este una din destinațiile principale pentru emigranții moldoveni (în jur de 59% din total) și, respectiv, sursa cea mai importantă de venituri remise în țară (în jur de 50% din cei \$1,4 miliarde în 2011). În același timp, autoritățile rusești afirmă că 350 de mii de moldoveni sunt înregistrați oficial pe teritoriul Federației Ruse. Cu toate că emigranții moldoveni se orientează tot mai mult spre destinațiile europene, fluxul de emigranți în Rusia va rămâne și în continuare important.

DOSAR

În perioada ianuarie-septembrie 2012, volumul schimburilor comerciale între Republica Moldova și Federația Rusă a crescut cu 7,4% în raport cu aceeași perioadă a anului trecut, constituind 1042,1 mil. USD. Exporturile spre Federația Rusă au constituit 475,7 mil. USD, în creștere cu 10,5%, iar importurile – 566,4 mil. USD, în creștere cu 5%. În prezent, sunt semnate 163 documente bilaterale și alte 12 sunt în proces de pregătire.

Potrivit datelor statistice, în Republica Moldova sunt înregistrate 812 întreprinderi din Federația Rusă cu capital investit de 944,4 mil. lei. Printre cele mai mari companii rusești în Republica Moldova sunt Lukoil și Topaz. De asemenea, rușii și-au plasat capitalul într-un șir de companii vinicole.

Victor URSU

Un eveniment cu stil – Moldova Fashion Expo 2012

Deși industria de modă în Moldova reprezintă (ca proporții, cel puțin) mai mult o iluzie decât o certitudine, aceasta își are totuși promotorii săi fideli. Există și un eveniment gen „săptămâna modei” după prototipul celor de la Milano, Paris sau New York, bineînțeles că la o scară corespunzătoare Chișinăului și Moldovei – Moldova Fashion Expo și Zilele Modei „Artpodium”. În concurs intrând peste 20 de tineri creatori de modă, cu un diapazon de stiluri și abordări extrem de variat – de la colecțiile „art” la cele „pret-a-porter”.

Evenimentul are loc anual în cadrul expoziției Internaționale Specializate de mărfuri, utilaje și materii prime pentru industria ușoară, desfășurată la Moldexpo, ediția din acest an fiind a 12-a la număr. Invitatul din acest an al zilelor modei, cunoscutul creator de modă avangardistă Andrei Bertenev, membru al juriului, a remarcat: „Am fost plăcut surprins de profesionalismul tinerilor modelieri moldoveni. Sunt pentru prima dată în Moldova și văd că aveți și creatori de modă profesioniști cu adevărat, ale căror creații ar putea fi demonstrate pe cele mai prestigioase podiumuri, la cele mai serioase concursuri de modă din Moscova și din lume”.

Expoziția este destinată actanților din industria ușoară, fiind un forum profesional unic în felul său și o modalitate de a scana tendințele, sortimentele, tehnologiile, de a monitoriza politicile de prețuri și mediul concurențial. Sortimentul de mărfuri prezentate

la expoziție este unul foarte variat, de la stoffe la haine, încălțăminte și accesorii pentru toate gusturile și posibilitățile.

Sofia Sugac, director al SA „Universcom” spune despre compania pe care o conduce: „Lucrăm la diversificarea sortimentului, la sporirea eficienței vânzărilor. Această expoziție contribuie la fortificarea imaginii companiei noastre, pentru ca consumatorii noștri să știe că existăm și că activăm. Noi suntem dileri a două întreprinderi belaruse, producătoare de stoffe de o calitate foarte înaltă. Avem și liniile noastre de producere a lenjeriei de pat și de corp, în special lenjerie pentru doamne. Expoziția este și o oportunitate de a testa unele produse noi, pe care abia vrem să le scoatem pe piață”.

Mulți dintre vizitatorii expoziției au remarcat calitatea tricotajelor produse la întreprinderile noastre, printre care de un succes deosebit s-au bucurat cele de la S.A. „Steaua-

Reds”: „Noi ne orientăm către consumatorul care apreciază podusul autohton”, spune managerul de vânzări al întreprinderii. „Asemenea expoziții sunt utile deoarece îți ochesci spectrul de clienți, le înțelegi doleanțele. Noi exportăm cea mai mare parte din produsele noastre, pe piața moldovenească comercializăm doar 15% din totalul de producție”.

În ultimul timp, sectorul industriei ușoare a înregistrat o scădere simțitoare și întreprinzătorii caută nu atât explicații, cât soluții pentru această problemă. Proiectul CEED în Moldova a fost foarte util pentru întreprinderile din industria ușoară, cele de confecții în special: suport pentru înregistrarea mărcilor comerciale, rebranding ș. a., iar acum, în cadrul proiectului CEED II (unul din partenerii evenimentului de la Moldexpo), a avut loc un seminar informativ pentru directorii și tehnologii întreprinderilor de confecții, având ca temă sporierea eficienței întreprinderilor în baza implementării sistemului informațional de management.

Maria Gheorghită, expert CEED II spune: „Cu suportul proiectului CEED II a fost acordată asistență în diferite domenii printre care și domeniul creșterii productivității, deoarece creșterea productivității duce, în consecință la creșterea competitivității întreprinderii.

Ne-am gândit să acoperim toate procesele din întreprindere, în scopul creșterii productivității. Astfel, în procesul de prelucrare a informației, iar în întreprinderile de confecții se prelucurează foarte multă informație, sunt foarte binevenite sistemele informaționale de management. Vreau să spun că am implementat asemenea sisteme deja la patru întreprinderi moldovenești de confecții, care au înregistrat succese evidente în urma acestei acțiuni, productivitatea lor crescând cu aproximativ 15-20%”.

Nicolae Cușnir, conducător al unei mici întreprinderi de confecții, spune despre această inițiativă: „E foarte necesar de implementat un asemenea sistem informațional, pentru că orice întreprindere are nevoie de o evidență strictă. Consider că e un lucru necesar pentru orice întreprindere și contribuie la creșterea productivității. Trebuie de obținut și comenzi mai multe, dar și maximum de profit cu reducerea maximă a activităților individuale”.

În cadrul expoziției s-a organizat o serie de master-class-uri pentru începătorii în designul vestimentar, lecții de stil, prezentări de serii industriale ale întreprinderilor moldovenești, o expoziție de mașini de cusut retro, unică în Moldova, evenimentul fiind unul reușit în cele din urmă.

Ana STRUȚĂ

Imobilele rezidențiale se vând la același preț

În trimestrul trei al anului în curs prețurile la bunurile imobiliare rămân aceleași ca în trimestrul doi. Prețurile medii de ofertă la bunurile imobiliare rezidențiale, terenuri pentru construcții nu s-au modificat esențial, în timp ce la imobilele comerciale și oficii au scăzut cu 1-2%, potrivit informațiilor Agenției Relații Funciare și Cadastru.

Piața imobiliară în prezent stagnează, construcții noi, practic nu sunt începute din cauza cererii care este într-o continuă scădere, iar prețurile s-au redus doar pe anumite categorii de imobile, cele cu suprafețe mari, în timp ce locuințele cu una și două odăi continuă să fi comercializate la prețuri destul de ridicate, în mare parte din cauza costului mic la utilități.

PIAȚA BUNURILOR IMOBILIARE REZIDENȚIALE

Orașul Chișinău fiind cel mai mare și dezvoltat centru economic al republicii, se caracterizează și prin cea mai dezvoltată piață imobiliară din țară, inclusiv și a bunurilor imobiliare rezidențiale. Astfel, în tabelul 2 sunt prezentate prețurile medii de ofertă a bunurilor imobiliare rezidențiale segmentate pe sectoare ale or. Chișinău.

Prețurile medii de ofertă pentru casele individuale din or. Chișinău, comparativ cu trimestrul trei din 2011, sunt stabile și constituie 951 €/m². La apartamentele cu 1 odaie prețul mediu de ofertă constituie 902 €/m², comparativ cu aceeași perioadă din a. 2011 prețurile au crescut cu 3,5%. Prețurile apartamentelor cu 2 odăi, de asemenea, au crescut față de perioada similară din a. 2011, creșterea constituie 3%, astfel, prețul constituie 882 €/m². Prețul mediu al apartamentelor cu 3 odăi în capitală constituie 843 €/m², iar comparativ cu trimestrul trei al anului 2011 creșterea constituie 5,9%.

Comparând prețurile medii de ofertă ale apartamentelor din or. Chișinău din trimestrul trei din 2012, cu trimestrul trei din anul 2011 pe sectoare, se observă o creștere a prețurilor: sectorul Centru e o creștere de 3,4%, sectorul Botanica – 5,6%, sectorul Râșcani – 2,9%, sectorul Buiucani – 0,6%, sectorul Ciocana – 3,7% și sectorul Telecentru – 9%.

Pe parcursul celor trei trimestre din 2012, ca și în anii precedenți, persistă pe piața bunurilor imobile locative următorii factori: menținerea cererii mai ridicate la apartamentele cu suprafața până la 50-60 m², creșterea termenului de expunere a apartamentelor. Dacă în anii până la criză apartamentele se vindeau timp de o lună sau două, acum termenul este 3-4 luni, uneori și mai mare, observându-se menținerea nivelului prețului (până la vânzarea bunului imobil). Dacă în anii până la criză vânzătorii reduceau prețu-

rile la imobile ce erau expuse mai mult timp pe piață, acum acest lucru se întâmplă foarte rar, de exemplu, în cazuri de vânzări forțate.

PIAȚA BUNURILOR IMOBILE COMERCIALE ȘI OFICII

Orașul Chișinău este definit prin existența mediului de afaceri mai dezvoltat comparativ cu alte localități ale țării, prin atragerea investitorilor, demararea și dezvoltarea afacerilor. Astfel se explică și numărul ofertelor bunurilor imobile comerciale și de producere, mai sporit în oraș și în municipiul Chișinău comparativ cu alte localități ale țării.

În trimestrul trei prețul de ofertă mediu la spațiile comerciale din or. Chișinău constituie 1000 €/m². Prețul mediu de ofertă a oficiilor constituie 885 €/m². În mun. Chișinău prețul mediu de ofertă la spațiile comerciale și oficii constituie 520 €/m². În Republica Moldova prețul de ofertă mediu constituie 255 €/m².

Prețurile de ofertă la spațiile pentru producere din or. Chișinău sunt extrem de variate, de la 250 la 1250 €/m². Analizând ofertele propuse, s-a constatat că prețul mediu de ofertă constituie 536 €/m². Pentru mun. Chișinău și republică prețul mediu de ofertă este de circa 193 €/m².

PIAȚA TERENURILOR PENTRU CONSTRUCȚII

Prețul mediu de ofertă a terenurilor pentru construcții în or. Chișinău constituie 17630 €/a. Pentru mun. Chișinău prețul mediu de ofertă la terenurile pentru construcții constituie 2151 €/ar, iar la terenurile din republică constituie 1250 €/ar.

Prețurile terenurilor au stagnat în ultimii doi ani, însă principalul factor care limitează activitatea de tranzacționare pe acest segment nu este prețul, ci instabilitatea economică și evoluția cursului de schimb. Retailerii au fost cei mai activi cumpărători de terenuri și în acest an, alături de dezvoltatorii de birouri și de companiile din sectorul serviciilor de sănătate.

În același timp, cererea din partea investitorilor speculativi a continuat să scadă, ceea ce arată că piața s-a maturizat.

BĂNCILE RĂMÂN PRUDENTE ÎN PRIVINȚA CREDITELOR IMOBILIARE

Sectorul imobiliar din Republica Moldova se află într-o situație de

stagnare, iar băncile vor continua să fie prudente în activitatea de creditare, având în vedere ponderea creditelor neperformante din portofolii.

Totuși, există nevoi clare de finanțare atât în sectorul comercial, cât și în cel rezidențial, ceea ce înseamnă că există potențial pentru creștere.

Experții sunt de părere că pentru a stimula dezvoltarea, este nevoie de redresarea economică și aceasta va conduce la creșterea încrederii firmelor și consumatorilor și la o disponibilitate crescută a băncilor de a acorda credite dezvoltatorilor și clienților individuali. Dezvoltatorii trebuie, de asemenea, să fie realiști în așteptările lor, pentru că este puțin probabil să mai fim martorii aceluiași tip de "bubble" speculativ prin care a trecut Republica Moldova acum câțiva ani.

Agenții imobiliari spun că vânzările de apartamente „bat pasul pe loc” din cauza crizei economice. Potrivit lor, moldovenii care muncesc în străinătate au renunțat să mai facă investiții în Republica Moldova.

Avem o reducere a cererii față de obiectele imobiliare. De pe piață practic au dispărut cei care au împins până acum piața înainte – concetățenii noștri de peste hotare. Motivul este, din păcate, dramatic, majoritatea lor nu își mai leagă nici o speranță de viață de Moldova.

Unii experți susțin că anul acesta, piața imobiliară va înregistra o lentă scădere.

“Nu ne așteptăm la nimic bun, pentru că piața imobiliară este parte componentă a pieței economice în ansamblu. Nu cade de la sine, ea tot timpul depinde de câte parale are

omul în buzunar. Noi trăim practic numai din granturi”, sunt de părere experții.

Totodată, se construiesc tot mai puține locuințe. Potrivit experților, 70 dintre cele 1.500 de companii de construcții din țară și-au înghețat lucrările.

INVESTIȚIILE STRĂINE, SOLUȚIA PENTRU REDUCEREA PREȚURILOR LA APARTAMENTELE CU SUPRAFEȚE MARI

Investițiile străine sunt soluția pentru scăderea prețurilor la apartamentele cu suprafețe mari, consideră experții imobiliari. Potrivit unui top al celor mai atractive locuri din Europa pentru investiții imobiliare, Chișinăul se află pe locul 12, în fața unor orașe precum Varșovia, Bratislava, Viena sau Paris, conform unui clasament efectuat de Daily Telegraph.

Costurile reduse ale tranzacțiilor și economia post-tranziție solidă sunt punctele forte care recomandă Bucureștiul pentru investiții în proprietăți. Pe de altă parte, randamentul moderat spre scăzut al chiriilor, taxarea ridicată a veniturilor din închiriere și tendința de a proteja chiriile reprezintă dezavantaje pentru capitala României.

Cele mai bune oportunități pentru investiții imobiliare le oferă Budapesta, potrivit Daily Telegraph, Skopje se află pe locul doi și Amsterdam pe trei, în timp ce la coada clasamentului se află Parisul.

SCĂDEREA DRAMATICĂ A CERERII A DUS LA SCĂDEREA POSIBILITĂȚILOR DE A INVESTI ÎN IMOBILE

Scăderea dramatică a cererii a dus, evident, la scăderea posibilităților de a investi în domeniul respectiv. Criza din Europa i-a afectat pe concetățenii noștri care lucrează peste hotare. Ei erau principalii investitori în timpul respectiv. Fără să aibă surse, ei nu mai investesc în locuințe. În plus, dincolo de factorul bănesc, este și factorul subiectiv.

Nimeni deja nu mai visează să se întoarcă pe plaiul moldav. Toți cei care au posibilitatea, pleacă din țară, nu-și mai leagă viitorul de țară, respectiv, nu se investește în imobil,

adică în locul de trai. Pleacă din țară nu de aceea că nu sunt patrioți și nu iubesc Moldova, pur și simplu, nu văd perspectiva din punctul de vedere al unui loc de muncă care să-i permită omului un trai decent.

Totodată experții imobiliari spun că este o iluzie că prețurile scad. Are loc o diferențiere de prețuri pe categorii de imobile. Adică, dacă cu 5 ani în urmă cumpărătorul căuta un apartament cu o cameră, cu două camere, iar condiția maximă pe care o punea era – tip vechi, tip nou, astăzi deja omul caută apartament în raionul respectiv, la etajul respectiv, cu vecinii respectivi. Și în funcție de aceste momente este și prețul.

Viitorul pieței imobiliare rămâne deocamdată incert. Pe de o parte, scade dramatic numărul cererii solvabile. Sunt persoane care vor apartament, anunță, stau în rând, dar ei nu au banii necesari pentru a procura. Pe de altă parte, companiile de construcții nu pot să vândă mai ieftin de un anumit nivel al prețului. Dacă astăzi noi avem prețul mediu la segmentul terț al pieței, plus-minus 600 de euro pentru metru pătrat, cu cât mai puține odăi are apartamentul, cu atât prețul metrului e mai mare. Pe segmentul locuințelor noi există situația când există cerere și poți să obții un preț bun de 650 de euro în medie pentru varianta albă.

În prezent situația pe piața imobiliară este că nu există necesitatea cuiva de a vinde, cu mici excepții. Și nu avem situația când cineva e obligat să cumpere. De aceea, aici totul se va roti în jurul prețurilor.

DOSAR

Creșterea din sectorul construcțiilor în 2012 va rămâne pozitivă, chiar dacă rata de creștere a valorii adăugate s-ar putea reduce de la 10% la începutul anului 2012 până la nivelul de 1,4%, către finele anului. Acum este foarte riscant să se previzioneze creșterea volumurilor lucrărilor de construcție pentru 2013 din cauza seriilor statistice foarte volatile. Am adoptat o rată de creștere estimată de 5% pentru anul 2013; însă și o creștere cu peste 10% este posibilă dacă proiectele de infrastructură publică vor continua într-un ritm mai rapid.

Florin LEVÂNTICĂ

Prețurile medii de ofertă la imobilele rezidențiale din or. Chișinău, pe sectoare, trim. III, a. 2012

Sectorul	Case de locuit	apt. cu 1 odaie	apt. cu 2 odăi	apt. cu 3 odăi
Centru	1013	967	932	941
Botanica	1004	915	865	830
Râșcani	961	899	865	814
Buiucani	984	874	860	772
Ciocana	831	862	870	805
Telecentru	915	893	898	894

Avem ce mânca, dar nu avem apă de calitate

Resursele de hrană ale Republicii Moldova sunt peste nivelul mediei europene și au fost evaluate cu 9,4 puncte, în timp calitatea apelor de suprafață este la cel mai mic nivel din Europa, dar și comparativ cu statele din regiune.

Potrivit indicatorului Indexul Societății Durabile (ISD), Republica Moldova stă foarte prost cât privește calitatea apelor de suprafață cu un punctaj de 4,88, energia regenerabilă – 0,25 puncte, PIB-ul cu un punctaj de 1,86, economia – 5,81 puncte și calitatea guvernării cu 4,10 puncte. În schimb, stăm foarte bine la capitolul hrană, ea fiind suficientă.

Așadar, avem după ce bea apa, dar nu prea avem apă – nici de băut, nici de spălat. Iar nivelul scăzut al datoriei publice semnalat de ISD nu indică neapărat chibzuința financiară a autorităților, ci mai degrabă incapacitatea statului de a realiza investiții eficiente.

„Hrana suficientă, care conține calorii, proteine, vitamine și minerale, este disponibilă pentru (aproape) oricine în Republica Moldova”, se spune în raportul Indexul Societății Durabile. De altfel, acesta este singurul indicator la care, potrivit studiului, Republica Moldova a luat nota maximă de 9,40.

Totuși, în raport se arată că de cele mai multe ori, subnutriția este cauzată de sărăcie și doar rareori de lipsa hranei suficiente. Iar în Republica Moldova 800 mii dintre moldoveni sunt săraci, cu o pondere de 21,9% din totalul populației. Potrivit datelor Băncii Mondiale, 1,8 mil. de moldoveni sau 49,3% din populație trăiesc cu mai puțin de 5 USD, zilnic. Numărul cel mai mare al populației sărace, de 1,1 mil. oameni, a fost înregistrat în 2006. Iar în 1993, 3,5 mil. oameni trăiau cu mai puțin de 5 USD, zilnic. Ponderea acestora s-a redus la 59%, în mai mult de zece ani. Datele publicate de Banca Mondială relevă că 22% din populația Republicii Moldova trăiește cu 2,5% USD pe zi. Iar din anul 2005 nivelul sărăciei în Republica Moldova s-a redus cu aproape 8%.

Scorul Republicii Moldova la indicatorul suficiența apei este de 9, respectiv, un indicator destul de bun comparativ cu statele din Europa unde acesta este de 5,7, întrucât o pondere de 43% din populație nu are acces la surse de apă potabilă sigură. Potrivit studiului citat, sursele de apă potabilă sigură sunt sistemele de racordare a gospodăriilor, hidranții, gurile de canalizare, puțurile de apă protejate, izvoarele protejate și sistemele de colectare a apelor fluviale. Iar Organizația Mondială a Sănătății definește accesul la o sursă de apă potabilă sigură drept „disponibilitatea a cel puțin 20 de litri de apă potabilă/persoană/zi, pe o rază de maximum un kilometru de la locuința utilizatorului”. Astfel, în zonele rurale, doar 33 la sută din numărul locuitorilor au acces la rețelele publice de apă, iar 67% dintre locuitori folosesc apa din fântâni.

Dacă la capitolul privind cantitatea apei, Republica Moldova stă destul de bine, același lucru nu se poate spune și despre calitatea acesteia. Apele de suprafață și cele subterane sunt deseori poluate cu nitrați, microorganisme și pesticide. „Poluarea este provocată de gestionarea defectuoasă a deșeurilor, latrinelor exterioare sau foselor septice, greșit proiectate, și a activității fermelor”, se

menționează în studiu. Iar dejecțiile animale sunt deseori depozitate în curțile oamenilor, ceea ce cauzează infiltrarea directă a lichidelor în sol și în rezervele de apă potabilă. Iar apa potabilă poluată poate afecta sănătatea atât pe termen lung (febra tifoidă și disfuncționalități ale creierului), cât și prin efecte imediate (diaree și simptomul „blue-baby”). Comparativ cu statele din regiune, la calitatea apelor, Republica Moldova stă destul de bine comparativ cu Ucraina ale cărei ape sunt de o calitate joasă – 2,98 puncte, în timp ce în România și Federația Rusă calitatea apelor este destul de bună, evaluată la 8,15 și, respectiv, 8,24 puncte.

MAI PUȚIN DE JUMĂTATE DIN LOCALITĂȚILE REPUBLICII MOLDOVA AU ACCES LA SERVICIILE DE APROVIZIONARE CU APĂ

Pe teritoriul țării au fost amplasate 723 sisteme de alimentare cu apă, ceea ce înseamnă că mai puțin de jumătate din localitățile Republicii Moldova din totalul de 1678, au acces la serviciile de aprovizionare cu apă. Iar din totalul sistemelor de alimentare, 569 unități sunt proprietate publică, 149 – proprietate privată, 5 – proprietate mixtă. Din totalul de apeducte, pe parcursul anului 2011 au funcționat 643 sisteme (88,9%) sau cu 32 apeducte mai mult, comparativ cu anul precedent și cu 129 față de anul 2008.

Numărul sistemelor de alimentare cu apă a crescut ca urmare a punerii în funcțiune pe parcursul anului a 52 sisteme de alimentare cu apă. Totodată, nu au funcționat 19 sisteme. Cele mai multe sisteme de alimentare cu apă au fost puse în funcțiune în raioanele Căușeni – 6, Criuleni – 5, Vulcănești – 5, Cimișlia și Sângerei – câte 4 sisteme.

Lungimea rețelei de distribuție a apei potabile a constituit, în anul 2011, 8,9 mii km sau cu 404,8 km mai mult față de anul 2010. De fapt, pe parcursul anului, au funcționat 8,6 mii km de rețea (96,6%). Volumul de apă captată a constituit 111,5 mil. m. c., inclusiv 19,0% din sursele subterane. Din volumul total de apă captată, 92,6% revin localităților urbane și 7,4% – celor rurale.

În anul 2011 volumul de apă distribuită de către întreprinderile specializate de alimentare cu apă a fost de 73,5 mil. m. c sau cu 1,5 mil. m. c. mai puțin decât în anul

2010. Micșorarea volumul de apă potabilă distribuită se datorează diminuării cantității de apă folosite de instituțiile bugetare și alți consumatori, inclusiv de agenți economici. În medie pe an, la un locuitor revin câte 14 m. c. de apă furnizată.

În profilul teritorial cel mai mare volum de apă furnizată la un locuitor se înregistrează în mun. Chișinău – 44,5 m. c., UTA Găgăuzia – 8,1 m. c., urmează regiunea de Sud – 6,6 m. c.

Volumul pierderilor de apă a alcătuit 39,6 mil. m. c., reprezentând 35,5% din cantitatea totală de apă captată. Comparativ cu anul 2010, aceste pierderi s-au micșorat cu 3,2 mil. m. c.. Din cauza tronsoanelor de rețea apărute în anul 2011 au fost înregistrate 28,5 mii cazuri de avarii accidentale în rețeaua de distribuție a apei. Pe parcursul anului, 53,3% din apa captată a fost realizată prin dispozitive de măsurare. Cel mai mare volum de apă realizat prin dispozitive de măsurare a fost înregistrat în regiunea Nord – 99,5%, cel mai mic, în regiunea Centru – 39,7%.

SISTEME DE CANALIZARE CENTRALIZATE

În anul 2011, din totalul de apeducte, 167 au fost dotate cu sisteme de canalizare, dintre care au funcționat 107 sisteme sau cu 1 unitate mai mult comparativ cu anul 2010. Pe parcursul anului 2011 au fost puse în funcțiune 7 sisteme de canalizare (în raioanele Cimișlia, Basarabeasca, Căușeni, Florești, Hâncești, Ocnița), totodată fiind scoase din funcțiune 9 sisteme. Din totalul de sisteme de canalizare, 132 au fost dotate cu stații de epurare.

Conform datelor Centrului Regional de Mediu – Moldova (REC Moldova), în țara noastră principalele surse de alimentare cu apă sunt fluviul Nistru, care acoperă peste 50% din cantitatea totală de apă, și râul Prut, care acoperă 16%. Iar circa 70% din localitățile rurale se alimentează cu apă din sursele subterane.

Creșterea accesului la sursele centralizate de apă sporește consumul ei, dar în cazul în care sistemul de canalizare este inutilizabil sau lipsesc stațiile de epurare a reziduurilor, apele uzate au o influență negativă asupra calității surselor subterane de apă.

Până în anii '90 ai secolului trecut în Republica Moldova au fost construite peste 580 de stații de epurare, însă în prezent funcționează mai puțin de o cincime din ele, majoritatea efectuând doar purificarea mecanică.

APA DIN FÂNTÂNI NU POATE FI NUMITĂ APĂ POTABILĂ

Starea apelor din fântâni pe întreg teritoriul țării nu corespunde standardului „Apă potabilă”. În 87 la sută din fântâni se atestă o poluare a apelor cu compuși ai azotului (nitrați, nitriți). Un alt aspect al analizei calității apei în Moldova arată că morbiditatea înaltă în zonele unde concentrația nitrailor depășește 170 mg/l, a crescut de 3 ori în comparație cu zonele unde concentrația nitrailor nu atinge 45 mg/l. În același timp, academicienii susțin că folosirea apei potabile poluate cu nitrați favorizează formarea endogenă a nitroză compușilor (substanțe supermutagene). Astfel, experții din cadrul AȘM constată că cele mai voluminoase proiecte investiționale de reabilitare a sistemelor de alimentare cu apă și de canalizare în ultimii ani au fost implementate cu suportul investitorilor străini. „Nu avem rezultate semnificative, deoarece lipsește un concept unic la nivel național, care ar racorda soluțiile tehnice locale la strategia națională”, susțin savanții.

PRIVAȚII AR PUTEA DEZVOLTA SECTORUL DE APROVIZIONARE CU APĂ

Mai multe țări au ales calea privatizării. Cel mai bun exemplu în acest sens este cel al statului Chile. Pionieri în privatizarea mai multor sectoare ale economiei, cum ar fi sistemul de pensii, chilenii au transferat sectorului privat

aproape întreaga rețea urbană de apă și canalizare, spre deosebire de țările vecine, care nu au făcut decât să concesioneze unele facilități, fără transfer de proprietate. Potrivit Băncii Mondiale, volumul de investiții angajat de companiile private din Chile în sectorul de apă și canalizare a atins 5,7 miliarde de dolari. Sistemele de apă și canalizare au fost privatizate și în Anglia și Țara Galilor, de către guvernarea conservatoare a premierului Margaret Thatcher.

Cele 10 companii regionale de stat din domeniu au fost trecute în proprietatea sectorului privat, prin vânzarea activelor acestora. Deși prețurile serviciilor de apă și canalizare au crescut cu 46% în termeni reali în primii nouă ani de la privatizare, efectele pozitive ale reformei s-au regăsit în majorarea volumului de investiții și a calității serviciilor. Astfel, în primii șase ani, companiile au investit 17 milioane lire sterline, aproape dublu față de cei șase ani de dinainte de privatizare, iar calitatea infrastructurii de canalizare, precum și a apei potabile și a celei din râuri, s-a îmbunătățit semnificativ.

CONSUMUL CREȘTE, RESURSELE SCAD

Extinderea industrializării pe plan mondial și dezvoltarea agriculturii au dublat consumul de apă de la 1.800 la 3.600 kilometri cubi pe an. Consumul de apă dulce la nivel global este prognozat să crească cu 10% în următorul deceniu. În Europa, prognozele indică o majorare a exploatării apei, de la nivelul actual, de 415 kilometri cubi, la 660 kilometri cubi pe an până în 2070 – 2080.

În consecință, și sursele de apă sunt în scădere, iar necesarul de investiții face inevitabilă majorarea prețurilor, fapt care ar putea descuraja risipa. Piața globală a apei, care include industria echipamentelor de purificare, desalinizare, captare și transport al apei, este evaluată în prezent la 400 miliarde de dolari și ar putea crește la aproape 540 miliarde de dolari.

Florin LEVĂNȚICĂ

Franța a pierdut ratingul maxim "Aaa" din partea Moody's

Agenția de evaluare financiară Moody's a retrogradat calificativul de țară al Franței cu o treaptă, de la nivelul maxim posibil "Aaa" la "Aa1", ca urmare a înrăutățirii perspectivelor economice, potrivit MarketWatch.

"Perspectiva economică pe termen lung a Franței este afectată de mai multe dificultăți structurale, incluzând pierderea graduală și susținută de competitivitate, dar și rigiditatea pieței muncii, precum și a celei de bunuri și servicii", potrivit unui comunicat Moody's.

Agenția de rating și-a exprimat îngrijorarea și în privința perspectivei fiscale nesigure a Franței. De asemenea, rezistența Franței la viitoare șocuri din zona euro devine mai greu de anticipat, arată analiștii.

Perspectiva ratingului suveran al Franței rămâne negativă.

Retrogradarea din partea Moody's urmează unei decizii similare a Standard & Poor's în ianuarie și crește presiunea asupra președintelui, Francois Hollande, pentru identificarea de căi de a susține creșterea economică.

Costurile de împrumut ale Franței au atins un minim record în august, de 2% pentru obligațiunile pe zece ani în timp ce pentru scadențele mai scurte a înregistrat chair randamente negative. Randamentul titlurilor pe zece ani se situa luni la 2,07%.

România, vecină cu Botswana în topul Forbes privind cele mai atractive țări pentru mediul de afaceri

România se află pe locul 60 din 141 de țări în topul Forbes privind cele mai atractive economii din perspectiva mediului de afaceri, cu o poziție mai jos decât Botswana și surclasată de Ungaria sau Bulgaria, economia românească înregistrând scorurile cele mai slabe la regimul fiscal și inovație.

România este încadrată în top de Botswana (59), respectiv Iordania (61) și este trasă în jos de regimul fiscal (locul 104), inovație (de asemenea 104) și "libertatea monetară" (90).

Corupția, birocrăția și performanțele pieței sunt de asemenea puncte slabe, iar cele mai bune scoruri figurează la capitele libertatea comerțului și protecția investitorilor.

România se plasa pe locul 40 în studiul realizat în 2008, înaintea crizei financiare și economice.

Topul este efectuat în funcție de 11 criterii, respectiv libertatea comerțului, libertatea monetară, drepturi de proprietate (România pe locul 63), inovație, tehnologie (58), birocrăție, protecția investitorilor, corupție, libertate personală (44), povară fiscală și performanța pieței.

În acest an, topul este condus de Noua Zeelandă, urmată de Danemarca, Hong Kong, Singapore, Canada, Irlanda, Suedia, Norvegia, Finlanda, respectiv Marea Britanie.

Statele Unite ocupă locul 12, iar Franța și Germania se plasează pe pozițiile 20, respectiv 21, după Taiwan (16) sau Chile (17).

Cele mai bine plasate state din Europa Centrală și de Est sunt Estonia (22) și Slovenia (23), care depășesc atractivitatea Austriei (26). Polonia se găsește pe locul 38, iar Cehia pe 41, Ungaria pe 46 și Bulgaria pe 49.

Georgia (50), Turcia (52) sau Columbia (55) sunt de asemenea mai bine poziționate decât România.

Republica Moldova ocupă locul 92, înaintea unor economii precum India (97), Ucraina (104) sau Rusia (105).

Ultimele 5 clasate sunt Camerun, Venezuela, Zimbabwe, Ciad și Guinea.

Zona euro a intrat în recesiune, după o contracție de 0,1% în trimestrul al treilea

Zona euro a intrat oficial în recesiune tehnică, pentru a doua oară în ultimii trei ani, după o contracție economică de 0,1% în trimestrul al treilea, în timp ce UE a evitat la limită al doilea trimestru de scădere, arată datele anunțate, joi, de Eurostat, biroul de statistică al Comisiei Europene.

PIB al zonei euro a scăzut cu 0,1% în trimestrul al treilea, după un declin de 0,2% în trimestrul precedent.

Economia intră în recesiune tehnică după două trimestre consecutive de scădere a PIB. Uniunea Europeană a reușit să evite recesiunea, după ce a consemnat în trimestrul al treilea un avans la linia, de numai 0,1%. În trimestrul al doilea, UE a avut o contracție a PIB de 0,2%, la fel ca zona euro.

Recesiunea se agravează în Grecia: PIB-ul statului elen a scăzut cu 7,2% în trimestrul al treilea

Economia Greciei a înregistrat o contracție de 7,2% în trimestrul al treilea, față de aceeași perioadă a anului trecut, a anunțat miercuri institutul de statistică din această țară, transmite AFP.

"În baza datelor disponibile, nerevizuite, PIB-ul a scăzut cu 7,2% față de intervalul similar din 2011, ceea ce marchează o agravare a recesiunii, după declinul de 6,3% consemnat în trimestrul al doilea", se arată într-un comunicat al instituției.

Economia elenă a înregistrat un declin de 22% de la declanșarea crizei financiare mondiale în 2008, iar pentru 2013 este așteptat un recul de 4,5%, sub cel de 6,5% prognozat pentru 2012. În 2011, PIB-ul Greciei s-a contractat cu 7,1%.

Guvernul de la Atena și Comisia Europeană anticipează că economia Greciei va reveni la creștere în 2013.

Bugetul multi-anual aferent perioadei 2013-2016, aprobat săptămâna trecută de Parlamentul elen, prevede pentru anul viitor un avans modest de 0,2%, urmat de o creștere de 2,5% în 2015 și de 3,5% în 2016.

Guvernul condus de conservatorul Antonis Samaras are drept prioritate revenirea economiei la creștere, în condițiile în care șomajul afectează un sfert din populația activă.

Șoselele lumii vor avea de două ori mai multe claxoane, poluare și ambuteiaje în 2035

Numărul de mașini de pe șoselele lumii se va dubla în următorii 23 ani, ajungând de la 870 milioane în prezent la 1,7 miliarde în anul 2035, mai ales datorită creșterii piețelor auto din țările în curs de dezvoltare, potrivit unui raport al Agenției Internaționale a Energiei (AIE) privind evoluția sectorului energetic.

În China, în prezent a doua economie mondială și cea mai mare piață de autovehicule, numărul mașinilor va urca de la 60 milioane în 2012 la peste 400 milioane în 2035, scrie Detroit News. Raportul AIE estimează că țara va depăși Statele Unite și Uniunea Europeană după numărul de mașini în jurul anului 2025.

În 2000, pe șoselele Chinei se aflau doar patru mașini la mia de locuitori. Această cifră a crescut la 40 per 1.000 de locuitori în 2010, iar AIE se așteaptă să ajungă la 310 per 1.000 de locuitori în 2035. Prin comparație, Statele Unite au în prezent 660 de mașini la mia de locuitori. Cererea mondială de petrol va crește astfel la 99,7 milioane de barili pe zi în 2035 de la 87,4 milioane de barili în prezent, potrivit AIE.

În ultima decadă, lungimea totală a șoselelor pavate din lume a crescut cu 30% la circa 45 milioane de km. Până în 2035, se vor construi încă 16 milioane de șosele pavate, care vor costa 20.000 de miliarde de dolari.

Pagină realizată de Olga GORCEAC

George Soros a ajuns la dețineri record de aur pentru că e un "adăpost de prostia politicianilor"

Prețul aurului este în creștere de 12 ani, cea mai lungă perioadă de apreciere din ultimii 90 de ani, iar potrivit analiștilor va continua să urce și în 2013, până aproape de 2.000 dolari pe uncie, marii investitori, de la George Soros la John Paulson, acumulând dețineri record.

Cotațiile internaționale ale aurului vor crește în fiecare trimestru al anului viitor și vor ajunge, în ultimele trei luni din 2013, la o medie de 1.925 dolari pe uncie (aproximativ 62 dolari pe gram), potrivit analiștilor contactați de Bloomberg.

Fondul Paulson & Co., controlat de miliardarul John Paulson, a acumulat o expunere de 3,62 miliarde de dolari pe aur, în timp ce Soros Fund Management LLC și-a majorat în acest trimestru deținerile de aur cu 49%, potrivit datelor raportate către Securities and Exchange Commission, comisia de reglementare a piețelor de capital din SUA.

Marile bănci centrale ale lumii, inclusiv Rezerva Federală a SUA, Banca Centrală Europeană și Banca Populară a Chinei, promit noi măsuri de stimulare a economiei, perspectivă care dă investitorilor motive de îngrijorare privind inflația și devalorizarea valurilor.

Investitorii au cumpărat în acest an pe burse 247 tone de aur, volum care depășește producția anuală a SUA.

La Washington, președintele Barack Obama și liderii din Congres încearcă să ajungă la un compromis privind politica fiscală și bugetul, probleme care dacă vor rămâne nerezolvate până la începutul anului viitor ar putea declanșa o nouă recesiune.

Prețul aurului a crescut în acest an cu 11%, la 1.733,1 dolari pe uncie, după ce a atins în septembrie 2011 un maxim istoric de 1.921,15 dolari pe uncie.

Indicele Standard & Poor's GSCI, care măsoară prețurile a 24 de mărfuri pe bursele internaționale, a urcat cu numai 0,8% în 2012, în timp ce acțiunile măsurate de indicele bursier global MSCI All-Country World au avansat cu 8,1%.

Deținerile de aur ale investitorilor privați pe burse au atins pe 16 noiembrie un record istoric de 2.603,7 tone, cu o valoare estimată la 144,3 miliarde de dolari. Volumul depășește rezervele naționale ale tuturor țărilor, cu excepția Statelor Unite și Germaniei.

Gigantul petrolier BP va plăti 4,5 mld. dolari pentru provocarea celui mai grav dezastru ecologic din istoria Statelor Unite

Grupul BP a acceptat joi plata a circa 4,5 miliarde de dolari pentru închiderea investigației federale din SUA legată de cel mai grav dezastru ecologic din istoria Statelor Unite, provocat în 2010 de o explozie la o platformă petrolieră din Golful Mexic, transmite Bloomberg

Grupul va plăti 4 miliarde de dolari pentru închiderea tuturor acuzațiilor penale din partea Departamentului de Justiție. Plata va avea loc în rate, pe o perioadă de cinci ani, se arată într-un comunicat al companiei înregistrată la Londra.

BP va plăti totodată 525 milioane de dolari pentru închiderea acuzațiilor venite din partea Comisiei americane pentru bursă și valori mobiliare (SEC).

Grupul și-a recunoscut vinovăția în cazul a 14 acuzații, din care 11 capete de acuzare pentru comportament incorect sau neglijență din partea ofițerilor navelor, precum și o acuzație de obstrucționare a justiției prin mințirea Congresului american, în legătură cu estimările legate de amploarea scurgerii de petrol.

Explozia din aprilie 2010 de la puțul Macondo a provocat moartea a 11 muncitori și a dus la cea mai mare scurgere marină de petrol din istoria SUA. Scufundarea platformei transoceanice Deepwater Horizon și scurgerea de petrol au avut ca urmare declanșarea a sute de procese împotriva BP, precum și a partenerilor și contractorilor săi.

Autoritățile guvernamentale americane au estimat că peste 4 milioane de barili de petrol s-au scurs în ocean. BP a constituit rezerve de 3,5 miliarde de dolari pentru plata amenzilor pentru poluarea apelor.

Grupul a încheiat în martie un acord cu majoritatea reclamanților non-guvernamentali și a acceptat plata unei sume estimate la 7,8 miliarde de dolari.

Gigantul rus Gazprom preia de la BASF controlul integral la compania WIEE

Gigantul rus Gazprom preia de la BASF controlul integral la compania WIEE, care deține unul dintre cei doi importatori de gaze rusești din România, în cadrul unui schimb de acțiuni prin care grupul german a obținut participații la două perimetre de exploatare de gaze naturale în Siberia.

Astfel, Gazprom va prelua o participație de 50% la Wintershall Nordzee (WINZ), care derulează proiecte de explorare și producție de gaze naturale în Marea Nordului, și își va crește de la 50% la 100% participațiile la companiile WIEE, WIEH și WINGAS.

BASF va prelua, prin Wintershall, participații de 25% plus o acțiune la compania de proiect care dezvoltă două perimetre la un zăcămint din Siberia.

Acordul a fost semnat miercuri la sediul Gazprom din Moscova de președintele Consiliului de Administrație al Gazprom, Alexei Miller, și președintele board-ului director al BASF, Kurt Block.

România importă de la Gazprom aproximativ o treime din necesarul național de gaze naturale, prin firmele WIEE și Imex Oil.

WIEE este deținută de WIEE Zug Elveția, societate mixtă înființată în 1993 de Wintershall (din grupul german BASF) și grupul rus Gazprom, cu scopul de a furniza gaze naturale rusești țărilor sud-est europene. Potrivit datelor companiei, WIEE a furnizat peste 48 de miliarde de metri cubi de gaze naturale în România.

Imex Oil este deținută de firma Conef, care este controlată de Vimetco, acționarul majoritar al producătorului de aluminiu Alro Slatina.

Gazprom va prelua astfel controlul integral asupra unor companii care au înregistrat anul trecut vânzări totale de 8,6 miliarde euro, potrivit Wall Street Journal.

Data tranzacției, ora	codul ISIN	Denumirea emitentului	Preț (lei)	Numărul de acțiuni (unități)	Volumul total al tranzacțiilor (lei)	Tipul tranzacției	Emisia	Ponderea VM tranzacționate în total emisie (%)	Valoarea nominală, lei
12.11.12 14:31	MD14CIMA1009	SA "ICAM"	5,00	1026	5130,00	Vinzare Cumparare	3188520	0,03	5,00
12.11.12 14:31	MD14CODE1008	IARGARENII	20,00	23859	477180,00	Vinzare Cumparare	96304	24,77	10,00
12.11.12 14:31	MD14MURC1004	SA "DRUM-11"	3,00	15	45,00	Vinzare Cumparare	104345	0,01	10,00
12.11.12 14:31	MD14RICA1004	SA "FABRICA DE CONSERVE DIN GLODENI"	1,50	6700	10050,00	Vinzare Cumparare	2052132	0,33	10,00
13.11.12 13:50	MD14SECA1007	SA "MICARNES"	25,00	81	2025,00	Unitatea administrativ-teritoriala (speciale)	27320	0,30	50,00
14.11.12 14:31	MD14BAUT1007	SA "AUTOMOBILIST BALTI"	0,50	12184	6092,00	Vinzare Cumparare	893594	1,36	1,00
14.11.12 14:31	MD14BZAS1003	SA "BAZA DE TRANSPORT AUTO nr.35 DIN SINGEREI"	2,00	2606	5212,00	Vinzare Cumparare	108322	2,41	10,00
14.11.12 14:31	MD14INPE1009	SA "HIDROINPEX"	20,00	3500	70000,00	Vinzare Cumparare	572070	0,61	20,00
15.11.12 14:31	MD14GOTI1002	SA "TIPOGRAFIA DIN RISCANI"	10,00	400	4000,00	Vinzare Cumparare	19524	2,05	10,00
15.11.12 14:31	MD14GOTI1002	SA "TIPOGRAFIA DIN RISCANI"	10,00	2100	21000,00	Vinzare Cumparare	19524	10,76	10,00
15.11.12 14:31	MD14MACA1007	SA "MACARA"	25,00	3	75,00	Vinzare Cumparare	136593	0,00	7,00
15.11.12 14:31	MD14MACA1007	SA "MACARA"	25,00	4	100,00	Vinzare Cumparare	136593	0,00	7,00
15.11.12 14:31	MD14MACA1007	SA "MACARA"	25,00	3	75,00	Vinzare Cumparare	136593	0,00	7,00
15.11.12 14:31	MD14MACA1007	SA "MACARA"	25,00	3	75,00	Vinzare Cumparare	136593	0,00	7,00
15.11.12 14:31	MD14MACA1007	SA "MACARA"	25,00	3	75,00	Vinzare Cumparare	136593	0,00	7,00
15.11.12 14:31	MD14MACA1007	SA "MACARA"	25,00	4	100,00	Vinzare Cumparare	136593	0,00	7,00
15.11.12 14:31	MD14MURD1003	SA CONSTRUCTIA DRUMURILOR "DRUM-3"	2,50	4538	11345,00	Vinzare Cumparare	216118	2,10	10,00
15.11.12 14:31	MD14VITM1005	SA "VIORICA-COSMETIC"	10,00	380	3800,00	Vinzare Cumparare	1774987	0,02	11,00
16.11.12 13:15	MD14MAPS1002	SA "MAPASAUTO"	22,00	310	6820,00	LICITATIE CU STRIGARE PACHET UNIC	79490	0,39	23,00
16.11.12 14:31	MD14MACA1007	SA "MACARA"	25,00	4	100,00	Vinzare Cumparare	136593	0,00	7,00
16.11.12 14:31	MD14MACA1007	SA "MACARA"	25,00	4	100,00	Vinzare Cumparare	136593	0,00	7,00
16.11.12 14:31	MD14MACA1007	SA "MACARA"	25,00	4	100,00	Vinzare Cumparare	136593	0,00	7,00
16.11.12 14:31	MD14MACA1007	SA "MACARA"	25,00	4	100,00	Vinzare Cumparare	136593	0,00	7,00
16.11.12 14:31	MD14MACA1007	SA "MACARA"	25,00	4	100,00	Vinzare Cumparare	136593	0,00	7,00
16.11.12 14:31	MD14MACA1007	SA "MACARA"	25,00	4	100,00	Vinzare Cumparare	136593	0,00	7,00
16.11.12 14:31	MD14MACA1007	SA "MACARA"	25,00	4	100,00	Vinzare Cumparare	136593	0,00	7,00
16.11.12 14:31	MD14MACA1007	SA "MACARA"	25,00	4	100,00	Vinzare Cumparare	136593	0,00	7,00
16.11.12 14:31	MD14MACA1007	SA "MACARA"	25,00	4	100,00	Vinzare Cumparare	136593	0,00	7,00
16.11.12 14:31	MD14MACA1007	SA "MACARA"	25,00	4	100,00	Vinzare Cumparare	136593	0,00	7,00
16.11.12 14:31	MD14MACA1007	SA "MACARA"	25,00	4	100,00	Vinzare Cumparare	136593	0,00	7,00
16.11.12 14:31	MD14ZONT1002	SA "ORIZONTUL-LUX"	2,00	1135	2270,00	Vinzare Cumparare	196745	0,58	5,00
16.11.12 14:31	MD14ZONT1002	SA "ORIZONTUL-LUX"	2,00	1839	3678,00	Vinzare Cumparare	196745	0,93	5,00
16.11.12 14:31	MD14ZONT1002	SA "ORIZONTUL-LUX"	2,00	181	362,00	Vinzare Cumparare	196745	0,09	5,00
TOTAL				6					

Denumirea emitentului	Numarul inregistrarii de stat (ISIN)	Valoarea nominală (lei)	Numarul de tranzactii (unitati)	Volumul total al VM tranzacționate (unitati)	Suma totală a tranzacțiilor (lei)
1. ACORD S.A., RECEA	MD14ACCO1003	20	3	148	5920
2. FERTILITATEA DIN STRĂȘENI, OR. STRĂȘENI	MD14TERF1004	10	9	1871	1871
3. BUCURIA, MUN. CHIȘINĂU	MD14BCU1002	10	7	1629	16290
4. DAAC HERMES GRUP, MUN. CHIȘINĂU	MD14MARS1000	1	1	640	1280
Total			20	4288	25361

Denumirea emitentului	Numarul inregistrarii de stat (ISIN)	Valoarea nominală (lei)	Numarul de tranzactii (unitati)	Volumul total al VM tranzacționate (unitati)	Suma totală a tranzacțiilor (lei)
1. MONTTEHSAN, MUN. CHIȘINĂU	MD14HSAN1001	30	1	188	5640
2. ICCAR, MUN. CHIȘINĂU	MD14ICCA1001	6	1	21	126
3. INTERPARES PRIM, MUN. CHIȘINĂU	MD14ASIP1008	1	1	451	451
4. VELIST S.A., CHIȘINĂU	MD14VLST1004	1	1	51	51
5. ZUBREȘTI S.A., ZUBREȘTI	MD14ZUBR1000	1	1	615	615
6. DRUMURI IALOVENI, OR. IALOVENI	MD14IALD1009	10	1	875	8750
7. DRUMURI-COMRAT S.A., COMRAT	MD14DROM1001	10	1	1280	12800
8. BEERMASTER Î.M., BĂLȚI	MD14BEMA1004	9	1	16	144
9. PARCUL DE AUTOBUSE NR.1, CHIȘINĂU	MD14PPPA1002	20	1	26	520
10. REUPIES S.A., CHIȘINĂU	MD14REUP1009	15	2	650	9750
Total			11	4173	38847

Denumirea emitentului	Numarul inregistrarii de stat (ISIN)	Valoarea nominală (lei)	Numarul de tranzactii (unitati)	Volumul total al VM tranzacționate (unitati)	Suma totală a tranzacțiilor (lei)
1. PLAI GURĂ DE RAI S.A., CHIȘINĂU	MD14PRAI1005	1	1	33482	33482
2. REGISTRATOR-CENTRU, MUN. CHIȘINĂU	MD14REGC1002	10	1	2	20
Total			2	33484	33502

Denumirea emitentului	Numarul inregistrarii de stat (ISIN)	Valoarea nominală (lei)	Numarul de tranzactii (unitati)	Volumul total al VM tranzacționate (unitati)	Suma totală a tranzactiilor (lei)
1. AGROCONSTRUCȚIA S.A., CHIȘINĂU	MD14ANGR1003	10	1	121748	4824842
Total			1	121748	4824842

Nr. cereri de vânzare	Nr. cereri de vânzare	Emisientul valorilor mobiliare	IDNO emitenților	Numărul înregistrării de stat al valorilor mobiliare, ISIN pachet, unități	Numărul valorilor mobiliare în pachet, unități	Prețul pentru o unitate, lei	Valoarea totală a pachetului, lei	% din volumul emisiilor	Valoarea nominală a unei valori mobiliare, lei	Data depunerii cererii	Data încheierii licitației	Termenul de valabilitate al cererii	Descrierea Detaliu
1	8403	SA "FABRICA DE CONSERVE DIN COSNITA"	1003601000195	MD1ASERV1005	332394	16,00	5318304,00	15,05	11,00	09.11.2012	16.11.2012	27.11.2012	
2	8405	SA "AVICOR SA - CODRU"	1003600001336	MD1ASERV1007	47775	29,00	1384575,00	36,35	27,00	12.11.2012	24.11.2012	07.12.2012	
3	8411	SA "ARMO - BETON"	1003600051314	MD1AANMO1004	522102	45,00	23494590,00	100,00	10,00	15.11.2012	20.11.2012	23.11.2012	Agentia Proprietarii Publice
4	8412	SA "COMPLEXCON"	1007600025757	MD1AFLEC1007	391161	11,50	4498351,50	100,00	10,00	15.11.2012	20.11.2012	23.11.2012	Agentia Proprietarii Publice
5	8413	SA "Ameloretex"	10036010001808	MD1AFLEOR1007	183987	15,00	2759805,00	99,38	10,00	15.11.2012	20.11.2012	23.11.2012	Agentia Proprietarii Publice
6	8414	SA "FARMACAO"	10036000135059	MD1FAFARM1005	614641	125,00	76830125,00	95,61	37,00	15.11.2012	20.11.2012	23.11.2012	Agentia Proprietarii Publice
7	8415	SA "FARMACAO"	10036000135059	MD1FAFARM1005	614641	125,00	76830125,00	95,61	37,00	15.11.2012	20.11.2012	23.11.2012	Agentia Proprietarii Publice
8	8416	SA "Jusna de Mămin de Salubritate din Palești"	10026020030262	MD1ASALU1006	1452887	1,49	21647834,52	94,12	1,50	15.11.2012	20.11.2012	23.11.2012	Agentia Proprietarii Publice
9	8417	SA "RIE-ACV AAPA PARS"	10026020005191	MD1RIEFA1001	356898	47,60	16988249,60	92,91	5,00	15.11.2012	20.11.2012	23.11.2012	Agentia Proprietarii Publice
10	8419	SA "Comasabil-Solid"	10036000000627	MD1ACOB11006	436924	6,40	2796313,60	78,63	6,00	15.11.2012	20.11.2012	23.11.2012	Agentia Proprietarii Publice
11	8420	SA "RAUT"	10026020000612	MD1FAKRT1009	5392106	26,00	140194756,00	76,52	7,00	15.11.2012	20.11.2012	23.11.2012	Agentia Proprietarii Publice
12	8421	SA "AQUA PRUT"	10036030008382	MD1AQUA1001	163962	17,00	27873540,00	76,50	9,00	15.11.2012	20.11.2012	23.11.2012	Agentia Proprietarii Publice
13	8422	SA "APROMAS"	1003604151777	MD1APROD1001	604057	10,00	6040570,00	71,41	10,00	15.11.2012	20.11.2012	23.11.2012	Agentia Proprietarii Publice
14	8423	SA "DTRUM"	10036008003139	MD1ADTRU1003	121460	3,50	425110,00	65,38	10,00	15.11.2012	20.11.2012	23.11.2012	Agentia Proprietarii Publice
15	8424	SA "CERAMICA JT"	1002610000125	MD1CEPRA1008	559266	4,51	2097226,36	60,19	20,00	15.11.2012	20.11.2012	23.11.2012	Agentia Proprietarii Publice
16	8425	SA "FLOARE - CARPET"	10026100008549	MD1ACARP1005	3620460	40,00	144818400,00	59,49	10,00	15.11.2012	20.11.2012	23.11.2012	Agentia Proprietarii Publice
17	8426	SA "MARTAMONIE - MARCULELEST"	1011602003460	MD1AFERT1004	342552	0,47	160999,44	52,05	2,00	15.11.2012	20.11.2012	23.11.2012	Agentia Proprietarii Publice
18	8427	SA "MAMAMONDI"	10036100006831	MD1AMAPA1002	407133	0,12	48855,96	41,96	1,00	15.11.2012	20.11.2012	23.11.2012	Agentia Proprietarii Publice
19	8428	SA "COMPLEX"	10036100006831	MD1AFEX1002	131862	3,19	420639,78	39,95	10,00	15.11.2012	20.11.2012	23.11.2012	Agentia Proprietarii Publice
20	8429	SA "Interpretarea Mixta "JOELY-ALON"	1002600003753	MD1ADOLL1002	186	199000,00	33340000,00	34,96	46310,00	15.11.2012	20.11.2012	23.11.2012	Agentia Proprietarii Publice
21	8430	MD "GLASS CONTAINER COMPANY" SA	1002600028650	MD1AGLAS1004	158081	420,00	66394020,00	31,42	484,00	15.11.2012	20.11.2012	23.11.2012	Agentia Proprietarii Publice
22	8431	SA "FERTILITATEA CALARAS"	10026009000280	MD1ARASH1006	573131	0,50	28565,50	30,72	9,00	15.11.2012	20.11.2012	23.11.2012	Agentia Proprietarii Public

Oferte/cereri comerciale la BVM la data de 20.11.2012

Коммерческие предложения на ФБМ на 20.11.2012 г.

Cod ISIN	Denumirea emitentului	Cereri pentru cumpărare, un.	Prețul pentru unitate, lei	Oferte pentru vânzare, un.	Cod ISIN	Denumirea emitentului	Cereri pentru cumpărare, un.	Prețul pentru unitate, lei	Oferte pentru vânzare, un.	
MD14SERV1005	SA "FABRICA DE CONSERVE DIN COSNITA"	0,00	16,00	332394,00	MD14FRAN1004	SA Combinatul de panificatie "FRANZELUTA"	0,00	100,00	10069,00	
MD14AVID1007	SA "AVICOLA - CODRU"	0,00	29,00	47775,00	MD14FRAN1004	SA Combinatul de panificatie "FRANZELUTA"	0,00	120,00	1050,00	
MD14ARMO1004	SA "ARMO - BETON"	SA "ARMO - BETON"	0,00	45,00	522102,00	MD14FRAN1004	SA Combinatul de panificatie "FRANZELUTA"	0,00	125,00	400,00
MD14PLEC1007	S.A. "COMPLEXCON"	0,00	11,50	391161,00	MD14FRIO1005	SA "FRIGORIFER"	0,00	1,40	13998,00	
MD14LIOR1007	SA "Amelioratorul"	0,00	15,00	183987,00	MD14FRUC1003	SA "FRUCTE"	0,00	6,50	2127,00	
MD14FATN1002	SA "FABRICA DE FERMENTARE A TUTUNULUI DIN ORHEI"	0,00	11,00	878737,00	MD14FUDF1006	SA "FABRICA DE UNT DIN FLORESTI"	766,00	50,25	0,00	
MD14FARM1005	SA "FARMACO"	0,00	125,00	614641,00	MD14FZGD1000	SA "FABRICA DE ZAHAR DIN GHINESTI"	0,00	1,00	6814,00	
MD14SALU1006	SA "Usina de Masini de Salubritate din Falesti"	0,00	1,49	14528748,00	MD14GRAL1005	SA pentru reparatia si deservirea automobilelor "INTEGRAL-AUTO"	0,00	60,00	105,00	
MD14RIFA1001	SA "RIF-ACVAAPARAT"	0,00	47,60	356896,00	MD14HISI1000	SA "HOTELUL "CHISINAU"	0,00	18,00	1225,00	
MD14COBI1006	S.A. "Combustibil-Solid"	0,00	6,40	436924,00	MD14IECT1008	Institutul "AGROINDPROIECT" SA	0,00	160,00	87,00	
MD14ARTU1009	SA "RAUT"	0,00	26,00	5392106,00	MD14IECT1008	Institutul "AGROINDPROIECT" SA	0,00	200,00	6760,00	
MD14AQUA1001	SA "AQUA PRUT"	0,00	170,00	163962,00	MD14IECT1008	Institutul "AGROINDPROIECT" SA	0,00	210,00	333,00	
MD14APRO1001	SA "APROMAS"	0,00	10,00	604057,00	MD14IECT1008	Institutul "AGROINDPROIECT" SA	0,00	250,00	1,00	
MD14DRUU1003	SA "DRUM"	0,00	3,50	121460,00	MD14JLCI1001	SA "JLC"	0,00	30,00	5,00	
MD14CERA1008	SA "CERAMICA_T"	0,00	4,51	555926,00	MD14JLCI1001	SA "JLC"	0,00	45,00	33,00	
MD14CARP1005	SA "FLOARE - CARPET"	0,00	40,00	3620460,00	MD14JLIN1008	SA "JLC-INVEST"	0,00	1,02	649000,00	
MD14FERT1004	SA "FERTILITATEA - MARCULESTI"	0,00	0,47	342552,00	MD14LEMN1007	SA "LEMNAR"	0,00	15,00	408,00	
MD14MAPA1002	SA "MAPAMOND"	0,00	0,12	407133,00	MD14LUPA1009	SA "CAHULPAN"	0,00	12,00	750,00	
MD14PLEX1002	SA "COMPLEX"	0,00	3,19	131862,00	MD14LUTE1001	SA "MULTEVIT"	0,00	0,21	21052,00	
MD14JOLL1002	S.A. Intreprinderea Mixta "JOLLY-ALON"	0,00	190000,00	186,00	MD14MACA1007	SA "MACARA"	5,00	25,00	0,00	
MD14GLAS1004	IM "GLASS CONTAINER COMPANY" SA	0,00	420,00	158081,00	MD14MACN1002	SA "MACON"	0,00	30,00	1525,00	
MD14RASH1006	SA "FERTILITATEA CALARAS"	0,00	0,50	57131,00	MD14MAUR1006	SA "MAURITUS"	0,00	180,00	782,00	
MD14CECA1005	SA "CEREALE CAHUL"	0,00	7,44	287133,00	MD14MBIS1000	BC "MOBIASBANCA-Groupe Societe Generale" SA	0,00	110,00	7,00	
MD14RICA1004	SA "FABRICA DE CONSERVE DIN GLODENI"	0,00	4,00	591746,00	MD14MBIS1000	BC "MOBIASBANCA-Groupe Societe Generale" SA	0,00	120,00	300,00	
MD14NUSA1004	SA "GAINUSA"	0,00	5,78	354518,00	MD14MBIS1000	BC "MOBIASBANCA-Groupe Societe Generale" SA	0,00	124,00	1794,00	
MD14EURB1005	BC "EUROCREDITBANK"	0,00	10,15	2270000,00	MD14MBIS1000	BC "MOBIASBANCA-Groupe Societe Generale" SA	0,00	124,99	335,00	
MD14AUTR1009	SA "AUTO-REAL"	0,00	0,14	54261,00	MD14MBIS1000	BC "MOBIASBANCA-Groupe Societe Generale" SA	0,00	125,00	800,00	
MD14INLA1007	SA "FABRICA DE UNT "INLAV"	0,00	1,00	4337,00	MD14MBIS1000	BC "MOBIASBANCA-Groupe Societe Generale" SA	0,00	129,00	166,00	
MD14PAUT1001	SA "PARCUL DE AUTOBUZE DIN BALTI"	0,00	25,00	54794,00	MD14MBIS1000	BC "MOBIASBANCA-Groupe Societe Generale" SA	0,00	130,00	408,00	
MD14CRIS1004	SA "CUPCINI - CRISTAL"	0,00	4,05	194352,00	MD14MBIS1000	BC "MOBIASBANCA-Groupe Societe Generale" SA	0,00	135,00	8730,00	
MD14FABL1004	SA "FABRICA DE INDUSTRIALIZARE A LAPTELUI DIN CAUSENI	0,00	0,80	18019,00	MD14MBIS1000	BC "MOBIASBANCA-Groupe Societe Generale" SA	0,00	138,00	683,00	
MD14ZABR1004	SA "NORD-ZAHAR"	0,00	1,07	168464,00	MD14MBIS1000	BC "MOBIASBANCA-Groupe Societe Generale" SA	0,00	150,00	1141,00	
MD14NLAC1003	SA"COMBINATUL DE INDUSTRIALIZARE A LAPTELUI din CUPCINI "INLAC"	0,00	3,80	101976,00	MD14MBIS1000	BC "MOBIASBANCA-Groupe Societe Generale" SA	0,00	200,00	459,00	
MD14ARTF1008	AO "ARTIZANA - FOLC"	0,00	1,00	148,00	MD14MCAR1008	SA "MOLDCARTON"	0,00	10,00	190,00	
MD14DEUN1007	SA "FABRICA DE UNT DIN TARACLIA"	0,00	14,24	347,00	MD14MEZO1000	SA "MEZON"	0,00	10,00	2000,00	
MD14EURB1005	BC "EUROCREDITBANK"	0,00	7,00	773479,00	MD14MICB1008	BC "MOLDINDCONBANK" SA	0,00	109,00	45,00	
MD14MTAJ1009	SA"COLOANA DE CONSTRUCTIE-MONTAJ NR.17 "	0,00	30,00	62,00	MD14MICB1008	BC "MOLDINDCONBANK" SA	0,00	110,00	530,00	
MD14SCOM1001	SA "UNIVERSCOM"	0,00	80,00	33000,00	MD14MICB1008	BC "MOLDINDCONBANK" SA	0,00	115,00	3308,00	
MD14LEMN1007	SA "LEMNAR"	0,00	15,00	40450,00	MD14MICB1008	BC "MOLDINDCONBANK" SA	0,00	145,00	34,00	
MD14FAAN1003	SA "FARMACIA ANENII NOI"	0,00	55,06	36325,00	MD14MICB1008	BC "MOLDINDCONBANK" SA	0,00	200,00	144,00	
MD14AGIB1008	BC "MOLDOVA-AGROINDBANK" SA	0,00	1095,00	25,00	MD14MICB1008	BC "MOLDINDCONBANK" SA	0,00	280,00	67,00	
MD14AGIB1008	BC "MOLDOVA-AGROINDBANK" SA	0,00	1100,00	2306,00	MD14MICB1008	BC "MOLDINDCONBANK" SA	0,00	299,00	196,00	
MD14AGIB1008	BC "MOLDOVA-AGROINDBANK" SA	0,00	1200,00	1000,00	MD14MICB1008	BC "MOLDINDCONBANK" SA	0,00	300,00	87,00	
MD14AGIB1008	BC "MOLDOVA-AGROINDBANK" SA	0,00	1210,00	5,00	MD14MICB1008	BC "MOLDINDCONBANK" SA	0,00	390,00	4247,00	
MD14AGIB1008	BC "MOLDOVA-AGROINDBANK" SA	0,00	1225,00	55,00	MD14MIOA1005	SA "MIOARA"	0,00	1,00	4086,00	
MD14AGIB1008	BC "MOLDOVA-AGROINDBANK" SA	0,00	1230,00	1,00	MD14MOEL1006	SA "MOLDELECTROMONTAJ"	0,00	75,00	850,00	
MD14AGIB1008	BC "MOLDOVA-AGROINDBANK" SA	0,00	1235,00	263,00	MD14MOLG1004	SA "MOLDOVAGAZ"	0,00	28,00	104,00	
MD14AGIB1008	BC "MOLDOVA-AGROINDBANK" SA	0,00	1275,00	93,00	MD14MOLG1004	SA "MOLDOVAGAZ"	0,00	29,00	30,00	
MD14AGIB1008	BC "MOLDOVA-AGROINDBANK" SA	0,00	1285,00	100,00	MD14MOLG1004	SA "MOLDOVAGAZ"	0,00	30,00	30,00	
MD14AGIB1008	BC "MOLDOVA-AGROINDBANK" SA	0,00	1295,00	100,00	MD14MOLG1004	SA "MOLDOVAGAZ"	0,00	33,00	128,00	
MD14AGIB1008	BC "MOLDOVA-AGROINDBANK" SA	0,00	1300,00	610,00	MD14MOLG1004	SA "MOLDOVAGAZ"	0,00	35,00	54,00	
MD14AGIB1008	BC "MOLDOVA-AGROINDBANK" SA	0,00	1400,00	95,00	MD14MOLG1004	SA "MOLDOVAGAZ"	0,00	60,00	100,00	
MD14AGIB1008	BC "MOLDOVA-AGROINDBANK" SA	0,00	1487,00	8,00	MD14MOLG1004	SA "MOLDOVAGAZ"	0,00	120,00	100,00	
MD14AGIB1008	BC "MOLDOVA-AGROINDBANK" SA	0,00	1500,00	4,00	MD14MOLG1004	SA "MOLDOVAGAZ"	0,00	199,99	130,00	
MD14AGIB1008	BC "MOLDOVA-AGROINDBANK" SA	0,00	1560,00	100,00	MD14MOLG1004	SA "MOLDOVAGAZ"	246,00	20,00	0,00	
MD14AGIB1008	BC "MOLDOVA-AGROINDBANK" SA	0,00	1800,00	100,00	MD14MTUR1005	SA "MOLDOVA - TUR"	0,00	12,00	4568,00	
MD14AGIB1008	BC "MOLDOVA-AGROINDBANK" SA	0,00	1900,00	572,00	MD14NELI1003	SA "FABRICA DE CONFECTII "IONEL"	0,00	4,00	1867,00	
MD14AGRN1003	SA "AGROMASINA"	0,00	9,55	5,00	MD14NELI1003	SA "FABRICA DE CONFECTII "IONEL"	0,00	5,50	357,00	
MD14AGRN1003	SA "AGROMASINA"	0,00	10,00	144,00	MD14NELI1003	SA "FABRICA DE CONFECTII "IONEL"	0,00	6,50	3310,00	
MD14ALET1005	SA "ALET"	0,00	0,10	106970,00	MD14NICO1002	SA "NICODIM"	0,00	0,17	34697,00	
MD14ALLA1007	SA "AVICOLA "GALLINULA"	0,00	2,00	100,00	MD14NLAC1003	SA"COMBINATUL DE INDUSTRIALIZARE A LAPTELUI din CUPCINI "INLAC"	0,00	4,99	1150,00	
MD14AMAS1009	SA "ALIMENTARMAS"	0,00	2,99	100,00	MD14NLAC1003	SA"COMBINATUL DE INDUSTRIALIZARE A LAPTELUI din CUPCINI "INLAC"	0,00	5,00	117875,00	
MD14AMAS1009	SA "ALIMENTARMAS"	0,00	3,00	1365,00	MD14NLAC1003	SA"COMBINATUL DE INDUSTRIALIZARE A LAPTELUI din CUPCINI "INLAC"	0,00	6,00	5427,00	
MD14APPI1001	SA "API"	0,00	7,00	844,00	MD14NOCA1000	SA "BETACON"	0,00	10,00	20,00	
MD14APRO1001	SA "APROMAS"	0,00	5,75	4112,00	MD14NTEH1006	SA UZINA EXPERIMENTALA DE UTILAJ TEHNOLOGIC "INTEH"	0,00	15,00	30,00	
MD14ARAL1001	SA "UZINA TURNATORIE ARALIT"	251,00	30,38	0,00	MD14NUSA1004	SA "GAINUSA"	0,00	0,70	144497,00	
MD14ARTU1009	SA "RAUT"	0,00	6,00	13800,00	MD14OBIS1008	SA "MOBISTIL"	0,00	0,10	20,00	
MD14AVCO1000	SA "AVICOLA "	0,00	25,00	26602,00	MD14OBIS1008	SA "MOBISTIL"	0,00	1,00	1759,00	
MD14AVIF1005	SA "AVICOLA ROSSO SL"	0,00	10,00	55,00	MD14OSAM1003	SA "CONSAM"	0,00	0,69	20058,00	
MD14AVIP1003	SA "AVIS PRIM"	0,00	6,00	3804,00	MD14OSAM1003	SA "CONSAM"	0,00	0,70	9218,00	
MD14BALT1008	SA IM "BALTEANCA"	0,00	6,00	242100,00	MD14OTIS1008	Compania Internationala de Asigurari "ASITO" SA	0,00	15,25	1290,00	
MD14BARD1000	Intreprinderea Mixta Fabrica de Vinuri "VINARIA BARDAR" SA	0,00	16,50	2,00	MD14OTIS1008	Compania Internationala de Asiguran "ASITO" SA	0,00	17,00	30,00	
MD14BATI1003	SA "BASTINA"	0,00	20,00	25,00	MD14OTIS1008	Compania Internationala de Asiguran "ASITO" SA	0,00	20,00	11630,00	
MD14BAZA1003	SA "BAZA TRANSPORTULUI AUTO NR. 14 DIN FLORESTI"	0,00	10,00	4850,00	MD14OTIS1008	Compania Internationala de Asiguran "ASITO" SA	0,00	93,00	102,00	
MD14BECM1002	BC "BANCA DE ECONOMII"	0,00	39,00	8,00	MD14OTIS1008	Compania Internationala de Asiguran "ASITO" SA	0,00	100,00	2346,00	
MD14BECM1002	BC "BANCA DE ECONOMII"	0,00	40,00	377,00	MD14OTIS1008	Compania Internationala de Asiguran "ASITO" SA	200,00	12,00	0,00	
MD14BECM1002	BC "BANCA DE ECONOMII"	0,00	50,00	316,00	MD14PIEE1000	SA Intreprinderea Mixta "PIELE"	0,00	14,00	30,00	
MD14BECM1002	BC "BANCA DE ECONOMII"	0,00	64,50	49,00	MD14PIEL1001	SA "PIELART"	0,00	7,70	4,00	
MD14BECM1002	BC "BANCA DE ECONOMII"	0,00	200,00	88,00	MD14PLOV1002	SA "PLOVDIV"	0,00	9,00	6439,00	
MD14BECM1002	BC "BANCA DE ECONOMII"	1000,00	11,00	0,00	MD14PROC1009	SA "PRODUSE CEREALIERE"	0,00	0,50	26277,00	
MD14BETA1007	SA "BETON ARMAT"	100,00	20,00	0,00	MD14PROC1009	SA "PRODUSE CEREALIERE"	0,00	0,97	1017190,00	
MD14BFCM1001	SA "BANCA DE FINANTE SI COMERT"	0,00	139,00	14,00	MD14PROC1009	SA "PRODUSE CEREALIERE"	0,00	5,25	106300,00	
MD14BFCM1001	SA "BANCA DE FINANTE SI COMERT"	0,00	150,00	4819,00	MD14PROC1009	SA "PRODUSE CEREALIERE"	0,00	8,05	115000,00	
MD14BIOC1006	SA "UZINA BIOCHIMICA DIN BALTI"	0,00	5,00	2342,00	MD14RAP11009	SA "AUTORAPID"	0,00	5,00	434,00	
MD14BSOC1004	BC "BANCA SOCIALA" S.A.	0,00	240,00	690,00	MD14RED1009	SA "INTREPRINDEREA PENTRU COLECTAREA CEREALELOR din Rediul-Mare"	0,00	11,50	13160,00	
MD14BSOC1004	BC "BANCA SOCIALA" S.A.	0,00	270,00	169,00	MD14REME1002	SA "REMEDIUM FARM 306"	0,00	2,00	833,00	
MD14BSOC1004	BC "BANCA SOCIALA" S.A.	0,00	280,00	1138,00	MD14REVI1007	SA "TRANSSERVICE"	0,00	10,00	100,00	
MD14BSOC1004	BC "BANCA SOCIALA" S.A.	0,00	290,00	2869,00	MD14RFCO1001	SA "MARFCONSUM - SUD"	0,00	10,00	200,00	
MD14BSOC1004	BC "BANCA SOCIALA" S.A.	0,00	300,00	834,00	MD14RICA1004	SA "FABRICA DE CONSERVE DIN GLODENI"	0,00	10,00	107729,00	
MD14BSOC1004	BC "BANCA SOCIALA" S.A.	0,00	1000,00	50,00	MD14RMEZ1007	SA "CARMEZ"	0,00	25,00	88,00	
MD14BSOC1004	BC "BANCA SOCIALA" S.A.	0,00	1150,00	145,00	MD14RMEZ1007	SA "CARMEZ"	0,00	30,00	500,00	
MD14BZAS1003	SA "BAZA DE TRANSPORT AUTO nr.35 DIN SINGEREI"	2394,00	2,00	0,00	MD14RMEZ1007	SA "CARMEZ"	0,00	35,00	15374,00	
MD14CAHA1004	SA "CARAHASANI-VIN"	0,00	150,00	5000,00	MD14ROCO1000	SA "NOROC"	0,00	5,00	7886,00	
MD14CARP1005	SA "FLOARE - CARPET"	0,00	5,00	17,00	MD14ROZA1009	IM "SUDZUCKER-MOLDOVA"	0,00	39,00	685,00	
MD14CARP1005	SA "FLOARE - CARPET"	0,00	23,00	1776,00	MD14ROZA1009	IM "SUDZUCKER-MOLDOVA"	50,00	12,00	0,00	
MD14CEPU1006	SA "CEREALE-PRUT"	0,00	20,00	9000,00	MD14SCOM1001	SA "UNIVERSCOM"	0,00	20,00	5641,00	
MD14CERA1008	SA "CERAMICA_T"	0,00	1,60	331579,00	MD14SCOM1001	SA "UNIVERSCOM"	0,00	25,00	3091,00	
MD14CERF1003	Combinatul de Produse Cerealiere "CEREALE FLOR"	0,0								

La Bruxelles, a avut loc ședința Subcomitetului pe Comerț și Investiții RM-UE

La Bruxelles, a avut loc, ieri, ședința Subcomitetului pe Comerț și Investiții RM-UE. Delegația Republicii Moldova a fost condusă de Octavian Calmic, viceministru al Economiei.

Agenda ședinței a inclus mai multe subiecte din diferite domenii, cum ar fi: problematica în comerț și relațiile Republicii Moldova cu partenerii externi, administrarea vamală, proprietatea intelectuală, sectorul financiar-bancar și climatul investițional, măsurile sanitare și fitosanitare (SPS), standardizarea și infrastructura calității etc., relatează MOLDPRES cu referire la Serviciul de informare și comunicare cu mass-media al Ministerului Economiei.

Potrivit sursei citate, în cadrul ședinței, Ministerul Economiei a prezentat o informație detaliată despre schimburile comerciale ale țării și procesul de implementare a recomandărilor CE în contextul negocierilor Zonei de Liber Schimb Aprofundat și Cuprinzător RM-UE (ZL-SAC). Conform informației prezentate, în ultimii trei ani, în comerțul exterior al Republicii Moldova partenerul comercial principal rămâne a fi Uniunea Europeană, cu o pondere de 47% în exportul total și 44,7% în importul total, în 8 luni ale anului curent.

Principalul partener în spațiul european în derularea exporturilor moldovenești, în anul 2012, este România, cu o pondere de 15,9%. Alte două țări europene, aflate în topul țărilor partenere pentru agenții economici din Republica Moldova, sînt Marea Britanie și Germania, cu o pondere de 3,5%. La importuri, din spațiul european, principalul partener rămîne a fi România, cu o pondere de 11,6%. Germania și Italia ocupă locurile 6 și 7 în lista principalelor parteneri în derularea importurilor Republicii Moldova, cu o pondere de 7,5% și respectiv 6,5%.

Partenerii europeni au fost informați despre ultimele progrese înregistrate la capitolul ajustării legislației naționale și normative, necesare a fi efectuate în vederea executării Planului de acțiuni pentru implementarea recomandărilor Comisiei Europene în instituirea Zonei de Liber Schimb Aprofundat și Cuprinzător RM-UE. Acțiunile întreprinse au fost reflectate în al șaptelea Raport de progres, prezentat Comisiei Europene la sfîrșitul lunii noiembrie curent. Participanții la ședință au dat o apreciere pozitivă reformelor progresive efectuate de către Republica Moldova în domeniul concurenței, infrastructurii calității, serviciilor financiare și administrării vamale.

În special, a fost subliniat progresul suficient în domeniul standardizării și măsurilor sanitare și fitosanitare, care va permite părții moldave să exporte în timpul apropiat pește, ouă și carne de pui pe piața UE. Astfel, CE a informat că este gata să primească solicitarea oficială din partea Republicii Moldova privind exportul de pește, ouă și carne de pui în UE, care va fi acceptată ca urmare a completării de către partea moldavă a chestionarului, fiind o precondiție pentru a finaliza procedura de accept pentru export.

Părțile au supus unor discuții separate subiectul privind eliminarea aplicării discriminatorii a taxei ecologice la import în Republica Moldova și prevederile Legii comerțului cu metal uzat. Comisia Europeană a subliniat necesitatea urgentării adoptării de către Parlamentul Moldovei a proiectului de lege privind taxa ecologică și liberalizarea exportului metalului uzat, notează MOLDPRES.

„Marca comercială a anului”, ediția a X-a, va promova conceptul de responsabilitate socială a businessului

Comitetul organizatoric al Concursului „Marca comercială a anului 2012” a decis ca ediția a X-a a competiției să promoveze conceptul de responsabilitate socială a businessului. Aspectele organizatorice ale concursului au fost discutate ieri, în cadrul unei ședințe de lucru, care s-a desfășurat la Camera de Comerț și Industrie, informează MOLDPRES.

Vicepreședintele CCI, Tudor Olaru, vicepreședinte al comitetului organizatoric, a menționat că tema ce ține de responsabilitatea socială a businessului nu a fost aleasă întâmplător. „La momentul actual, încă nu putem afirma că acțiunile de responsabilitate socială corporativă (RSC) sînt tipice pentru mediul de afaceri din țara noastră. Membrii comunității nu sînt informați suficient referitor la nivelul de activitate socială a agenților economici și la acțiunile de RSC, pe care le desfășoară companiile, atît pentru angajați, cît și pentru întreaga societate”, a accentuat Tudor Olaru.

Sursa citată a mai menționat că întreprinzătorii, la rîndul lor, trebuie să conștientizeze că miza succesului de durată, în afaceri, constă nu în obținerea profiturilor maxime, ci în responsabilitatea socială, tendință care a luat deja amploare pe piețele dezvoltate. „Similar ședințelor precedente, pe lîngă aprecierea experților, în cadrul concursului va fi efectuat sondajul în rîndul consumatorilor”, a adăugat vicepreședintele CCI.

Oxana Savciuc, doctor conferențiar la Academia de Studii Economice, membru al grupului de experți al concursului, a spus că „Marca comercială a anului” stimulează preluarea bunelor practici în business, avînd impact atît asupra companiilor, cît și asupra preferințelor consumatorilor. „Analizînd rezultatele chestionarelor și evaluările experților, deseori constatăm că produsele și serviciile de calitate autohtone nu prea sînt cunoscute, fiind promovate insuficient și pe piețele locale, și pe cele externe. În context, Concursul „Marca comercială a anului” este binevenit, deoarece oferă premise pentru crearea unui mediu de afaceri mai competitiv, bazat pe principii moderne”, a afirmat Savciuc.

Concursul „Marca comercială a anului” este inițiat de CCI și se organizează în colaborare cu Agenția de Stat pentru Proprietatea Intelectuală. Conform regulamentului, la concurs pot participa întreprinderi și organizații cu diverse forme de proprietate, persoane juridice înregistrate în Republica Moldova, care produc bunuri materiale și/sau prestează servicii pe teritoriul țării noastre. Premiul Mare al Concursului este „Mercuriul de Aur”. Ceremonia oficială de decernare a premiilor va avea loc în cadrul Expoziției naționale „Fabricat în Moldova”, în perioada 30 ianuarie – 2 februarie 2013, notează MOLDPRES.

De Ziua europeană „fără datorii” fiscal a chemat datornicii să achite restanțele față de buget

Serviciul Fiscal de Stat a lansat un apel către toți contribuabilii care au datorii față de bugetul de stat să stingă obligațiile fiscale, transmite MOLDPRES.

La 17 noiembrie, „Comunitatea Europeană serbează „Ziua fără datorii”. Acest eveniment reamintește tuturor necesitatea de a avea achitate la zi obligațiile de plată”, se spune în Apel. Serviciul Fiscal de Stat invită „toți contribuabilii care au datorii față de bugetul de stat, să se alătore acestei sărbători în sensul stingerii obligațiilor fiscale și reamintește că datoriile nu pot fi reeșalonate continuu”. Fiscal îndeamnă contribuabilii „să adopte o atitudine responsabilă și să se conformeze benevol legislației în vigoare”.

În lista contribuabililor cu restanțe mai mari de 50 mii de lei /3185 euro/ la plățile de bază față de buget figurează circa 200 de firme, numărul lor reducîndu-se nesemnificativ față de începutul anului. Curtea de Conturi, care a examinat în august Raportul auditului administrării veniturilor publice de către Serviciul Fiscal de Stat în anul 2011, a constatat că „restanțele fiscale au crescut cu 101,3 milioane de lei, sau cu 8,8% față de anul precedent, la situația din 31 decembrie 2011 constituind suma de 1247,1 milioane lei”, notează MOLDPRES.

Valoarea creditelor de consum a ajuns, după zece luni, la 1,59 miliarde de lei

Valoarea creditelor de consum în lei moldovenești contractate de populație pentru a-și acoperi cheltuieli de nevoi personale a ajuns, după zece luni ale anului curent, la 1,59 miliarde de lei, transmite MOLDPRES cu referire la date ale Băncii Naționale a Moldovei (BNM).

Sumele pe care le-au luat de la bănci clienții în anul 2012, în cazul unui credit de consum, au fost însă relativ mai mici decît în perioada similară a anului precedent, cînd băncile au acordat 1,6 miliarde de lei. Cererea pentru credite s-a redus nesemnificativ chiar dacă acestea au devenit mai ieftine. Rata dobînzii la finanțările pentru nevoi personale s-a micșorat cu 2 puncte procentuale, de la 17,39% în ianuarie la 15,22% în octombrie 2012. În anul trecut creditele de consum s-au ieftinit cu 6,5%.

Creditele de consum au avut mult de suferit din cauza încetirii economice și, ca urmare, a situației financiare a clienților, astfel explică factorii bancari stagnarea pe acest segment de creditare. Populația resimte criza, așa că băncile nu se așteaptă la o creștere a creditării.

Circa 85-90% din creditele de consum sînt acordate de bănci pe o perioadă mai mare de 12 luni, notează MOLDPRES.

SA „Drumuri – Rîșcani”

La data de 15.10.2012 a avut loc ședința Consiliului SA „Drumuri-Rîșcani”

CU ORDINEA DE ZI:

1. Aprobarea dării de seamă privind rezultatele emisiunii suplimentare de acțiuni și a listei subscriitorilor la acțiunile emisiunii V plasate de „Drumuri – Rîșcani” S.A.
2. Cu privire la aprobarea modificării în statutul „Drumuri – Rîșcani” S.A. a capitalului social ca rezultat a emisiunii suplimentare de acțiuni.

CONSILIULUI AL SA „DRUMURI-RÎȘCANI” A DECIS:

1. A aproba darea de seamă privind rezultatele emisiunii suplimentare de acțiuni și a listei subscriitorilor la acțiunile emisiei V plasate de „Drumuri – Rîșcani” S.A.
2. A aproba modificarea în statutul „Drumuri – Rîșcani” S.A. a capitalului social de la 7 559 190 lei la 21 448 350 lei.

In atenția acționarilor SA „BPC AGROINDMAȘ”

La 06 noiembrie 2012 s-a desfasurat adunarea generală anuală cu prezența acționarilor SA „BPC Agroindmaș” (cvorum 90,135% din numărul total de acțiuni cu drept de vot). La adunare au fost aprobate următoarele

HOTĂRÎRI:

1. Se aprobă darea de seamă economico-financiară pentru anul 2011.
2. Se aprobă darea de seamă anuală a organelor de conducere.
3. Se aprobă dizolvarea societății.
4. A considera aleși în componența comisiei de cenzori: Ududovici E., Surchicin A., Nastas V.
5. A considera aleși în componența comisiei de lichidare: Ududovici Ch, Ududovici V., Graur I.

Relatii la telefonul:
(0-22) 42-82-80, 53-15-60

CAPITAL Market

Împreună
în lumea
finanțelor

Secția de marketing
Tel.: +373 69 821216

S.A. „Edilitate”

cu sediul str.M. Eminescu, 49 petrece pe data de 30.11.2012 la 14.00 concurs de locațiune a încăperilor de producție și oficiilor de pe str.M. Eminescu, 49, str. Gh. Madan, 44/1, str. Cucorilor, 41 și baza de producție de pe str. Haltei, 3.

„POLIGRAFIST” S.A.

În corespundere cu prevederile art. 54 alin. (6) lit. j) al Legii cu privire la piața valorilor mobiliare, „POLIGRAFIST” S.A. din Telenești dezvăluie informația despre demisionarea membrilor consiliului Cociu Igor și Barabaș Igor, începînd cu 13.06.2012.

Director Valentin VEREJAN

Consiliul

SA «Luceafărul-Service»

a aprobat hotărârea privind convocarea adunării generale a acționarilor, cu prezența acestora, pe 21 decembrie 2012 în sala festivă a SA „JLC” situată în mun. Chișinău, str. Sarmizegetusa, 90. Înregistrarea acționarilor de la 12-30 până la 12-55. Începutul adunării 13-00.

CU URMĂTOAREA ORDINE DE ZI:

1. Majorarea capitalului social a societății prin intermediu emisiunii suplimentare închise de acțiuni.
2. Aprobarea valorii aportului.
3. Aprobarea actelor de primire-predare.
4. Aprobarea rezultatelor emisiunii suplimentare închise și a listei preliminară a subscriitorilor.
5. Aprobarea modificărilor în statutului societății.
6. Alegerea Consiliului societății și stabilirea cuantumului remunerației.
7. Autentificarea semnăturilor Președintelui și secretarului în procesul-verbal al adunării generale.

Lista acționarilor este întocmită la situația de 12.11.2012. Toate materialele pentru ordinea de zi a adunării generale a acționarilor vor fi expuse cu 10 zile înainte de ținerea ei, în anticameră de la 12-00 până la 13-00 pe adresa mun. Chișinău, str. Sarmizegetusa, 90.

Acționarii se vor prezenta cu actele ce vor confirma identitatea lor, iar reprezentanții cu procura întocmită în conformitate cu legislația în vigoare și actul de identitate.

Cu respect, Consiliul Societății

S.A. "TipCim"**STIMAȚI ACȚIONARI!**

Organul executiv al S.A. "TipCim", convoacă adunarea generală extraordinară a acționarilor S.A. "TipCim" cu prezența acționarilor, la data de 8 decembrie 2012, pe adresa or. Cimislia, str. C. Stamati 13, în localul societății,

CU URMATOAREA ORDINE DE ZI:

1. Cu privire la examinarea dării de seamă financiară;
2. Cu privire la aprobarea dării de seamă a Consiliului;
3. Cu privire la aprobarea dării de seamă a Comisiei de cenzori;
4. Cu privire la repartizarea profitului;
5. Cu privire la aprobarea normativelor de repartizare a profitului;
6. Cu privire la alegerea noii componente a membrilor Consiliului și a rezervei Consiliului;
7. Cu privire la alegerea noii componente a membrilor Comisiei de cenzori și a rezervei Comisiei de cenzori;
8. Cu privire la aprobarea tranzacțiilor de proporții;
9. Cu privire la introducerea modificărilor și completărilor în Statut și regulamentele societății;

Începutul înregistrării – 10-00

Începutul adunării – 10-30

Lista acționarilor cu drept de participare la adunare se perfectează la data de 22 noiembrie 2012.

Acționarii pot face cunoștință cu materialele pentru ordinea de zi ale adunării generale începând cu data de 27 noiembrie 2012 pe adresa or. Cimislia, str. C. Stamati 13, în localul societății, între orele 10.00 – 12.00.

Pentru participare la adunare acționarii urmează să prezinte buletinul de identitate, iar reprezentanții, și procura perfectată conform legislației în vigoare.

S.A. "Tipografia din Leova"**STIMAȚI ACȚIONARI!**

Organul executiv al S.A. "Tipografia din Leova", convoacă adunarea generală extraordinară a acționarilor S.A. "Tipografia din Leova" cu prezența acționarilor, la data de 8 decembrie 2012, pe adresa or. Leova, str. Unirii 31, în localul societății,

CU URMATOAREA ORDINE DE ZI:

1. Cu privire la examinarea dării de seamă financiară a societății;
2. Cu privire la aprobarea dării de seamă a Consiliului societății;
3. Cu privire la aprobarea dării de seamă a Comisiei de cenzori;
4. Cu privire la repartizarea profitului;
5. Cu privire la aprobarea normativelor de repartizare a profitului;
6. Cu privire la alegerea membrilor Consiliului și a rezervei Consiliului;
7. Cu privire la alegerea membrilor Comisiei de cenzori și a rezervei Comisiei de cenzori;
8. Cu privire la aprobarea tranzacțiilor de proporții;
9. Cu privire la introducerea modificărilor și completărilor în Statut și regulamentele societății;

Începutul înregistrării – 12-00

Începutul adunării – 12-30

Lista acționarilor cu drept de participare la adunare se perfectează la data de 23 noiembrie 2012.

Acționarii pot face cunoștință cu materialele pentru ordinea de zi ale adunării generale începând cu data de 28 noiembrie 2012 pe adresa or. Leova, str. Unirii 31, în localul societății, între orele 10.00 – 12.00.

Pentru participare la adunare acționarii urmează să prezinte buletinul de identitate, iar reprezentanții, și procura perfectată conform legislației în vigoare.

Compania de asigurări**„Asterra Grup” SA**

aduce la cunoștință, că la data de 09 noiembrie 2012 a avut loc adunarea generală extraordinară a acționarilor, la care au participat 15.008.888 acțiuni, sau 100% acțiuni cu drept de vot, fiind

APROBATE URMĂTOARELE HOTĂRÎRI:

1. A alege comisia de cenzori în componența: Cecan Alexandru, Butenco Corina, Ciornaia Olga.
2. A majora capitalului social prin emisiunea suplimentară a 1.000.000 acțiuni ordinare nominative cu valoarea nominală de 1 lei în sumă de 1/000/000 lei (decizia se anexează) După majorare capitalul social a Companiei va constitui 16 008 888 lei, împărțit în 16 008 888 acțiuni ordinare nominative cu valoarea nominală 1 lei, cl. I. A aproba modul și termenul de subscriere la acțiunii (decizia de emisie se anexează)
3. A aproba în calitate de subscriitori acționarii societății care vor înainta cereri de subscriere la acțiuni. A stabili ca lista subscriitorilor definitivă se fie aprobată de adunarea generală extraordinară, împreună cu aprobarea dării de seamă asupra rezultatelor emisiunii suplimentare
4. A aproba modificările în Statut. Art. 5.1 din Statut va avea următoarea redacție: Capitalul social constituie 16.008.888 lei împărțit în 16.008.888 acțiuni ordinare nominative de clasa I cu valoare nominală 1 lei cu drept de vot, drept de a primi dividende și o parte din active la lichidarea societății, în formă nematerializată
5. Cu privire la autentificarea semnăturilor președintelui și al secretarului pe procesul verbal al adunării generale a acționarilor.

Compania de asigurări „Asterra Grup” SA aduce la cunoștință, că la data de 15 noiembrie 2012 a avut loc adunarea generală extraordinară a acționarilor, la care au participat 15.008.888 acțiuni, sau 100% acțiuni cu drept de vot, fiind

APROBATE URMĂTOARELE HOTĂRÎRI:

1. A aproba Darea de seamă asupra rezultatelor emisiunii suplimentare de acțiuni conform deciziei AGEA din 09.11.2012 și de calificat emisiunea la suma 1.000.000 lei ca efectuată.
2. A aproba Lista subscriitorilor la acțiunile emisiunii suplimentare
3. A aproba modificările în Statut, și anume: Art. 5.1 din Statut va avea următoarea redacție: Capitalul social constituie 16.008.888 lei împărțit în 16.008.888 acțiuni ordinare nominative de clasa I cu valoare nominală 1 lei cu drept de vot, drept de a primi dividende și o parte din active la lichidarea societății, în formă nematerializată.
4. A autentifica semnăturile președintelui și al secretarului pe procesul verbal al adunării generale anuale a acționarilor comisiei de cenzor.

Director general CA Asterra Grup SA,
tel 022 21 17 58

Consiliul SA**Cafenea "Visterniceni"**

Anunță convocarea adunării extraordinare, care va avea loc la 7 decembrie 2012 în sediul cafenelei pe adresa, or. Chișinău, str. Calea Orheiului 19A, la ora 15.00. Începutul înregistrării la ora 14.00

ORDINEA DE ZI:

1. Majorarea capitalul social societății.
- Lista acționarilor cu dreptul de participare la adunarea extraordinară a acționarilor este întocmită la 15 noiembrie anul 2012.
- Acționarii vor prezenta buletinul de identitate (pașaportul), iar reprezentanții lor – și procura, perfectată conform legislației în vigoare.

Cu materialele ordinei de zi, acționarii pot lua cunoștință în zilele de lucru începând cu 25 noiembrie anul 2012 de la orele 10.00 pînă la 14.00

Consiliul Societății tel. 46-04-65

În atenția acționarilor**SA „AVICOLA”**

Urzică Svetlana, c/p 0972304575286, cu adresa de reședință, rl. Rîșcani, s. Corlăteni, anunță oferta publică de procurare, inițiată de insider, a acțiunilor ordinare nominative de clasa I a SA „AVICOLA” (codul ISIN: MD14AV-CO1000), cu sediul rl. Rîșcani, s. Corlăteni.

Numărul și cota valorilor mobiliare de clasa respectivă deținute de ofertant împreună cu persoanele sale afiliate – 125 631 (una sută douăzeci și cinci mii șase sute treizeci și una) acțiuni, ce reprezintă 22,16% din numărul de acțiuni cu drept de vot inclusiv:

– Urzică Svetlana – 5 415 (cinci mii patru sute cincisprezece) acțiuni ce reprezintă 0,96% din numărul de acțiuni cu drept de vot;

– persoanele afiliate a ofertantului – 120 216 (una sută douăzeci mii două sute șaisprezece) acțiuni ce reprezintă 21,21% din numărul de acțiuni cu drept de vot.

Acțiuni de tezaur – 0 unități

Numărul de valorilor mobiliare ce constituie obiectul ofertei publice 40 000 (patruzeci mii) acțiuni, ce constituie 7,06% din numărul de acțiuni cu drept de vot.

Prețul propus de procurare al valorilor mobiliare de către ofertant: 3,20 lei.

Termenul de acțiune a ofertei publice – 30 zile, începând din data de 21/11/2012 până la 21/12/2012 inclusiv.

Informație privind brokerul antrenat de către ofertant în procesul de derulare a ofertei publice: Banca Comercială „Unibank” SA, IDNO 1002600036004, Licența CNPF 000567 din 13.02.10 valabilă pînă la 13.02.15, adresa de reședință: MD 2004, mun. Chișinău, str. Mitropolit, Bănulescu Bodoni, 45; Telefon de contact: 022253923.

Acționarii pot lua cunoștință de prospectul ofertei publice și obține informații suplimentare în zile de lucru între orele 9.00-17.00 la sediul societății sau la tel. 025676333 pe perioada de acțiune a ofertei.

Cererile de acceptare a ofertei pot fi depuse în adresa Brokerului.

Уважаемые акционеры Комбината хлебопродуктов “Аур Алб” S.A.!

Доводим до вашего сведения, что 12 ноября 2012г. состоялось внеочередное общее собрание акционеров общества в очной форме с кворумом 65,52%, и

БЫЛИ ПРИНЯТЫ СЛЕДУЮЩИЕ РЕШЕНИЯ:

1. Дать согласие Combinatul de cereale «Aur Alb» S.A. на заключение договора первостепенного залога всего нынешнего и будущего движимого имущества и договора первостепенной ипотеки всего нынешнего и будущего недвижимого имущества, принадлежащего Обществу, в целях обеспечения исполнения всех обязательств третьего лица, по кредитному соглашению с B.C. Mobiasbanca – Groupe Société Générale S.A., на условиях, согласованных с B.C. Mobiasbanca – Groupe Société Générale S.A.
- Голосовали: «за» – 68 196 голосов (100% от не заинтересованных лиц).
2. Уполномочить Администратора Combinatul de cereale «Aur Alb» S.A. Гладка Леониду на ведение переговоров и на заключение от имени Combinatul de cereale «Aur Alb» S.A. договоров залога движимого имущества, ипотеки недвижимого имущества с B.C. Mobiasbanca – Groupe Société Générale S.A., а также на подписание всех необходимых документов и инструментов, связанных с заключением указанных договоров залога и ипотеки.

Решения опубликованы в сокращенном варианте. За подробной информацией обращаться по адресу общества: г. Чадыр-Лунга, ул. Бужакская, 24/А или по тел. 291-92619.

În atenția acționarilor SA**“Fabrica Elemente de Construcții”,**

Vozian Vladimir Vladimir, cod personal 0971101545496, domiciliat în mun. Chișinău, str. Decebal, 82-2, ap. 123, buletin de identitate A88028752 eliberat la data de 17.07.2002, deținător a 86864 acțiuni SA „Fabrica Elemente de Construcții”. Anunță Oferta Publică de procurare inițiată de insider a acțiunilor în cantitate de 81988 acțiuni SA „Fabrica Elemente de Construcții” IDNO 1003600005469, adresa juridică: mun Chișinău, str. Uzinelor, 96, Codul ISIN MD14FEEC1008.

Persoanele afiliate ale ofertantului nu dețin acțiuni ordinare nominative ale SA “Fabrica Elemente de Construcții”.

Prețul de cumpărare este de 10 lei pentru o acțiune și este indicat în prospectul ofertei publice înregistrat de CNPF;

Oferta Publică se desfășoară în perioada a 30 de zile începând cu 21 noiembrie 2012.

Brokerul ce deservește Oferta Publică este S.A. “FINCOM”, c/f 1003600106344, adresa juridică: Republica Moldova, MD-2001, mun. Chișinău, Tighina, 65, of. 207-209. Telefoanele de contact: /022/272564.

Cu prospectul ofertei publice se poate lua cunoștință în incinta Brokerului: S. A “FINCOM”, adresa juridică: Republica Moldova, MD-2001, mun. Chișinău, Tighina, 65, of. 207-209. Telefon de contact: /022/272564.

Pentru vânzarea acțiunilor, deținătorul acestora va prezenta actul de identitate și extrasul din registrul acționarilor. Datele extrasului din registrul acționarilor trebuie să coincidă cu datele din actul de identitate. În cazul în care vânzarea acțiunilor se va face prin reprezentant, se va prezenta procura de reprezentare.

Extrasul din registrul acționarilor poate fi obținut de la Registratorul Independent “Registru” S.A., aflat pe adresa: MD-2012, str. Sciusev, 47, mun. Chișinău, Republica Moldova. Telefoanele de contact: /022/271-177.

Consiliul de Administrație al Î.S. “Registru Animalelor”

ANUNȚĂ CONCURS

pentru ocuparea funcției vacante de director al Î.S. “Registru Animalelor”.

Informația privind condițiile de desfășurare a concursului este plasată pe pagina web al ASV și pentru SPOA: www.asv.gov.md.

„BAZA DE TRANSPORT AUTO NR. 31 CHIȘINĂU” S.A.

Adunarea generală extraordinară al acționarilor care a avut loc cu prezența acționarilor la data de 19.10.2012 cu cvorumul de 75,44%

A APROBAT HOTĂRÎRILE DESPRE:

1. Reorganizarea S.A. “BAZA DE TRANSPORT AUTO NR. 31 CHIȘINĂU” prin dezmembrare (separare) cu crearea unei noi societăți cu răspundere limitată “AUTOHAS PRIM” S.R.L.
2. Aprobarea documentelor cu privire la reorganizarea societății:
 - proiectul dezmembrării,
 - rezultatelor evaluării patrimoniului,
 - bilanțului de repartitie,
 - actul de transmitere a patrimoniului ce se separă,
 - actelor de constituire a societății cu răspunderea limitată noi create ca rezultat al reorganizării S.A. “BAZA DE TRANSPORT AUTO NR. 31 CHIȘINĂU” și aprobarea organelor de conducere ale societății cu răspunderea limitată noi create,
3. Reducerea capitalului statutar al S.A. “BAZA DE TRANSPORT AUTO NR. 31 CHIȘINĂU” cu 310000 lei.
4. Aprobarea modificărilor în Statutul S.A. “BAZA DE TRANSPORT AUTO NR. 31 CHIȘINĂU”.

Добровольная пенсионная система станет эффективным инструментом мотивации сотрудников

2

Решения Национальной комиссии по финансовому рынку

3

Активы интеллектуальной собственности могут увеличить прибыль предпринимателей

4

Минстрой планирует создать фонд гарантирования рисков ипотечных кредитов

Министерство регионального развития и строительства планирует создать Фонд гарантирования рисков ипотечных кредитов, чтобы поддержать граждан при покупке и строительстве жилья и для обеспечения завершения процесса.

Как сообщили «ИНФОТАГ» в министерстве, цель создания фонда – обеспечение доступа граждан к системе кредитования и улучшение качества ее функционирования за счет создания оптимальных условий для увеличения суммы кредитов, снижения ставок, уменьшения аванса и создания системы гарантирования ипотечных кредитов.

Министр Марчел Рэдукан провел заседание с представителями министерств финансов и экономики, Национального банка и Патронатной федерации строителей, дорожников и производителей строительных материалов Condrumat.

В ходе дискуссий участники рассмотрели опыт Румынии, Нидерландов и Казахстана, где физическим лицам помогают, если они временно не могут оплачивать

долг банкам, путем выплаты долга фондом. А если долг не может быть выплачен – путем продажи жилья и покрытия долга перед кредитором.

“Нужно установить строгие правила, жесткие условия для всех вовлеченных субъектов, чтобы процентная ставка не отпугивала

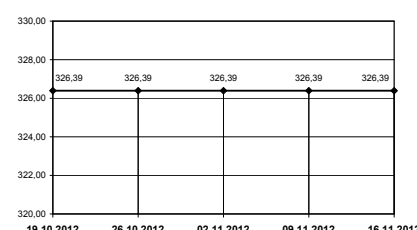
людей, а условия кредитования были доступными”, – сказал министр.

Участники заседания отметили, что создание Фонда возможно только в результате сотрудничества с фондами внешнего финансирования и бюджетными ресурсами.

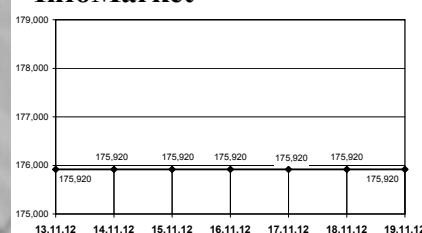
Эксперты рынка недвижимости отмечают, что в последнее время в Молдове повышенного интереса к ипотеке не наблюдается, да и самого понятия “ипотечный кредит” в стране нет. А те займы, что выдаются под покупку жилья, искажают смысл ипотечного кредитования.

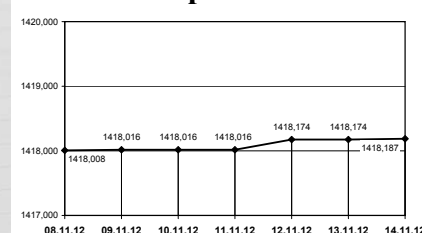
CNPF

Banking Stock Index – InfoMarket

EVM-Composite

Курс валют на 21.11.2012

Валюта	Ставка	Курс
Евро	1	15.7840
Доллар США	1	12.3183
Рубль российский	1	0.3935
Гривна украинская	1	1.5090
Лей румынский	1	3.4797

Обзор биржевых сделок за неделю

Объем биржевых торгов за период с 12 по 16 ноября 2012 года составил 630,5 тыс. леев, что на 189,6 тыс. леев меньше объема предыдущей недели. Всего зарегистрированы 32 сделки с ценными бумагами 14 эмитентов.

В Основной Секции биржи (интерактивный рынок) зарегистрировано 30 сделок на сумму 621,7 тыс. леев. Рыночная цена акций компании «Întreprinderea de colectare și desfacere largareni» (Леова) выросла с 10 до 20 лей. Цена акций компании «Orizontul-Lux» (Кагул) остается стабильной на уровне 2 лей.

В Секции Прямых Сделок посредством голосовых торгов проданы акции компании «Marasauto» (Кишинев) по 22 лея за акцию.

В рамках сделок по продаже акций публичной собственности примэрия ком. Екатериновка чимишлийского района продала пакет 0,30% акций компании «Micarșes» по 25 лей за акцию.

Фондовая биржа Молдовы предоставляет консалтинговые услуги в области лицензируемой деятельности (биржевой). Информация по телефону 022-27-76-36.

www.moldse.md

Фондовая биржа Молдовы

Вниманию акционеров, представителей акционерных обществ и профессиональных участников финансового рынка!

Газета Capital Market в рамках кампании по подписке на 2013 год проводит акцию «Подпишись на Capital Market», участники которой получают 10-процентную скидку на публикацию финансового отчета и информации о проведении годового собрания акционеров.

Кроме того, подписавшиеся на нашу газету смогут в качестве бонуса осуществить запрос о ранее опубликованных отчетах и объявлениях акционерных обществ.

Объявление

Редакция газеты Capital Market проводит тендер на предоставление типографских услуг. Заявки от типографий принимаются до 21 ноября.

Контактный телефон: 022 227758.

Лицензия НКФР РМ, №000071

ОЦЕНКА АКЦИЙ

при реорганизации путем слияния, разделения, выделения...

- для внесения акций в качестве вклада в уставный капитал;
- в случае выкупа собственных акций;
- для тендерного предложения.

022,21-26-86(85),

факс: 022,22-88-45,

069102380, 068270011

MD2004, г.Кишинев, ул. Колумна, 131

S.A. «FINACTIV-CONSULTING»

Moldpresa®
Tu alegi, noi difuzăm!

Раиса АНДРОНИК:

„Добровольная пенсионная система станет эффективным инструментом мотивации сотрудников”

Законопроект о добровольных пенсионных фондах, разработанный Национальной комиссией по финансовому рынку (НКФР) в целях создания и развития альтернативной пенсионной системы, находится на рассмотрении в правительстве. Об основных положениях законопроекта мы побеседовали с заместителем директора Главного управления коллективных размещений и микрофинансирования НКФР Раисой Андроник.

— Г-жа Андроник, каковы были предпосылки разработки нового законопроекта о негосударственных пенсионных фондах? Почему Закон от 1999 года не работал, каковы были его недостатки?

— Сегодня в Республике Молдова работает только публичная пенсионная система (I уровень). Закон о негосударственных пенсионных фондах, вступивший в силу 25.03.1999, содержит положения, определяющие порядок создания, функционирования и прекращения деятельности негосударственных пенсионных фондов, осуществления государственного контроля над их деятельностью.

Однако действующий Закон содержит ряд пробелов, некоторые положения устарели со временем и создают проблемы в деятельности фондов. Кроме того, отсутствуют и нормативные акты, подчиненные закону, которые должны были быть разработаны в течение трех месяцев с момента вступления в силу документа. Это положение влечет за собой дополнительные риски как для фондов, так и для их участников. Именно по причине устаревшего законодательства, а также отсутствия реального интереса общественности, три официально зарегистрированных негосударственных пенсионных фонда не могут начать работу.

Разработка законопроекта о негосударственных пенсионных фондах была обусловлена необходимостью реформирования существующей законодательной базы и соответствия лучшей международной практике. Надеемся, что с утверждением нового закона, который радикально изменит подход к этому виду фондов, возрастет и интерес участников финансового рынка.

— Зачем Молдове частная пенсионная система?

— Нынешняя система является распределительной, без других компонентов накопления, и это тормозит систему. Финансовое давление на пенсионную систему из-за демографических изменений последних десятилетий вызывает необходимость дополнения в виде системы накопления, основанной на личных отчислениях и управляемой частным сектором. Думаю, это естественная тенденция.

Развитие еще одной системы пенсий позволит пожилым людям поддерживать определенные стандарты жизни и в пенсионном возрасте. В отличие от государственной системы, основанной на солидарности, где нет личных счетов, а деньги выплачиваются

непосредственно состоявшимся пенсионерам, без финансовых размещений, новые пенсионные фонды будут учреждены на индивидуальных взносах участников, и будут управляться частными компаниями. Каждый получит, в конце концов, столько, сколько вносил средств в течение жизни, плюс доход от инвестирования денег. Так, частная пенсионная система имеет ряд преимуществ перед публичной: деньги участников инвестируются в долгосрочной перспективе вместо того, чтобы сразу их тратить, а участники имеют право собственности на свои личные счета, на которых происходит накопление денег на пенсию.

— Какие основные изменения содержит новый законопроект?

— Новый законопроект о негосударственных пенсионных фондах предлагает ускорить развитие сектора частных пенсионных фондов, повысить доверие общественности к частным пенсионным фондам и увеличить уровень защиты отчислений в них, а также соответствие регулирующим мерам Европейского Союза.

Возможность учредить частный пенсионный фонд будут иметь все стороны, заинтересованные в поставке добровольных пенсий путем создания пенсионных обществ. Существует, также, возможность учредить пенсионный фонд путем получения лицензии оператора услуг на управление активами пенсионного фонда инвестиционными обществами и страховыми компаниями.

— Достаточно ли одного Закона для внедрения добровольной пенсионной системы, может, есть необходимость в налоговой реформе? Или новый законопроект предусматривает налоговые льготы со стороны государства, чтобы росло участие как работодателей, так и работников в частных пенсионных фондах?

— Среди причин несовершенства регуляторной базы надо отметить и несовершенство налоговых рычагов, связанных с деятельностью частных пенсионных фондов. Хотя, согласно Налоговому кодексу, в нынешней редакции освобождается от подоходного налога как для работодателя, так и для работника сумма, не превышающая 15% от дохода физического лица за налоговый год, этих льгот недостаточно для стимулирования обращения людей к частной пенсионной системе. К тому же, сумма взносов в пенсионный фонд включена в

расчетную базу отчислений в государственную страховую систему и систему обязательного медицинского страхования. Таким образом, есть необходимость в полном освобождении взносов в частный пенсионный фонд, как это происходит в других странах, где развита добровольная пенсионная система, а именно: освобождение взносов от уплаты подоходного налога, взносов в публичную систему социального страхования и обязательного медицинского страхования.

Как правило, в странах с неблагоприятной демографической ситуацией и где бюджет государственного социального страхования не может обеспечить пенсий, налоговые льготы существуют уже на этапе выплаты пенсии. Это относится только к выплатам в виде пенсий и ничему другому, например, возврату средств при разрыве договора до открытия права на пенсию. Так, имеет место стимулирование накоплений путем сбережений и достижение основной цели Закона — выплаты дополнительной пенсии.

НКФР разработала предложения об изменении налогового законодательства для увеличения доли, необлагаемой налогом из взносов, уплачиваемых в частные пенсионные фонды, освобождение этих взносов от выплаты налогов в публичной системе социального страхования и обязательного медицинского страхования (для физических и юридических лиц), а также и полное освобождение выплат в виде пенсий, как это практикуется в странах с развитой системой частных пенсионных фондов.

— Как Вы думаете, сколько займет времени внедрение многоуровневой системы пенсий?

— Очевидно, что нельзя говорить о какой-то определенной дате, пока Закон не вступил в силу и не работает. Законопроект находится на рассмотрении в правительстве, и надеемся, что он будет одобрен и передан в парламент в самом ближайшем времени.

Хочу отметить, что указанный законопроект связан только с пенсионными фондами на добровольных началах (III уровень по классификации, принятой

Всемирным банком). НКФР выступает за появление в Молдове частных пенсионных фондов с обязательным участием (II уровень по этой классификации), одной из причин является и тот факт, что низкие доходы населения не способствуют тому, чтобы люди участвовали в добровольной пенсионной системе. В этом смысле, необходима радикальная реформа публичной системы социального страхования, путем создания и развития частных пенсионных фондов с обязательным участием, которые будут управлять частью отчислений социального страхования на условиях публичного прозрачного и эффективного контроля над управлением этими средствами. Замена распределительной пенсионной системы на накопительную систему приведет к более высоким пенсиям, выплачиваемым из сбережений, которые были внесены в период финансовой активности.

— Кто сможет управлять частным пенсионным фондом, и по какой схеме будут выплачиваться взносы в этот фонд?

— Управление активами частных пенсионных фондов будет осуществляться пенсионным обществом — акционерным обществом, учрежденным исключительно в целях сбора взносов, управления и инвестирования активов частных пенсионных фондов, или инвестиционным обществом, профессиональным участником рынка капитала или страховой компанией, у которой есть лицензия согласно действующему законодательству в сфере страхования.

Для увеличения прибыли все работодатели могут повышать производительность путем использования многих инструментов верности сотрудников, среди которых самым современным и эффективным является участие работодателя в пенсии сотрудника. Для работодателей добровольная пенсионная система может стать эффективным инструментом мотивации работников и менеджмента человеческих ресурсов, а также выгодным решением с точки зрения налогов — освобождение взносов, отчисляемых в пенсионные фонды. Таким

образом, государство мотивирует работодателей участвовать за собственных работников в частных пенсионных фондах.

Добровольная пенсионная система будет создана на основе добровольных отчислений работников и/или работодателей. Насколько велико отчисление в пенсионный фонд, настолько будет велика пенсия. Каждый участник выбирает пенсионный фонд, а также размер взноса, заключая индивидуальный договор присоединения к фонду. Взносы удерживаются и перечисляются работодателем вместе с обязательным социальным страхованием или самим участником, на счет пенсионного фонда, указанный в индивидуальном договоре. Взнос может быть разделен между работником и работодателем согласно положениям коллективного трудового договора или в его отсутствие на основе протокола, составленного с представителями работников, или по условиям, оговоренным в индивидуальном порядке.

— Где гарантия для вкладчиков, что эти фонды не исчезнут через какое-то время?

— Есть много мнений, которые сводятся к тому, что сейчас неподходящий момент для начала работы пенсионных фондов. Одни вспоминают печальный опыт инвестиционных фондов 90-х годов, другие — наличие последствий экономического кризиса, которые еще будут ощущаться, по некоторым оценкам, в течение 3-4 лет. Но НКФР продолжит разработку и завершение законодательной базы, необходимой для работы этого сектора, уделяя внимание защите участников и бенефициариев.

Так, для уменьшения рисков и обеспечения восстановления финансового положения негосударственных пенсионных фондов, законопроект содержит меры оздоровления и специального управления, есть детали, касающиеся мер надзора и контроля, а на основе проверки могут быть введены меры по исправлению нарушений. Последней мерой является введение специального управления в результате отзыва авторизации пенсионного фонда или лицензии управляющего.

Кроме того, будет создан Гарантийный фонд взносов в добровольную пенсионную систему, регулирование и надзор за которым будет осуществлять НКФР. Целью фонда будет являться компенсация убытков участников и бенефициариев негосударственных пенсионных фондов в случае неспособности управляющих пенсионных фондов обеспечить их пенсией. Существование такого фонда необходимо для обеспечения безопасности средств, отчисляемых в негосударственные пенсионные фонды, и состоять он будет из взносов управляющих пенсионных фондов.

*Беседовала
Лилия ПЛАТОН*

Решения Национальной комиссии по финансовому рынку

В ходе очередного заседания Административного совета Национальной комиссии по финансовому рынку от 16 ноября 2012 года было принято решение о регистрации в Государственном реестре ценных бумаг:

- увеличение уставного капитала акционерного общества „MARKSHEIDER” на 10000 лей за счёт конвертирования кредитных долгов, путем увеличения номинальной стоимости одной простой именной акции с 1 лея до 2 лей. Уставный капитал компании составляет 10 000 лей (10 000 простых именных акций I класса номинальной стоимостью 1 лей). После увеличения, уставный капитал составит 20 000 лей (10 000 простых именных акций I класса номинальной стоимостью 2 лея);

- исключение из Государственного реестра ценных бумаг и аннулирование ценных бумаг, выпущенных ранее;

- совместным предприятием „FCB MOLDOVA” S.A. в количестве 100 простых именных акций в результате ликвидации компании;

- акционерным обществом „ÎNTEPRINDEREA DE RECEPȚIONARE A CEREALELOR DIN DONDUȘENI” в количестве 63838 простых именных акций как результат ликвидации компании.

Административный совет Национальной комиссии по финансовому рынку принял решение зарегистрировать проспект публичного предложения о продаже на вторичном рынке ценных бумаг, объявленного инсайдером компании Владимиром Виклянски, предметом которого является продажа 7500 простых именных акций, выпущенных акционерным обществом „Baștina” по цене 15 лей/акция, сроком действия 30 дней с момента объявления.

НОВОСТИ СТРАХОВАНИЯ

В III квартале 2012 года рынок страхования вырос на 5,3%

За девять месяцев этого года общий объём начисленных брутто-премий на рынке страхования составил 785,5 млн лей (65,13 млн долларов США) или на 5,3% больше, чем за аналогичный период прошлого года, когда этот показатель составил 745,7 млн лей (61,8 млн долларов США). Таковы данные, предоставленные Национальной комиссией по финансовому рынку.

Около 94% всех начисленных брутто-премий проходят по общему страхованию, так же, как и в прошлом году. Из общего объёма страховых премий, поступивших в период с января по сентябрь, на долю домашних хозяйств пришлось 50,5% (397,07 млн лей),

45,4% (356,9 млн лей) пришлось на долю нефинансовых организаций. Из общего объёма премий, премии по общему страхованию составили 94% (738,5 млн лей), по страхованию жизни – 5,9% (47 млн лей). Традиционно, наибольшим спросом пользуется автострахование – 354,4 млн лей), из которого 160,5 млн лей (45,2%) приходится на долю «Зеленой карты». Доля страхования CASCO составила 18,3% (135,8 млн лей). В то же время, премии по страхованию здоровья составили 34,9 млн лей; по страхованию от пожаров и других природных бедствий – 71,7 млн лей; по авиастрахованию – 35,3 млн лей; по страхованию финансовых убытков – 4,9 млн лей.

Установленный и выплаченный страховыми компаниями ущерб составил 267,65 лей (22,19 млн долларов США), что на 6%

больше, чем за аналогичный период прошлого года.

По объёму премий возглавляет список страховых компаний компания MOLDASIG, на долю которой пришлось за отчётный период четверть всех премий – 227,1 млн лей (29%). Далее следуют ASITO – 129,7 млн лей (16,5%) и MOLDCARGO SA – 97,5 млн лей (12%). На долю первых трёх страховых компаний приходится около 58% рынка. Далее следует компания GRAWE CARAT Asigurari – 84,2 млн лей (10,7%) и DONARIS-GROUP – 61,9 млн лей (7,8%). В десятку входят также компании Euroasig Grup, Victoria Asigurări, ACORD-GRUP, TRANSELIT и KLASSIKA ASIGURARI. Кроме того, первые 10 компаний за девять месяцев этого года получили 93% всех премий рынка страхования.

Изучив представленные заявления, Административный совет Национальной комиссии по финансовому рынку принял решение переоформить лицензии:

- совместного предприятия страховой компании „GRAWE CARAT ASIGURĂRI” S.A.: серии CNPF №000097, выданную 9 декабря 2008 года на право осуществления деятельности в сфере страхования жизни, и серии CNPF №000668, выданную 30 августа 2011 года на право осуществления деятельности в сфере общего страхования, путем замены приложения к лицензиям с включением нового отдельного подразделения по адресу Бричанский район, с. Коликуцы;

- международного страхового общества „MOLDASIG” S.A. серии CNPF №000684, выданную 01 ноября 2008 года на право осуществления деятельности в сфере общего страхования, путем замены приложения к лицензии с: а) включением новых отдельных подразделений: мун. Кишинев, ул. И. Раду, 21; г. Оргеев, ул. Унирий, 51; г. Сынжерей, ул. Индепенденций, 285; г. Шолданешты, ул. 31 Августа, 127; б) исключением отдельного подразделения по адресу г. Хынчешты, ул. М. Хынку, 158; с) сменой адресов подразделений: с мун. Бельцы, ул. 31 Августа, 47 на мун. Бельцы, ул. 31 Августа, 47, №9; с мун. Бельцы, территория рынка Карачобану, ряд 12, №898 на мун. Бельцы, территория рынка Карачобану, ряд 12, №897С.

В ходе заседания принято решение утвердить план финансового оздоровления страховой компании „ASIGURĂRI GENERALE VITORIASIG” S.A.

ТЕЛЕФОН ДОВЕРИЯ

Телефон доверия был создан в целях более эффективного сотрудничества с гражданским обществом по предупреждению нарушений и служебных злоупотреблений, уже допущенных или допускаемых сотрудниками Национальной комиссии по финансовому рынку, а также профучастниками, работающими на рынке ценных бумаг, страхования, микрокредитования и коллективных инвестиций.

Телефон доверия: (+373 22)859-405.

E-mail: info@cnpf.md

Николай Георгиев: Новая программа МВФ с правительством возможна

Как передает „ИНФОТАГ”, цитируя высказывания главы Миссии МВФ Николая Георгиева на встрече с журналистами-финансистами, для детального обсуждения вопросов по новой Программе, которые будут касаться сроков и содержания документа, в РМ прибудет новая Миссия фонда.

“Предварительно могу сказать, что ее приезд может состояться в феврале-марте 2013 г.”, – сказал Георгиев.

На просьбу корреспондента „ИНФОТАГ” сказать какой будет новая Программа, Николай Георгиев, в частности, ответил: “Есть несколько различных ее вариантов. Но принцип Программы будет такой, как и у Европейской комиссии, предоставляющей странам деньги взамен на реформы”.

Глава Миссии не исключает и того, что новая Программа может не иметь “денежного наполнения”.

Касаясь завершения финансирования Молдовы в рамках истекающей трехлетней Программы сотрудничества, глава Миссии МВФ сказал, что будет подготовлен отчет оценочной Миссии, который должен одобрить Совет директоров фонда. После процедур, связанных с предварительными оценками Программы, страна получит не выбранный транш из кредита в \$572 млн.

ВФ поможет Молдове в борьбе против теневой экономики и фирм-фантомов

«МВФ готов помочь Молдове в борьбе с теневой экономикой и предпринять меры против фирм-фантомов, посредством которых отмывается большое количество денег», – сообщил глава оценочной миссии МВФ Николай Георгиев журналистам после встречи с председателем Национальной конфедерации профсоюзов (НКПМ) Олегом Будзы.

Как передает „ИНФОТАГ”, он сказал, что “профсоюзы близки к трудящимся, поэтому они хорошо знакомы с их проблемами и могут их четко назвать”.

Георгиев считает, что “наилучший способ увеличить зарплаты граждан Молдовы – это финансировать малые и средние предприятия, и тем самым стимулировать экономику”.

Он отметил, что в этом году экономика Молдовы перенесла два шока, засуху и замедленный рост экономики стран-партнеров, но уверен, что в 2013 г. РМ “преодолеет эти проблемы, и экономика сможет расти”.

Георгиев согласился с мнением профсоюзов, что “пенсионная система РМ нуждается в реформировании”.

“В пенсионном фонде на сегодняшний день есть большой дефицит, но, с другой стороны, размер пенсий очень маленький. Мы планируем обсудить этот и многие другие вопросы с правительством. Пока нельзя говорить о каких-либо конкретных результатах. Наша задача – советовать политикам, как проводить экономические реформы”, – сказал он.

На вопрос, увеличится ли уровень средней зарплаты к 2015 г. до 5 тыс. леев, Георгиев сказал, что “рост зарплаты для одних, значит увеличение операционных расходов для других”.

По словам Будзы, необходимо увеличить минимальную зарплату, чтобы к 2015 г. ее уровень достиг прожиточного минимума”.

“Согласно законодательству, зарплаты должны повышаться каждый год, но последний раз это произошло в 2009 г., когда минимальный оклад возрос с 400 до 600 леев. Также необходимо сделать так, чтобы средняя зарплата в реальном секторе достигла 1500 леев к 1 декабря 2012 г.”, – сказал он.

Профсоюзный лидер отметил, что “НКПМ выступает за уменьшение налоговых отчислений большинства граждан и увеличения подоходного налога до 20-22% тех, кто ежемесячно зарабатывает от 20 тыс. леев и выше”.

“Мы продолжаем протестовать против зарплат “в конвертах” и развития в республике теневой экономики. В неформальной экономике крутятся миллиарды”, – считает он.

Примерно 20% молдавских водителей предпочитают договариваться на месте ДТП

Около 20% молдавских водителей предпочитают договариваться на месте ДТП, без информирования полиции для установления виновника и сообщения страховой компании. Примерно 80% считают, что первое, что надо сделать в случае ДТП, – сообщить в полицию. Таковы данные опроса мнений, проведенного газетой Capital Market в сотрудничестве с Media XPRIMM, в ходе национальной кампании „Что делать в случае ДТП?” среди 50 опрошенных водителей.

что сталкивались с ситуациями, когда страховая компания не оказывала качественные услуги: низкие возмещения, большие сроки оплаты возмещений, судебные разбирательства с компанией, некорректное отношение.

100% опрошенных располагают страховыми полисами ОСАГО и только 20% владеют полисами CASCO.

Опрос был репрезентативным, но показывает ясную тенденцию.

CAPITAL Market

Периодическое издание НКФР

Индекс подписки:

Moldpresa: 67770

Posta Moldovei: PM21700

Издатель: CAPITAL MARKET Î.S.

Регистрационный №:

1003600114204, 27 октября 2003 года

Учредитель: Национальная Комиссия по финансовому рынку

Административный совет:

Председатель: Юрие ФИЛИП, Елена ВАСИЛАКЕ, Еуджениу ВИЦУ, Зоя ТУЛБУРЕ, Галина ШПАК.

Главный редактор:

Геннадий ТУДОРЯНУ

Тел.: /373 22/ 229-445

Заместитель главного редактора:

Татьяна СОЛОНАРЬ

Тел.: /373 22/ 229-335

Прием объявлений и отчетов:

capital@market.md, ziarulcm@gmail.com

Тел.: /373 22/ 22-12-87, 22-77-58

Факс: /373 22/ 22-05-03

Адрес: ул. Василе Александри, 115.

(угол бул. Штефан чел Маре)

Расчетный счет: 225139437,

ф/к 1003600114204,

КБ “Eximbank - Gruppo Veneto Banca” АО,

филиал №11, Кишинэу, BIC EXMMMD2436.

В номере использованы материалы информационных агентств “Moldpres” и “InfoMarket”.

Статьи, помеченные знаком , публикуются на правах рекламы.

Каждый материал, опубликованный на страницах “Capital Market”, отражает точку зрения его автора,

которая может не совпадать с точкой зрения редакции. Перепечатка текстов и фотоснимков раз-

решается только с письменного согласия издания.

Отпечатано в типографии “PRAG 3”

Активы интеллектуальной собственности могут увеличить прибыль предпринимателей

Бренд, торговая марка, индустриальный дизайн, географический показатель – все это элементы распознавания товара и инструменты увеличения прибыли предпринимателей, которые их используют. Право использования данных интеллектуальных активов может быть защищено посредством интеллектуальной собственности (ИС). Учреждением, обеспечивающим защиту и предлагающим исключительные права на использование в Республике Молдова, является Государственное агентство интеллектуальной собственности (AGEPI). Недавно Агентство при поддержке Всемирной организации интеллектуальной собственности организовало ознакомительный семинар для малых и средних предприятий (МСП) на тему роли и выгоды ИС. Что нужно сделать, чтобы зарегистрировать дизайн или марку, какова стоимость этих услуг, а также о выгодах, приносимых интеллектуальной собственностью, мы поинтересовались у заместителя генерального директора AGEPI Иона Цыганаши.

– Какова главная идея семинара, и почему возникла необходимость в организации данного обучающего мероприятия?

– Идея проведения семинара не раз обсуждалась в AGEPI, и он был не первой акцией подобного рода. Мы совместно с Торгово-промышленной палатой организовывали семинары в более широком формате, за пределами Кишинева. Мы получили сигнал от представителей малых и средних предприятий (МСП), которые утверждали, что им не хватает информации о защите интеллектуальной собственности и выгодах, получаемых в результате использования инструментов ИС. Таким образом, были приглашены четыре заинтересованные группы игроков: представители центрального правительственного, в частности, министерством экономики, которое непосредственно участвует в поддержке малого и среднего бизнеса, в том числе посредством инновационных инструментов, с помощью которых можно реализовывать проекты; члены бизнес-инкубаторов, представители научных парков; и самая большая группа была представлена предпринимателями малого и среднего бизнеса как из Кишинева, так и других районных центров. Как я уже сказал, основной задачей семинара было просвещение малого бизнеса. В этих целях мы разработали гид для МСП. В нем можно найти краткую и доступную для всех информацию, без теории, с наглядными примерами, в том числе о стратегиях, которые могут быть внедрены. В гиде также дана информация о том, какие конкретно действия нужно предпринять, чтобы зарегистрировать права на интеллектуальную собственность, и как они могут способствовать умножению прибыли предпринимателей.

– Какие выгоды предлагает право на интеллектуальную собственность?

– О преимуществах ИС идут споры. В ходе семинара один из предпринимателей сказал, что он не ощущает необходимости в использовании инструментов интеллектуальной собственности. И я с ним согласен потому, что он ведет свой небольшой бизнес по оказанию услуг, и он действительно не нуждается в праве на ИС. Но как только на молдавском рынке появится конкуренция, предприниматели задумаются об инструментах, которые будут

отличать их от других, а в этом может помочь интеллектуальная собственность. На Западе, особенно в период кризиса, как ни странно это может показаться, предприниматели прибегают к инструментам интеллектуальной собственности, инвестиции в защиту прав ИС увеличиваются, так как приходит понимание, что только так можно обеспечить уникальные права марки и промышленного дизайна. С другой стороны, предоставляется возможность развивать бизнес. Например, на рынке Молдовы действуют 100 предпринимателей, занимающихся производством вина. Все довольны получаемой прибылью. Однако в какой-то момент наступает стадия, когда некоторые из них хотят быть более оригинальными и более заметными для потребителей, и стремятся увеличить прибыль. С помощью ИС им удастся это сделать. Например, согласно международным исследованиям, благодаря географическому показателю объекта ИС производители стали узнаваемыми на рынке, а также у них появилась возможность быть признанными за рубежом, так как они инвестировали в продвижение этого приложения, а прибыль в результате его использования может увеличиться на 10%. Все зависит от того, хотят ли они понять и принять преимущества данного инструмента. От этого выиграют и потребители, которые будут уверены в качестве продукции, зная, что существует уполномоченный орган, контролирующий качество продукции в этом признанном и принятом в качестве ориентира престижа географическом районе.

Другим примером может служить внедрение инноваций. Приведу случай, который характерен и для Молдовы. В момент появления на рынке в послевоенное время, в японской компании SONY было лишь 10 сотрудников. Менеджеры компании поняли, что без инвестиций в инновационные технологии будет невозможно выделиться среди конкурентов. Поэтому они инвестировали в изобретения и запатентовали права на них, и теперь весь мир знает, что означает бренд SONY. Также предприниматели должны инвестировать в товарный знак и дизайн товаров, так как благодаря этим инструментам компания становится популярной на рынке. И потребитель легко узнает товар

Ион Цыганаши
заместитель генерального
директора AGEPI

на полках магазинов по внешней форме, используемому имени и географическому показателю, – инструментам, выявляющим особенности определенного товара. Мы ни в коем случае не хотим обязывать производителей использовать инструменты ИС, а лишь осведомляем об их возможностях и распространенности на западе.

– Что необходимо сделать в первую очередь для идентификации ИС?

– Заявитель может использовать несколько форм общения с AGEPI. В настоящее время широко используется бумажная форма, то есть формуляр, взятый с интернет-сайта, распечатывается, заполняется и предоставляется вместе с другими требуемыми в кассе AGEPI документами, где производится и оплата. Вторая возможность состоит в заявке по факсу о резервации регистрационного номера, так как очень важно быть первыми. Третьим и самым выгодным способом является on-line регистрация. Также все необходимые документы можно представить и по почте.

– Какой процент из всех МСП зарегистрировали торговые знаки или промышленный дизайн?

– Мы не располагаем статистическими данными, но могу сказать, что процент совсем низок. Но я заметил, что если еще несколько лет назад предприниматели регистрировали права в AGEPI спустя 2-3 года деятельности на рынке, то в настоящее время существует тенденция защищать права до регистрации предприятия или в первые месяцы работы. Эта тенденция заимствована у запада в целях исключения риска плагиата.

– Слишком малое количество предприятий, регистрирующих права в AGEPI, вызвано лишь

отсутствием информированности или также потому, что предприниматели считают эту услугу дорогостоящей?

– Поговорим о политике, проводимой правительством в этом плане. На Западе патентование и регистрация торгового знака – очень затратная процедура. Например, в Великобритании затраты на патентование изобретения достигают 20 тыс. фунтов стерлингов. Для регистрации торгового знака расходы превышают 4 тыс. фунтов стерлингов. У нас плата за регистрацию намного меньше. Осознавая важность малого бизнеса, составляющего 96% всех предприятий страны, осознавая отсутствие возможностей, в том числе и финансовых, мы предлагаем льготы, которых нет ни в одной стране региона. Речь идет о скидке в 50% от всех выплат при регистрации торгового знака. Затраты на выдачу патента на изобретение составляют лишь 15% от всей стоимости, за регистрацию дизайна вы заплатите лишь 35% от стоимости. Это льготы для МСП. Возможно, не все о них знают. Поэтому мы хотели сообщить о них представителям МСП. Если же говорить о конкретной стоимости, то регистрация торговой марки по одному классу на срок 10 лет стоит примерно 500 евро. После истечения срока можно продлить контракт. Для компаний такса в 500 евро будет снижена наполовину, то есть предприниматели заплатят лишь 250 евро от общей стоимости, выплачиваемой поэтапно. Другим преимуществом является регистрация промышленного дизайна. Стоимость этой процедуры для МСП не превышает 50 евро. Более того, это плата за 100 моделей. Например, предприниматель желает зарегистрировать стул. Он может зарегистрировать 100 моделей стульев или кресел

за 50 евро. В других странах требуется заявление на регистрацию и оплату каждой из 100 моделей. После того, как была получена заявка на регистрацию, следует процесс проверки товара, чтобы удостовериться в эксклюзивности модели.

– Насколько сложен процесс проверки? Располагает ли AGEPI достаточным количеством работников и финансов?

– Все средства, выручаемые за регистрацию, инвестируются именно в квалифицированных экспертов, которые проверяют заявки. Также мы инвестируем в информационные технологии, в частности, в базу данных, потому что в мире есть миллионы марок и дизайнов. Поэтому AGEPI располагает международными базами данных. Более того, мы сделали еще один шаг навстречу бизнесу и открыли доступ к этим базам данных, таким образом, прежде чем подать заявку на регистрацию, можно проверить, не существует ли уже такой марки или дизайна. Так можно сэкономить время и деньги и оценить риски и возможности.

– Как вести себя в случае, когда разработанная тобой марка или дизайн твоего продукта, скажем так, позаимствована другими?

– Одним из вариантов является обращение в суд, чтобы доказать это, однако этот процесс длительный, к тому же довольно сложный и дорогостоящий. Другая возможность заключается в инвестировании в другую марку, другой дизайн, что опять же влечет за собой высокие затраты. Поэтому лучшим решением является заблаговременная защита своих прав, так как предусматриваемые для этого инвестиции намного меньше возможных затрат.

– Расскажите, пожалуйста, о регистрации on-line.

– В течение последних двух лет Агентство инвестировало в программное обеспечение, которое позволяет провести онлайн-регистрацию, так что любой заявитель может выполнить все процедуры подачи и уплаты налогов организации с собственным компьютером через интернет. Оплата может быть произведена посредством банковской картой в интернете, а получить сертификат можно по почте, при этом исчезает необходимость обращаться в Агентство за этим. Эта система будет введена в действие с 1 декабря 2012 года. Кроме того, агентство станет первым учреждением, предлагающим услуги электронной подписи.

– Могут ли граждане РМ, работающие за границей, воспользоваться услугами AGEPI?

– Конечно, могут. На семинаре мы даже затронули тему того, как должны действовать предприниматели на зарубежных рынках, где существует очень высокая правовая культура с четкими правилами. Лишь посредством предоставления заявления в AGEPI вы можете защитить свои права в другой стране, но уже размер оплаты этой услуги определяет то государство, в котором вы находитесь. Таким образом, агентство организует процедуры, чтобы упростить процесс защиты прав человека.

Беседовала
Кристина МИРОН

Думаем о ЕС, требуем инвестиций с востока

Хотя Республика Молдова должна подписать Соглашение о свободной торговле с Европейским Союзом, в результате чего власти ожидают роста объемов торговли, кишиневские чиновники надеются и на увеличение присутствия российского капитала в нашей стране, как почти единогласно заявила молдавская сторона в ходе молдо-российского форума.

На прошлой неделе в Кишиневе состоялся молдо-российский экономический форум, цель которого заключалась в установлении связей между российскими бизнесменами и деловыми людьми Молдовы, а также в привлечении русского капитала в нашу страну. Эксперты, однако, скептически настроены относительно роста русских инвестиций в Республику Молдова, так как молдо-российские отношения крайне политизированы.

Главной задачей инвестиционного форума было усиление инвестиционных потоков в Молдову путем привлечения русских инвесторов, убеждения, что Молдова благоприятное место для вложения средств. Кроме того, министерство экономики преследовало цель с помощью организации данного мероприятия упростить диалог между инвесторами и местными компаниями, создать перспективные инвестиционные проекты, привлечь внимание русских инвесторов к конкретным отраслям национальной экономики, а также поддержать возможных инвесторов в процессе установления здесь крепких деловых связей. „Развитие конкретных молдо-российских инвестиционных проектов – это новый этап развития экономических отношений на благо обеих сторон. Это мероприятие является платформой общения бизнесменов Молдовы и Российской Федерации и должно внести свой вклад в достижение этой цели“, – заявил министр экономики Валериу Лазэр.

По его словам, необходимо развеять миф, согласно которому Молдова не заинтересована в русских инвестициях, что у нашей страны нет проектов крупного масштаба, которые могут заинтересовать инвесторов Российской Федерации. В. Лазэр подчеркнул, что власти Молдовы занимают активную и полностью открытую позицию по отношению ко всем инвесторам, заинтересованным во вложении средств в нашу страну, как с Востока, так и с Запада.

Министерство экономики дало понять, что иностранные инвесторы, в том числе и российские,

могут размещать свои капиталы в ряде предприятий Молдовы, таких как Кишиневский стекольный завод, Floare-Carpet, Armo-Beton, Farmaco, что может стать серьезными инвестиционными проектами. Государственно-частное партнерство является еще одним инвестиционным инструментом, о котором упомянул министр экономики, отметив здесь как пример Кишиневский международный аэропорт, который скоро будет сдан в концессию. В. Лазэр по этому случаю пригласил русские компании к участию в международном конкурсе по отбору инвестора для этого стратегического объекта. Промышленные парки, такие как PI Tracom, и другие промышленные объекты, находящиеся в застое, которые при помощи инвестиций могут быть преобразованы в современные промышленные платформы – это еще один инструмент, который может быть использован зарубежными инвесторами.

По словам министра, власти создают механизмы для успешной реализации новых методов развития, среди которых приватизация, государственно-частное партнерство, промышленные парки. По словам В. Лазэр, во времена СССР доля промышленности в ВВП Молдовы составляла около 39%, а к 2009 году упала до 13 процентов. „Мы прилагаем все усилия для того, чтобы остановить эту отрицательную тенденцию, и обратить процесс вспять, то есть наращивать объемы промышленного производства“, – заявил В. Лазэр. Министр заявил, что Молдова нуждается не только в финансовых инвестициях, но и в вызывающих доверие партнерах, которые приняли бы участие в процессе технологического обновления. Кроме того, В. Лазэр сообщил, что объемы инвестиций Молдовы в Россию и России в Молдову сравнимы, и это совсем здоровая ситуация.

Молдавская сторона форума подчеркнула, что правительство занимается поиском возможностей для бизнеса, поддержкой диалога с предпринимателями и сокращении

ем препятствий на пути торговли. Кроме того, правительство Молдовы намерено изменить модель развития страны, основанную на экспорте рабочей силы и импорте товаров, привлечь инвестиции, разнообразить экономическую деятельность.

Посол Российской Федерации в Молдове Фарит Мухаметшин отметил, что Республика Молдова является традиционным торговым партнером России. Он указал на большое количество русских компаний на форуме, что означает повышенный интерес российских бизнесменов к развитию бизнеса в Молдове, а также высокий потенциал русских инвесторов в нашей стране. „Около 75% товаров, экспортируемых Российской Федерацией из Молдовы, являются ископаемыми, а примерно 70% молдавского экспорта на русский рынок представляют собой агропищевые товары. Отдельное место в торгово-экономических связях России и Молдовы занимает сотрудничество на уровне регионов, среди самых активных можно отметить Москву, Санкт-Петербург, Брянск“, – сказал Ф. Мухаметшин.

Генеральный директор московского Агентства поддержки экспорта и инвестиций Сурен Варданян отметил, что относительно числа российских предпринимателей в Молдове, реальная статистика отличается от официальной. Кроме того, по его словам, в первый раз на молдо-российском форуме присутствует рекордное число предпринимателей, около 70. По его мнению, очень важно, что они представляют регионы России и малый и средний бизнес. „Без предпринимательского и среднего бизнеса мы не достигнем целей, то есть создания стабильных экономических отношений, диверсификации торговых связей“, – сказал С. Варданян.

Заместитель председателя Торгово-промышленной палаты Российской Федерации Георгий Петров отметил интенсивное сотрудничество с молдавской Торгово-промышленной палатой, которая является самым крупным представителем деловой среды. „Форум организован на качественном высоком уровне. Присутствие бизнесменов из разных регионов Молдовы и России радует, так как малые и средние предприятия как раз и обеспечивают стабильное развитие сотрудничества между нашими государствами“.

Представляя итоги обсуждений в ходе круглого стола „Экспортно-импортные операции, проблемы и решения“, заместитель министра экономики Октавиан Калмык отметил, что мероприятие собрало большое число участников, которые оживленно обсуждали ряд вопросов. Предприниматели выявили проблемы, с которыми сталкиваются при составлении таможенных документов, получении сертификатов, перевозке товаров. Отдельное внимание было уделено списку компаний, имеющих право экспортировать товары на российский рынок – экономические агенты считают, что его следует упразднить.

Эксперты считают, что и без вмешательства политиков экономические отношения (в широком смысле) между Молдовой и Россией крайне напряженные. Вероятно, устранение политической составляющей могло бы улучшить экономические отношения и сделать их более доступными для понимания.

Российская Федерация является одним из основных торговых партнеров Республики Молдова вопреки всем недоразумениям последнего времени. Очевидно, что важность Молдовы как торгового партнера для России намного скромнее, чем торговая важность России для

Молдовы. В ближайшем будущем торговые отношения с Россией увеличатся, по крайней мере, по двум причинам: из-за роста экспорта винодельческой продукции и повышения цен на природный газ, поставляемый Молдове российским концерном «Газпром». В то же время, Россия является одним из основных инвесторов в Молдове, ей принадлежит около 10-11% в общем объеме прямых иностранных инвестиций в Молдове.

Что касается отношений в сфере энергетики, то тут картина такая: если оставить без внимания мощности Кучурганской станции, то отношения в этой сфере очень просты – Молдова полностью зависит от импорта газа из России. Цена на газ составляет 389 долларов США за тысячу кубометров, и понятно, что Молдове ничего не остается, как принять эту цену.

В сфере миграции рабочей силы Россия остаётся одним из основных направлений для молдавских мигрантов (примерно 59% от общего числа) и, соответственно, самым главным источником трудовых доходов, переводимых в страну (около 50% из 1,4 миллиардов долларов США в 2011 году). В то же время, российские власти утверждают, что официально на территории Российской Федерации зарегистрировано 350 тысяч молдаван. Несмотря на то, что все больше наших сограждан отправляются в Европу, приток мигрантов в Россию по-прежнему остаётся значительным.

СПРАВКА

В период с января по сентябрь 2012 года объём торгового оборота между Республикой Молдова и Российской Федерацией вырос на 7,4% по сравнению с аналогичным периодом прошлого года, составив 1042,1 миллионов долларов США. Экспорт в Российскую Федерацию составил 475,7 миллионов долларов США, увеличившись на 10,5%, а импорт – 566,4 миллионов долларов США, увеличившись на 5%. В настоящее время подписано 163 двусторонних документа и еще 12 находятся в процессе подготовки.

Согласно статистическим данным, в Молдове находится 812 компаний России, чьи инвестиции составили 944,4 миллионов лей. Среди самых крупных русских компаний в Молдове надо отметить «Лукойл» и «Топаз». Кроме того, российским компаниям принадлежит ряд винодельческих заводов.

Виктор УРСУ

Moldova Fashion Expo-2012

Хотя индустрия моды в Молдове (по крайней мере, по величине) представляет собой больше обещание, чем определенность, у нее, все же, есть свои постоянные сторонники и события, такие как «неделя моды» – прототип тех, что проводятся в Милане, Париже, Нью-Йорке, но, разумеется, соответствующая масштабом Кишиневу и Молдове – Moldova Fashion Expo и Дни моды "Artpodium". В конкурсе приняли участие более 20 модельеров с разнообразным диапазоном стилей и подходов – от коллекций "art" до "pret-a-porter de lux".

Событие ежегодно проводится в рамках Международной специализированной выставки товаров, оборудования и сырья для легкой промышленности на Moldexpo. В этом году, на 12-ую по счету выставку, в жюри был приглашен известный в мире моды дизайнер-авангардист Андрей Бертенев. «Я был приятно удивлен профессионализмом молдавских молодых дизайнеров моды. Я впервые в Молдове и вижу, что у вас есть действительно профессиональные дизайнеры, чьи творения можно продемонстрировать на самых престижных подиумах в самых серьезных конкурсах моды в Москве и других странах», – сказал он.

Выставка является уникальным в своем роде профессиональным форумом и способом выявления тенденций, ассортимента, технологий, мониторинга ценовой политики и конкурентной среды. «Moldova Fashion

Expo» является общей платформой business-to-business для молдавских и иностранных компаний, на которой у них есть возможность знакомиться, общаться, тестировать рынок и корректировать свои предложения согласно существующему на рынке спросу. На выставке был представлен богатый ассортимент товаров – от тканей до одежды, обуви и аксессуаров на любой вкус и возможности. Софья Сугак, директор SA "Universcom", о своей компании сказала следующее: «Мы стараемся разнообразить ассортимент продукции, повысить эффективность продаж. Мы являемся дилерами двух белорусских предприятий по производству высококачественных тканей. У нас есть производственные линии постельного белья и нижнего белья, особенно для женщин. Выставка является также возможностью проверить новые товары, которые мы намерены вывести с рынка».

Многие посетители выставки отметили качество трикотажной продукции наших предприятий, среди которых успехом пользовалась особенно SA Steaua-Reds. «Мы ориентируемся на потребителя, который ценит отечественную продукцию», – отметил менеджер по продажам предприятия. – Качество наших товаров намного превышает существующие в настоящее время на рынке товары. Подобные выставки полезны тем, что можно рассмотреть спектр клиентов, услышать пожелания, жалобы. Большую часть наших товаров мы экспортируем, на молдавском рынке мы продаем лишь 15% нашей продукции».

В последнее время легкая промышленность Молдовы переживает существенный спад, и предприниматели ищут не столько объяснения этому, сколько решения этой проблемы. Проект CEED в Молдове был очень полезным для предприятий легкой промышленности, он оказал поддержку в таких мероприятиях как регистрация торговых марок, ребрендинг и т.д., а сейчас в рамках проекта CEED II (один из партнеров события на Moldexpo) прошел информационный семинар для директоров и технологов предприятий по производству одежды на тему повышения эффективности предприятий на основе внедрения информационной системы менеджмента. Мария Георгицэ, эксперт CEED II, сказа-

ла: «При поддержке проекта CEED II была предоставлена помощь в различных сферах, в том числе и в области повышения производительности. Производительность труда растет, увеличивая тем самым конкурентоспособность предприятий. Таким образом, в процессе обработки информации, а на предприятиях по производству одежды обрабатывается очень большой объем информации, приветствуются информационные системы менеджмента. Мы внедрили подобные системы уже на четырех молдавских предприятиях по пошиву одежды, которые наглядно демонстрируют успехи в результате этой акции – их производительность выросла на 15-20%».

Николай Кушнир, руководитель небольшого предприятия по пошиву одежды, говорит об этой инициативе следующее: «Такая информационная система просто необходима, так как любое предприятие нуждается в строгом учете. Я считаю, что эта программа необходима любому предприятию и способствует росту производительности».

В рамках выставки был организован ряд мастер-классов для начинающих в дизайне одежды, лекции по стилю, презентации промышленной серии молдавских предприятий, выставка старых швейных машин. Выставка удалась на славу.

Анна СТРУЦЭ

Цены на недвижимость в третьем квартале почти не изменились

В третьем квартале 2012 года цены на недвижимость стабильны по сравнению со вторым кварталом этого года. В среднем цены на недвижимость, участки для застройки изменились незначительно, в то время как цены на коммерческую недвижимость и офисы снизились на 1-2%. Таковы данные Агентства земельных отношений и кадастра.

Рынок недвижимости в настоящее время находится в стагнации, новое строительство почти не начинается из-за по-прежнему низкого спроса, а цены снизились лишь по некоторым категориям недвижимости, как правило, с большой площадью, в то время как одно- и двухкомнатные квартиры также предлагаются по более высоким ценам по причине меньших расходов на их содержание.

РЫНОК ЖИЛОЙ НЕДВИЖИМОСТИ

Муниципий Кишинев, будучи самым крупным и развитым экономическим центром страны, характеризуется и самым развитым рынком недвижимости в Молдове, в том числе рынка жилья. В Таблице представлены цены на жилую недвижимость по секторам Кишинева.

Средняя цена на жилые дома в Кишиневе по сравнению с третьим кварталом 2011 года не изменилась и составила 951 евро/квadrатный метр. Цена однокомнатной квартиры составила в среднем 902 евро/квadrатный метр, по сравнению с аналогичным периодом 2011 года цены выросли на 3,5%. Цена двухкомнатной квартиры также выросла по сравнению с аналогичным периодом 2011 года на 3%, составив 882 евро/квadrатный метр. Средняя цена трёхкомнатных квартир в Кишиневе составила 843 евро/квadrатный метр, и по сравнению с третьим кварталом 2011 года увеличилась на 5,9%.

Сравнивая средние цены на квартиры в Кишиневе в третьем квартале 2012 года с ценами аналогичного периода 2011 года по секторам, можно заметить рост цен: в секторе Центр рост составил 3,4%, на Ботанике – 5,6%, на Рышкановке – 2,9%, на Буюканах – 0,6%, на Чеканах – 3,7% и на Телецентре – 9%.

За три квартала 2012 года, как и за предыдущие годы, рынок жилья характеризуется следующими факторами: сохранением высокого спроса на квартиры площадью до 50-60 квадратных метров, ростом срока предложения квартир. Если в докризисные годы квартиры продавались в течение месяца или двух, то сейчас этот срок составляет 3-4 месяца, а иногда и дольше, при сохранении цены. Если в докризисные годы продавцы снижали цены на квартиры, которые продавались долгий период времени, то сейчас это случается крайне редко, например, в случаях принудительной продажи.

Средние цены на жилую недвижимость в Кишиневе по секторам, в III квартале 2012 г.

Сектор	Жилые дома	1-комн.	2-комн.	3-комн.
Центр	1013	967	932	941
Ботаника	1004	915	865	830
Рышкановка	961	899	865	814
Буюканы	984	874	860	772
Чеканы	831	862	870	805
Телецентр	915	893	898	894

РЫНОК КОММЕРЧЕСКОЙ НЕДВИЖИМОСТИ И ОФИСОВ

Кишинев отличается самой развитой деловой средой по сравнению с остальными населенными пунктами страны, уровнем привлечения инвестиций, ведения и развития бизнеса. Этим и объясняется число предложений о продаже коммерческой и производственной недвижимости в Кишиневе по сравнению с другими городами Молдовы.

В третьем квартале этого года стоимость коммерческой недвижимости в Кишиневе составила в среднем 1000 евро/квadrатный метр. Стоимость офисов составила в среднем 885 евро/квadrатный метр. В Кишиневе средняя цена коммерческой площади и офисов составила 520 евро/квadrатный метр. По Молдове средняя цена составила 255 евро/квadrатный метр.

Средняя стоимость производственных помещений в Кишиневе сильно различается – от 250 до 1250 евро/квadrатный метр, и если анализировать предложения, то можно заметить, что средняя цена составляет 536 евро/квadrатный метр. По Кишиневу и республике средняя цена составляет около 193 евро/квadrатный метр.

РЫНОК УЧАСТКОВ ПОД ЗАСТРОЙКУ

Средняя стоимость участков под застройку в городе Кишиневе составила 17630 евро/ар. В муниципии Кишиневе средняя цена участков под застройку составила 2151 евро/ар, а по республике – 1250 евро/ар.

Цена участков не менялась за последние два года, однако основным фактором, который ограничивает сделки в этом сегменте, является не цена, а экономическая нестабильность и динамика обменного курса.

Ритейлеры были самыми активными покупателями участков и в этом году, вместе с компаниями из сектора услуг в здравоохранении.

В то же время спрос со стороны спекулятивных инвесторов продолжил падение, что указывает на становление рынка.

БАНКИ ОСТОРОЖНЫ В ОТНОШЕНИИ КРЕДИТОВ НА НЕДВИЖИМОСТЬ

Сектор недвижимости Республики Молдова находится в состоянии стагнации, банки по-прежнему осторожно подходят к кредитной деятельности, учиты-

вая долю неудачных кредитов в портфелях.

Все же, существует определенная потребность в финансировании как в секторе коммерческой, так и в сфере жилой недвижимости, что означает, что возможности для роста еще есть.

Эксперты считают, что для стимулирования развития необходимо экономическое восстановление, а это приведет к росту доверия компаний и потребителей и росту расположенности банков выдавать кредиты компаниям и физическим лицам. Компании должны быть также реалистичны в своих ожиданиях, – они больше не связывают свои жизненные планы с Молдовой.

Агенты по недвижимости говорят, что продажи квартир упали из-за экономического кризиса. По их словам, молдоване, работающие за рубежом, отказались инвестировать в Молдове свои средства.

Заметно падение спроса на объекты недвижимости. С рынка практически исчезли те, кто толкал рынок вперед, имеются в виду наши друзья за рубежом. Причина, к сожалению, самая драматичная, – они больше не связывают свои жизненные планы с Молдовой.

Некоторые эксперты считают, что в этом году на рынке недвижимости будет зарегистрировано небольшое падение.

“Ничего хорошего мы не ожидаем, так как рынок недвижимости является составной частью экономики в целом. Он не падает сам по себе, он все время зависит от того, сколько денег у человека в карма-

не. Мы живем практически только на гранты”, – говорит один из экспертов.

Кроме того, все меньше строится жилья. По мнению специалистов, 70 из 1.500 строительных компаний заморозили работы.

ИНОСТРАННЫЕ ИНВЕСТИЦИИ – РЕШЕНИЕ ДЛЯ СНИЖЕНИЯ ЦЕН НА КВАРТИРЫ С БОЛЬШОЙ ПЛОЩАДЬЮ

Решением, которое приведет к снижению цен на квартиры с большой площадью, являются иностранные инвестиции. Об этом говорят эксперты в сфере недвижимости. В списке самых привлекательных для инвестиций в сферу недвижимости городов Европы, составленном изданием Daily Telegraph, Кишинев занимает 12 место, опередив такие города как Варшава, Братислава, Вена или Париж.

Невысокая стоимость сделок и крепкая экономика постпереходного периода – вот сильные стороны, которые позволяют рекомендовать Бухарест как место для инвестирования средств в недвижимость. С другой стороны, умеренная отдача от аренды, высокое налогообложение доходов от арендной деятельности и тенденция по защите арендаторов представляют собой слабые стороны столицы Румынии.

Наиболее привлекательным, по мнению Daily Telegraph, городом для вложения средств в недвижимость является Будапешт, затем следует Скопье и Амстердам, в то время как замыкает список Париж.

ДРАМАТИЧНОЕ ПАДЕНИЕ СПРОСА ПРИВЕЛО К ПАДЕНИЮ ВОЗМОЖНОСТЕЙ ИНВЕСТИРОВАНИЯ В НЕДВИЖИМОСТЬ

Очевидно, что драматичное падение спроса привело к снижению возможностей инвестирования в этот сектор. Европейский кризис ударил по нашим согражданам, работающим за рубежом. Они были основными инвесторами в это время. Не имея источников дохода, они не будут вкладывать средства в жилье, к тому же независимо от фактора денег, есть еще и субъективный фактор.

Уже никто не рассчитывает вернуться в родные края. Все у кого есть возможность уехать из стра-

ны, не видят тут для себя никакого будущего, соответственно, не инвестируют в недвижимость, то есть в жилье. Они уезжают не потому, что они не патриоты и не любят Молдову. Просто-напросто, у них нет перспектив с точки зрения работы, которая позволила бы вести достойную жизнь.

Кроме того, эксперты в сфере недвижимости считают, что это только кажется, что цены падают. Имеет место дифференциация цен по категориям недвижимости. То есть, если пять лет назад покупатель искал одно-двухкомнатную квартиру с единственным условием старой постройки или новострой, то сейчас люди ищут квартиру в определенном районе, на определенном этаже, с определенными соседями. И в зависимости от этих факторов находится и цена.

Будущее рынка недвижимости пока неясно. С одной стороны, резко падает платежеспособный спрос. Есть люди, которым нужна квартира, но у них нет денег ее купить. С другой стороны, строительные компании не могут продавать дешевле определенного уровня. Если сегодня средняя цена на рынке составляет в районе 600 евро, то чем меньше комнат в квартире, тем больше будет стоить квадратный метр. В сегменте новостроек сложилось положение, когда есть спрос, и можно найти хорошую цену в среднем в размере 650 евро за белый вариант.

В настоящее время на рынке недвижимости такое положение, когда нет необходимости продавать, за небольшим исключением. И никто не обязан покупать. Поэтому, все будет крутиться вокруг цен.

СПРАВКА

Рост в сфере строительства в 2012 году останется положительным, даже если уровень роста добавленной стоимости снизится с 10% в начале года до 1,4% в конце года. Сейчас очень рискованно прогнозировать рост объемов строительных работ на 2013 год из-за плавающей статистики. Принята ставка роста на будущий год в размере 5%, но возможен и рост в размере выше 10%, если проекты публичной инфраструктуры будут развиваться быстрыми темпами.

Флорин ЛЕВАНЦИК

Еда есть, нет качественной воды

Продовольственные запасы Республики Молдова превышают средний европейский уровень и составляют 9,4 пункта, в то время как качество поверхностных вод находится на самом низком уровне не только среди европейских стран, но и стран региона.

Согласно Показателю устойчивого общества (ISD), Республика Молдова отличается очень плохим качеством поверхностных вод – 4,88 пункта, показатель возобновляемой энергии составляет 0,25 пункта, ВВП – 1,86, экономика – 5,81 пункта и качество управления – 4,10 пункта. Зато у нас очень хороший показатель достаточности продовольственного обеспечения.

Другими словами, у нас есть еда, нет качественной воды – ни питьевой, ни для хозяйственно-бытовых нужд. А низкий уровень государственного долга, по данным ISD, необязательно указывает на продуманность властей в финансовом плане, а скорее на неспособность государства эффективно реализовать инвестиции.

«Достаточная пища содержит достаточно калорий, белков, витаминов и минералов, и доступна (почти) для всех в Молдове», говорит в докладе Индекса устойчивости общества. Впрочем, это единственный показатель, по которому Молдова получила максимальную оценку 9,40.

Тем не менее, в докладе неоднократно говорится о том, что недоедание вызвано нищетой, и лишь в редких случаях – нехваткой достаточного количества продовольствия. А в Молдове 800 тысяч или 21,9% всего населения живут за чертой бедности. По данным Всемирного банка, 1,8 млн или 49,3% молдован живут менее чем на 5 USD в день. Самый высокий уровень граждан, живущих в бедности, был отмечен в 2006 году – 1,1 млн человек. В 1993 году 3,5 млн человек жили менее чем на 5 USD в день. Их количество снизилось до 59% за более чем десять лет. Согласно данным Всемирного банка, 22% населения Республики Молдова живет на 2,5% USD в день. С 2005 года уровень бедности в республике сократился почти на 8%.

В целом, однако, кажется, что большинство из нас не испытывает недостатка в еде. Проблема возникает после трапезы, когда мы хотим выпить стакан воды и помыться.

Оценка достаточности воды в Молдове составляет 9, что является хорошим показателем относительно стран Европы (5,7), так как 43% населения не имеют доступа к безопасным источникам питьевой воды. Согласно докладу, безопасными источниками питьевой воды являются бытовые системы водоснабжения, гидранты, канализационные отверстия, защищенные колодцы, защищенные источники и системы сбора дождевой воды. Всемирная организация здравоохранения определяет доступ к безопасной питьевой воде, как «наличие не менее 20 литров питьевой воды на чел. в сутки в радиусе не более одного километра от дома пользователя». Таким образом, в сельской местности лишь 1 из 33% жителей имеют доступ к общественным водопроводным сетям, и для 67% жителей основным источником питьевой воды являются колодцы.

Если количества воды в стране более чем достаточно, то с качеством дела обстоят иначе. Поверхностные и подземные воды

часто загрязнены нитратами, микроорганизмами и пестицидами. «Загрязнение вызвано плохим управлением отходами, неправильно спроектированными открытыми уборными или отстойниками, и сельскохозяйственной деятельностью», говорится в исследовании. Люди зачастую хранят навоз прямо у себя во дворах, из-за чего происходит прямое проникновение жидкости в почву и питьевую воду. А загрязненная питьевая вода может серьезно повредить здоровью, вызывая хронические болезни (брюшной тиф и дисфункция мозга), а также диарею и симптом синюшного ребенка. В сравнении со странами региона качество воды в нашей стране довольно хорошее – например, в Украине этот показатель равен 2,98, тогда как в Румынии и Российской Федерации качество воды довольно высокое – 8,15 и 8,24 пункта, соответственно.

ДОСТУП К УСЛУГАМ ВОДОСНАБЖЕНИЯ ИМЕЮТ МЕНЕЕ ПОЛОВИНЫ НАСЕЛЕННЫХ ПУНКТОВ МОЛДОВЫ

На территории страны были размещены 723 системы водоснабжения, а это значит, что к услугам снабжения водой имеют доступ менее половины населенных пунктов Молдовы из всех 1678. А из всех систем водообеспечения 569 единиц – государственные, 149 – частные, 5 – смешанной формы собственности. Из общего числа водопроводов в течение 2011 года работало 643 системы (88,9%) или на 32 акведуков больше, по сравнению с предыдущим годом, и на 129 – по сравнению с 2008 годом.

Количество систем водоснабжения выросло в результате ввода в эксплуатацию в течение года 52 систем водоснабжения, в то же время 19 систем не работали. Больше всего систем водоснабжения было установлено в Каушанах – 6 систем, Криулянах и Вулканештах – по 5, Чимишлии и Сынжере – по 4 системы.

Протяженность сети снабжения питьевой водой составило в 2011 году 8,9 тыс. км или на 404,8 км больше, чем в 2010 году. На самом деле в течение года работало 8,6 тыс. км сети (96,6%). Объем забираемой воды составил 111,5 тыс. куб. м, включая 19,0% из подземных источников. Из общего объема забранной воды 92,6% приходится на городскую местность и 7,4% – на сельскую.

ВОДОСНАБЖЕНИЕ

В 2011 году объем воды, доставленной предприятиями, специализирующимися на водоснабжении, составил 73,5 млн куб. м или на 1,5 млн куб. м меньше, чем в 2010 г. Уменьшение объема распределяемой воды связано с уменьшением количества воды, используемой государственными учреждениями и другими потребителями, в том числе экономическими агентами. В среднем каждый год на одного жителя приходится 14 куб. м поставляемой воды.

Если смотреть по территориям, то самый крупный объем поставляемой воды на одного жителя зарегистрирован в мун. Кишинев – 44,5 куб. м, АТО Гагаузия – 8,1 куб. м, и в южном регионе – 6,6 куб. м.

Объем утечки воды составил 39,6 млн куб. м или 35,5% от общего объема забранной воды. По сравнению с 2010 годом, эти потери сократились на 3,2 млн куб. м. Из-за секций сети, появившихся в 2011 году, было зарегистрировано 28,5 тыс. случаев случайного повреждения водопроводной сети. В течение года 53,3% поданной воды было учтено измерительными приборами. Самый большой объем учтенной воды был зарегистрирован на Севере – 99,5%, самый низкий – в Центральном районе – 39,7%.

СИСТЕМЫ ЦЕНТРАЛЬНОЙ КАНАЛИЗАЦИИ

В 2011 году из общего числа акведуков 167 были оснащены системами канализации, из которых работало 107 систем или на 1 единицу больше, чем в 2010 году. В течение 2011 года были введены в действие 7 систем канализации (в Чимишлии, Басарабьяске, Каушанах, Флорештах, Хынчештах, Окнице). Одновременно, была прекращена работа 9 систем. Из всех систем канализации 132 были оснащены очистными станциями.

В соответствии с Региональным экологическим центром – Молдова (REC Moldova), в нашей стране основными источниками воды являются река Днестр, охватывающая более 50% от общего количества воды, и река Прут, которая охватывает 16%.

И около 70% сельской местности снабжается водой из подземных источников.

Расширение доступа к централизованным источникам воды увеличивает ее потребление, но если системы канализации являются непригодными для использования или отсутствуют очистные станции, сточные воды оказывают негативное влияние на качество подземных источников воды.

До 90-х гг. прошлого столетия в Республике Молдова были построены свыше 580 очистных станций, однако в настоящее время работает менее пятой части из них, большинство осуществляет лишь механическую очистку.

КОЛОДЕЗНАЯ ВОДА НЕ МОЖЕТ НАЗЫВАТЬСЯ ПИТЬЕВОЙ

Качество воды из скважин на всей территории страны не соответствует стандарту «Питьевая вода». В 87 процентах колодцев произошло загрязнение воды соединениями азота (нитраты, нитриты). Другой аспект анализа качества воды в Молдове показывает, что заболеваемость в районах, где концентрация нитратов превышает 170 мг/л, увеличилась в 3 раза по сравнению с районами, где концентрация нитратов не достигает 45 мг/л. В то же время, ученые утверждают, что использование питьевой воды, загрязненной нитратами, приводит к сильной мутации генов. Таким образом, эксперты АНМ установили, что большинство крупных инвестиционных проектов по реконструкции водоснабжения и канализации за последние годы были реализованы при поддержке иностранных инвесторов. «Мы не добились значительных результатов из-за отсутствия единой концепции на национальном уровне, которая бы включала местные технические решения в национальную стратегию», – считают научные сотрудники.

ЧАСТНЫЕ СОБСТВЕННИКИ МОГЛИ БЫ РАЗВИВАТЬ СЕКТОР ВОДОСНАБЖЕНИЯ

Многие страны выбрали путь приватизации. Самым ярким примером тому является государство Чили. Первопроходцы в приватизации многих секторов экономи-

ки, таких как пенсионная система, чилийцы передали частному сектору почти всю городскую сеть водоснабжения и канализации, в отличие от соседних стран, которые лишь сдали в аренду некоторые объекты без передачи прав собственности. По данным Всемирного банка, объем инвестиций частных компаний Чили в сектор и канализации достиг 5,7 млрд долларов. Системы водоснабжения и канализации были приватизированы также в Англии и Уэльсе консервативным правительством премьер-министра Маргарет Тетчер.

10 государственных региональных компаний в отрасли были приватизированы в частном секторе за счет продажи своих активов. Хотя цены на услуги водоснабжения и канализации увеличились на 46% в реальном выражении в течение первых девяти лет после приватизации, положительным эффектом от реформы было увеличение объема инвестиций и качества обслуживания. Таким образом, в течение первых шести лет компания вложила 17 миллионов фунтов, что почти вдвое больше, чем за шесть лет до приватизации, а качество канализационной инфраструктуры и питьевой воды, в том числе из рек, значительно улучшилось.

ПОТРЕБЛЕНИЕ РАСТЕТ, РЕСУРСЫ УМЕНЬШАЮТСЯ

Развитие глобальной индустрии и сельского хозяйства удвоило потребление воды с 1.800 до 3.600 куб. км в год. По прогнозам, потребление сладкой воды на мировом уровне вырастет на 10% в следующие десять лет. В Европе до 2070-2080 гг. ожидается увеличение использования воды с нынешних 415 куб. км до 660 куб. км в год.

Итак, и запасы воды уменьшаются, а необходимость инвестиций неизбежно приводит к увеличению цен. Мировой рынок воды, включающий в себя оборудования по ее очистке, опреснению, забору и транспортировке, в настоящее время оценивается в 400 млрд долларов и может вырасти почти до 540 млрд долларов.

Флорин ЛЕВЭНЦИКЭ

Moody's лишило Францию высшего кредитного рейтинга

Агентство Moody's объясняет понижение рейтинга Франции тремя взаимосвязанными причинами. На долгосрочный прогноз роста французской экономики негативным образом влияют постепенная потеря конкурентоспособности экономики и снижение гибкости в сфере труда и оказания услуг.

Из-за сложного положения фискальные перспективы в краткосрочной перспективе остаются неясными, в то время как в долгосрочной — зависят от реформ на рынке занятости и в промышленности. Проблемы в еврозоне также негативным образом влияют на устойчивость французской экономики — значительное количество компаний, в том числе крупных банков, тесным образом связаны с периферийными государствами зоны евро, пишет РБК daily.

“Негативный” прогноз по рейтингу сохраняется в связи с неустойчивым положением всей еврозоны. Кроме того, французское правительство столкнется с серьезным сопротивлением при проведении преобразований.

В Moody's также учли, что Париж станет крупным донором средств для Европейского стабилизационного механизма (ESM) и других антикризисных фондов. Повышение рейтинга Франции в

среднесрочной перспективе маловероятно, однако прогноз по рейтингу может быть заменен на “стабильный” при условии успешного проведения структурных реформ и фискальной консолидации.

Несмотря на все проблемы, рейтинг Франции остается на очень высоком уровне, подчеркивают в Moody's. Франция по-прежнему обладает значительным запасом прочности, диверсифицированной экономикой и готова проводить реформы.

Министр финансов Франции Пьер Московиси связал потерю наивысшего рейтинга с политикой предыдущих кабминов и заявил, что решение Moody's должно мотивировать власти страны на продолжение структурных реформ в экономике. Он добавил, что Фран-

ция не отказывается от планов сократить дефицит бюджета до 3% от ВВП в 2013 году.

Президент страны Франсуа Олланд пообещал продолжить работу над улучшением экономической ситуации в стране и призвал избирателей оценить результаты его усилий через пять лет. Но и его рейтинг падает: согласно опросу, произведенному центром Ifop, количество французов, довольных работой Олланда на посту президента страны, в ноябре 2012 года снизилось на 1% — до 41%. Впрочем, такой результат падения популярности находится в пределах статистической погрешности. Однако рейтинг премьер-министра Жана-Марка Айро также понизился на 6% — его работой довольны 43% процента французов.

Рейтинг лучших для бизнеса стран

Для составления рейтинга была проанализирована 141 страна по 11 различным показателям: в частности, имущественные права, инновации, налоги, технологии, коррупция, свобода (личная, свобода торговли и денежная), бюрократия, защита прав инвесторов и производительность фондового рынка.

Наилучшей для бизнеса благодаря прозрачному и стабильному бизнес-климату и поощрению предпринимательства в текущем году стала Новая Зеландия.

Мощные технологии, свобода торговли и права собственности вывели на второе место Данию.

Гонконг, экономика которого сейчас является одной из наиболее растущих в мире, оказался на третьей строчке.

Следующим лучшим стал Сингапур, который попал в топ-20 стран по десяти показателям из рассмотренных одиннадцати. Наибольшей проблемой страны остается личная свобода.

Из-за ухудшения показателей в технологиях и инновациях Канада в этом году оказалась на 5-м месте.

В десятку лучших для бизнеса стран вошли также Ирландия, Швеция, Норвегия, Финляндия и Великобритания.

Украина же заняла 104-е место, существенно отстав от Литвы (35-е место), Польши (38-е место), Чехии (41-е место), Грузии (50-е место), Румынии (60-е место), Монголии (64-я ступенька), Армении (77-е место) и Молдовы (92-я ступенька).

Еврозона вновь погрузилась в рецессию

В странах еврозоны, по последним данным, снова наблюдается рецессия, обусловленная долговым кризисом. ВВП в 17 странах еврозоны снизился в третьем квартале этого года на 0,1%, а во втором — на 0,2%, по данным агентства Eurostat.

В последний раз рецессия в еврозоне наблюдалась в 2009 году, когда ВВП сокращался на протяжении пяти кварталов подряд.

Новость о возобновлении экономического спада совпала по времени с протестами, в которых приняли участие миллионы людей во многих странах Европы с требованием отмены мер экономии государственных расходов.

Акции протеста в Испании, Италии и Португалии сопровождались насилием.

ВВП Греции снизился на 7%

Спад экономики наблюдается в Греции уже пятый год подряд. ВВП Греции в третьем квартале текущего года снизился в годовом выражении на 7,2%, сообщила статистическая служба страны Elstat.

Как передает ее сообщение Прайм: “На основании имеющихся у нас неотредактированных данных можно предполагать, что ВВП страны упал на 7,2% в третьем квартале 2012 года по сравнению с аналогичным кварталом 2011 года”.

За апрель-июнь текущего года показатель снизился на 6,3% в годовом исчислении. Спад экономики наблюдается в Греции уже пятый год подряд.

Напомним, Еврогруппа согласовала двухлетнюю отсрочку для Греции по сокращению ее госдолга. Цель сокращения госдолга остается на уровне 120% ВВП, но достигнуть ее Греция должна не к 2020, а к 2022 году.

Еврогруппа вновь отложила решение вопроса о предоставлении Греции нового транша помощи в 31,5 млрд евро. Внеочередная встреча по Греции состоится 20 ноября в Брюсселе. В течение предстоящей недели Еврогруппа изучит переданный ей 12 ноября отчет “тройки” международных кредиторов (Еврокомиссия, Европейский центральный банк и МВФ) по состоянию экономики Греции.

К этому моменту госдолг Греции продолжает стабильно расти. По последним оценкам, в этом году он превысит 185% ВВП.

Сорос и Роджерс наращивают позиции по золоту

Американские финансисты и инвесторы Джим Роджерс и Джордж Сорос наращивают позиции по золоту, сообщает информационно-аналитический сайт о золоте, серебре и других драгоценных металлах Gold.ru.

После того, как на днях вышел отчет по золоту от Всемирного совета по золоту (World Gold Council, WGC), золото снова оказалось под давлением. Согласно отчету WGC, мировой спрос на золото в 3-м квартале 2012 года упал на 11% по сравнению с аналогичным периодом 2011 года.

После новостей от Всемирного совета по золоту цена на этот драгоценный металл на товарной бирже Comex упала на 0,9% до 1713,3 долларов за унцию.

Но опытных инвесторов на рынке драгоценных металлов эти новости несколько не испугали. Известные инвесторы в золото Джим Роджерс и Джордж Сорос являются именно такими инвесторами, которые настроены на продолжение “бычьего рынка” золота и продолжают накапливать этот желтый металл в своих инвестиционных портфелях. Например, инвестиционный фонд Сороса увеличил в 3-м квартале 2012 года свою долю в ETF-фонде GDL с 884,4 тыс акций до 1,3 млн, а также удвоил свои запасы в ETF-фонде золотодобывающих компаний.

Мировой автопарк вырастет вдвое за 23 года

Согласно подсчетам Международного энергетического агентства, к 2035 году количество автомобилей во всем мире достигнет 1,7 миллиарда экземпляров. Таким образом мировой автопарк за всего 23 года удвоится.

Как отмечает агентство, примерно 3% всех проданных автомобилей будет приходиться на машины, работающие на природном газе. 4% займут электрокары и около 20% — гибриды. Ожидается и появление в мире 16 миллионов километров новых дорог. Всем государствам в общей сложности они обойдутся в 20 триллионов долларов.

Через 23 года наибольший прирост мирового автопарка обеспечит Китай. Рынок этой страны значительно вырос за последние несколько лет. Например, в 2000 году в Поднебесной на тысячу человек приходилось четыре машины. А к 2010 году этот показатель увеличился до 40 автомобилей на тысячу жителей, сообщают “Вести. Ru”.

По прогнозам Международного энергетического агентства, в 2035 году в Китае на тысячу человек придется уже 310 машин. Выходит, что через 23 года в КНР будет зарегистрировано 400 миллионов транспортных средств, пока эта цифра составляет 60 миллионов.

Также предполагается, что к 2035 году существенно возрастет автопарк Индии — с нынешних 14 до 160 миллионов автомобилей.

BP заплатит \$4,5 млрд штрафа за разлив нефти в Мексиканском заливе в течение 5 лет

Британская нефтегазовая корпорация BP достигла соглашения с властями США об урегулировании всех претензий властей и выплате рекордных штрафов на общую сумму более 4,5 миллиарда долларов в течение пяти лет, сообщается в пресс-релизе компании.

Комиссии по ценным бумагам и биржам будет выплачено 525 миллионов долларов несколькими траншами в течение трех лет. Американская академия наук и фонд National Fish & Wildlife Foundation в сумме получат 2,744 миллиарда долларов в течение шести лет, еще 1,256 миллиарда долларов составят уголовные штрафы.

Взрыв на нефтяной платформе Deepwater Horizon в апреле 2010 года обернулся крупнейшей экологической катастрофой в истории США. Остановить утечку нефти удалось лишь к 4 августа 2010 года. В результате аварии погибли 11 человек, в воды Мексиканского залива вылилось около пяти миллионов баррелей сырой нефти. Судебный процесс по делу, который должен был начаться в Новом Орлеане 14 января, был перенесен на 25 февраля.

Соглашению, достигнутому с Минюстом США в обмен на отказ властей от дальнейшего судебного преследования, предстоит получить одобрение федерального суда. По соглашению, компания, помимо финансовых санкций, получит также условный пятилетний срок.

«Газпром» получил сбытовые сети в Европе

«Газпром» и немецкая BASF подписали соглашение об обмене активами. В итоге партнеры концерна получают доли в ачимовских залежах Уренгойского месторождения, а сам он станет единоличным владельцем трех европейских сбытовых компаний. С их помощью «Газпром» сможет полностью управлять поставками в Европу. Впрочем, в условиях нынешнего кризиса восстановить объем экспорта удастся не скоро.

Предправления «Газпрома» Алексей Миллер и глава немецкого концерна BASF SE Курт Бок подписали юридически обязывающее базовое соглашение, содержащее условия обмена активами в рамках реализации проекта совместной разработки участков ачимовских отложений Уренгойского нефтегазоконденсатного месторождения, говорится в сообщении российской компании. После всех согласований сделку планируется завершить до конца 2013 года. На финансовом уровне она будет закрываться ретроактивно (на заранее оговоренных условиях) — 1 апреля 2013 года. Начало добычи на месторождениях согласно договоренностям намечено на 2016 год.

Подписанный сторонами документ предусматривает, что доля Wintershall в новом СП по разработке участков 4А и 5А ачимовских отложений Уренгойского месторождения может составить 25% плюс одна акция, говорится в сообщении российской стороны. В обмен «Газпром» получает доступ к добыче нефти и газа на шельфе южной части Северного моря (Голландия, Британия и Дания), став владельцем 50% Wintershall Noordzee (WINZ).